د عربي نړۍ د پېژندل شوي ليکوال دوکتور عائض القرني د نوموتي اثر

اسعد امرأة فى العالم

پښتو ژباړه

د نړۍ

نېکمرغه ښځه

Ketabton.com

ليکوال
دوکتور عائض القرني

ژباړونکی
استاد فريد احمد هلال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عربي نړۍ د پېژندل شوي لیکوال دوکتور عائض القرني د نوموتي اثر

أسعد امرأة فى العالم

پښتو ژباړه

د نړۍ نېکمرغه ښځه

لیکوال

دکتور عائض القرني

پښتو کوونکی

استاد فرید احمد هلال

د تعلیم الاسلام راډیو د همکارانوله خوا د انټرنیټ د لاري پر لیکه کیږي

www.taleemulislam-radio.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم	:	د نړۍ نېکمرغه ښځه
لیکوال	:	دوکتور عائض القرني
ژباړن	:	استاد فرید احمد هلال
خپرندوی	:	کتاب خپرندویه ټولنه - جلال آباد
کمپوز	:	خپله ژباړن
بیا کتنه	:	ابو عثمان عبدالمجید - ګندهارا خدمتونه
چاپ کال	:	۱۳۹۰
خپروني لړ	:	۴
چاپ شمېر	:	۱۰۰۰ ټوکه

د چاپ حقوق له خپرندویې ټولنې سره خوندي دي

د ترلاسه کېدو ځایونه

ګندهارا کتابپلورنځی

پته: اسحاقزی مارکېټ، لاندیني پوړ، جلال آباد ښار، افغانستان
اړیکشمېرې: ۰۷۷۳۳۷۰۳۳۸ - ۰۷۸۶۶۴۲۷۶۹
برېښنا لیک: gandharaservices@gmail.com

افغان کتابپلورنځی

پته: ډهکی نعلبندي، قصه خواني بازار، پېښور ښار، پاکستان
اړیکشمېرې: ۰۳۲۱۹۱۱۹۳۵۰ - ۰۳۲۱۹۰۶۳۳۴۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ

د پښتنې ټولنې هرې هغې
خور ته چې د نیکمرغۍ په
لټه کې وي.

(هلال)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

موضوع | مخ

د خپرندویې ټولنې یادښت ۱
د ژباړن خبرې ۲
سریزه ۴
د نړۍ د نېکبختې ښځې په نامه پیغام ۵
د لیکوال وړاندیز ۶
یاسمین ۷
پام! ۸
هو! ۹
افرین! ۱۰
ای زما خورې! ۱۱
د نېکمرغه ښځې لپاره د ګلانو ګېډۍ ۱۲

د مسلمانې ښځې لپاره لس لوړ بیه ګانې

لومړۍ ګانه: ۱۴
له زورواکۍ سره د ښځې مقابله ۱۴
دویمه ګانه: ۱۶
له تا سره د الله ﷻ د نعمتونو یوه پراخه زېرمه شته ۱۶
درېیمه ګانه: ۱۸
د الله لور او پېرزوینې راپه زړه کړه او په الله تعالی ښه ګومان ولره. ۱۸
څلورمه ګانه: ۲۰
مسلمانه او نا مسلمانه ښځه سره نشي برابرېدای ۲۰
پنځمه ګانه: ۲۲
لټې او سستې له ناکامۍ سره نه شلېدونکې اړیکې لري ۲۲
شپږمه ګانه: ۲۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

موضوع — مخ

ته تر میلیونونو ښځو غوره یې! ۲۴

اوومه ګانه: ۲۶

په جنت کې د ځان لپاره ماڼۍ جوړه کړئ ۲۶

اتمه ګانه: ۲۷

په لوی لاس خپل زړه مه خرابوه! ۲۷

نهمه ګانه: ۲۹

ستا معامله له هغه کریم او رحیم ذات سره ده ۲۹

لسمه ګانه: ۳۱

ته په هر حال بریالۍ یې! ۳۱

د مسلمانې ښځې د نیکمرغۍ لپاره لس امیلونه

لومړی امیل: ۳۲

د الله لورینې له یاده مه باسه! ۳۲

دویم امیل: ۳۳

لږ مال چې نیکمرغي پرې ترلاسه کېږي، له هغه ډېر مال نه غوره دی، چې بدمرغي ورسره مله وي ۳۳

دریيم امیل: ۳۴

لوړ همت ولرئ! ۳۴

څلورم امیل: ۳۶

له ایمان سره کوډله تر هغې ماڼۍ غوره ده، چې کبر ورسره مل وي ۳۶

پنځم امیل: ۳۷

د خپلو چارو لپاره مهال وېش وټاکئ! ۳۷

شپږم امیل: ۳۸

زموږ نیکمرغي څه بل ډول ده ۳۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړليک

موضوع ... مخ

اووم امېل: ... ۳۹
د خلاصون په بېړۍ کې سپره شه! ... ۳۹
اتم امېل: ... ۴۰
سجده د نېکمرغۍ کيلي ده ... ۴۰
نهم امېل: ... ۴۱
بوډۍ ښځه ... ۴۱
لسم امېل: ... ۴۲
ته د نړۍ ښکلې ښځه کېدای شې ... ۴۲

د مسلمانې ښځې د نېکمرغۍ لپاره لس مرغلرې

لومړۍ مرغلره: ... ۴۳
ای د لوړې مرتبې خاوندې! ... ۴۳
دويمه مرغلره: ... ۴۵
نعمت قبول کړه او په خپلو چارو کې يې ولګوه! ... ۴۵
درېيمه مرغلره: ... ۴۷
په استغفار سره روزي پراخېږي ... ۴۷
څلورمه مرغلره: ... ۴۹
دعاګانې د بلاګانو مخه نيسي ... ۴۹
پنځمه مرغلره: ... ۵۱
له لټۍ او نهيلۍ نه ځان وساتئ! ... ۵۱
شپږمه مرغلره: ... ۵۲
ستا کور د عزت او مينې ټاټوبی دی ... ۵۲
اوومه مرغلره: ... ۵۴
ته د بې ګټو چارو لپاره وخت نه لرې ... ۵۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

موضوع ..... مخ

اتمه مرغلره: ۵۵
که ته ښه شوې؛ نو ټوله نړۍ به دې هر کلی کوي ۵۵
نهمه مرغلره: ۵۷
د هیڅ چا لپاره نېکمرغي او ښېګړې بشپړې نه دي ۵۷
لسمه مرغلره: ۵۹
د پوهې او معرفت شنو باغونو ته ورننوځه ۵۹
د مسلمانې ښځې د ظاهري او باطني ښکلا لپاره لس ښکلي غمي
لومړی غمی: ۶۰
د هغوی په اړه فکر وکړی، چې سترګې یې له اوښکو ډکې او زړونه یې زخمي دي ۶۰
دویم غمی: ۶۱
هغه له سره نېکمرغه نه ده!؟ ۶۱
درېیم غمی: ۶۳
د الله تعالی لار تر ټولو غوره ده! ۶۳
څلورم غمی: ۶۵
کله، چې ټولې لارې وتړل شي ۶۵
پنځم غمی: ۶۷
هره ورځ لومړۍ وګڼه! ۶۷
شپږم غمی: ۶۹
ښځې په تکه توره شپه کې د سپوږمۍ او ستورو د رڼا په څېر دي ۶۹
اووم غمی: ۷۱
له حرامو نه مرګ ښه دی ۷۱
اتم غمی: ۷۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

موضوع	مخ
رڼا ګانې	۷۳
نهم غمی:	۷۵
د رحمن ذات په پېژند ګلوی اندېښنې له منځه ځي	۷۵
لسم غمی:	۷۷
بر کتناکه ورځ	۷۷
د نړۍ د نېکمرغې ښځې لپاره د جنت لس خوږ بویه ډالۍ	
مشک:	۷۸
نېکمرغه ژوند د ښې ښځې په برخه کېږي	۷۸
عنبر:	۷۹
یوازې نننۍ ورځې ټول عمر وګڼه!	۷۹
لونګ:	۸۰
تنګسه مه انګېرئ!	۸۰
صندل:	۸۲
تر زیار او خوارۍ وروسته د بریالیتوب خوند	۸۲
زعفران:	۸۳
پر اوسني حال خوښه شه	۸۳
عود:	۸۵
ریښتینې ارونه	۸۵
اوومه:	۸۶
په سربښندنه د الله راضي کول	۸۶
اتمه:	۸۸
که د الله ﷻ د پولو ساتنه وکړې؛ نو الله ﷻ به تا وساتي	۸۸
نهمه:	۸۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

موضوع	مخ

د توبې اوښکې تر نورو اوبو غوره دي ۸۹
لسمه: ۹۱
لومړۍ سرښندونکې ښځه ۹۱

د نېکمرغې ښځې لپاره لس یاقوت ډالۍ

لومړی یاقوت: ۹۳
خپلې چارې الله ته وسپاره او په ډاډه زړه ویده شه! ۹۳
دویم یاقوت: ۹۵
ریښتینې رڼوند هماغه دی، چې زړه یې رڼوند وي ۹۵
درېیم یاقوت: ۹۷
د غچ اخیستنې اور ته پوکي مه وهئ، که نه نو خپله به یې ښکار شې ۹۷
څلورم یاقوت: ۹۹
هره بریا په هلو ځلو کې نغښتې ده. ۹۹
پنځم یاقوت: ۱۰۰
کفري نړۍ د بد مرغۍ ښکار ده ۱۰۰
شپږم یاقوت: ۱۰۱
د ژوند د ملګري اخلاق باید داسې وي ۱۰۱
اووم یاقوت: ۱۰۲
پر تقدیر خوښې شئ! ۱۰۲
اتم یاقوت: ۱۰۴
پر دنیوي شیانو مه خواشینې کېږه! ۱۰۴
نهم یاقوت: ۱۰۶
الله ﷻ انسان ته ښکلی صورت ورښنلی ۱۰۶
لسم یاقوت: ۱۰۸
د سخا انتها ۱۰۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړ لیک

موضوع **مخ**

د مسلماني ښځې د ارزښت د لا ډېرولو لپاره لس قیمتي عقیق

لومړی عقیق ۱۱۰
له الله ﷻ پرته کوم عوض نشته ۱۱۰
دویم عقیق ۱۱۲
نېکمرغي شته؛ خو که څوک یې وپلټي! ۱۱۲
درېیم عقیق ۱۱۳
ښکلي اخلاق، د زړونو جنت دی ۱۱۳
څلورم عقیق ۱۱۵
د نېکمرغۍ لس بنسټونه ۱۱۵
پنځم عقیق ۱۱۷
په الله ﷻ پورې له غم او اندېښنو څخه پنا وغواړه! ۱۱۷
شپږم عقیق ۱۱۹
د ژوند په سختو کې مرستندویه ښځه ۱۱۹
اووم عقیق ۱۲۱
جنتۍ ښځه ۱۲۱
اتم عقیق ۱۲۳
خیراتونه د مصیبتونو مخه نیسي ۱۲۳
نهم عقیق ۱۲۵
ښایسته روحې شه، ځکه ښایسته پیدا یې ۱۲۵
لسم عقیق ۱۲۶
خپل تاریخ لیکونکې عظیمه ښځه ۱۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

موضوع | مخ

د نېکمرغه ښځې د لا نېکمرغۍ لپاره لس نایابه مرغلرې

لومړۍ مرغلره: ۱۲۷
خپل وختونه په هوا کې مه لګوه! ۱۲۷
دویمه مرغلره: ۱۲۹
نېکمرغي په پیسو نه اخستل کېږي ۱۲۹
درېیمه مرغلره: ۱۳۱
توندي او غوسه د بدبختۍ د اور لرګي دي ۱۳۱
څلورمه مرغلره: ۱۳۲
د مال د راټولولو لوبه پای نه لري ۱۳۲
پنځمه مرغلره: ۱۳۳
وزګارتیا بدګنې رازېږوي ۱۳۳
شپږمه مرغلره: ۱۳۵
له غوسې، شور او سټرپیا نه خوندي کور ۱۳۵
اوومه مرغلره: ۱۳۷
پاکلمني او حیا د ښایسته وو ښکلا ډېروي ۱۳۷
اتمه مرغلره: ۱۳۹
کله الله ﷻ پټ شیان هم رابښکاره کوي ۱۳۹
نهمه مرغلره: ۱۴۰
یوه داسې کلمه ده، چې ځای او وخت ډ کوي ۱۴۰
لسمه مرغلره: ۱۴۲
جنت ته لېوال زړونه ۱۴۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

موضوع | مخ

د مسلمانې ښځې د نېکمرغۍ د لاړېرولو لپاره لس ګامې

لومړی، ګوتمه: ۱۴۴
د تقدیر په ښو او بدو ایمان لرل ۱۴۴
دویمه والۍ: ۱۴۶
منځې چارې، غوره چارې ۱۴۶
درېیمه امېل: ۱۴۷
بدپالي غمونه رازېږوي ۱۴۷
څلورمه پېزوان: ۱۴۸
له کینې، غوسې او خپګان څخه ځان وساته! ۱۴۸
پنځمه نتکۍ: ۱۴۹
جنګونه، له بې ځایه خبرو راولاړېږي! ۱۴۹
شپږمه چار ګل: ۱۵۱
د ژبې ساتنه ۱۵۱
اوومه ټیکه: ۱۵۳
له اندېښنو سره په لمانځه ډغره ووهه! ۱۵۳
اتمه پانزېب: ۱۵۵
د بریالۍ ښځې خواخوږی ۱۵۵
نهمه غاړه کۍ: ۱۵۷
څوک که له الله ﷻ سره اشنا نشو؛ نو هغه له هېچا سره نه اشنا کېږي ۱۵۷
لسمه بنګړی: ۱۵۹
دوه کمر بندونو والا دوه ژونده تېروي ۱۵۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

موضوع **مخ**

د مسلمانې ښځې د نېکبختیا د ډېرولو لپاره لس ځانګړې مرغلرې

لومړۍ مرغلره: ۱۶۱
څوک ډېر خوښ دوست دی؟ ۱۶۱
دویمه مرغلره: ۱۶۲
نېکمرغي په مالدارۍ او غریبۍ کې نشته ۱۶۲
درېیمه مرغلره: ۱۶۳
ایا د الله تعالی شکر تر ټولو ښه نه دی؟ ۱۶۳
څلورمه مرغلره: ۱۶۴
بختوره له ځان سره نورې هم بختورې کوي ۱۶۴
پنځمه مرغلره: ۱۶۶
وېرېږه مه! هر څه د تقدیر له مخې کېږي ۱۶۶
شپږمه مرغلره: ۱۶۸
د ام عماره له خولې! ۱۶۸
اوومه مرغلره: ۱۶۹
له خلکو سره نېکي غمونه ختموي ۱۶۹
اتمه مرغلره: ۱۷۱
خپل تاوانونه پر ګټو بدل کړئ! ۱۷۱
نهمه مرغلره ۱۷۳
وفا ډېره ګرانه ده، وفا چېرته ده؟ ۱۷۳
لسمه مرغلره: ۱۷۵
چټکي .... چټکي ۱۷۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

موضوع	مخ

د مسلماني ښځې د نېکبختيا د لاډېرولو لپاره لس مرجانه

لومړی مرجان: ۱۷۶
له نفس سره په زړورتيا ودرېږه ۱۷۶
دويم مرجان: ۱۷۸
وويرېږه! ۱۷۸
درېيم مرجان: ۱۷۹
د نېکي کوونکي شکر واجب دی ۱۷۹
څلورم مرجان: ۱۸۱
بايد روح ته له بدن نه ډېره پاملرنه وشي ۱۸۱
پنځم مرجان: ۱۸۲
مستقبل تر راتلو پرېږده ۱۸۲
شپږم مرجان: ۱۸۴
ډېر ارمانونه ، ډېر مصيبتونه ۱۸۴
اووم مرجان: ۱۸۶
که پر ځمکوالو ولورېږئ؛ نو د اسمانونو خاوند به پر تاسې ولورېږي! ۱۸۶
اتم مرجان: ۱۸۸
په خوښۍ کې د الله ﷻ معرفت ترلاسه کړه، چې په خپګان کې دې پکار شي ۱۸۸
نهم مرجان: ۱۹۰
نړۍ ډېره ښکلې ده ۱۹۰
لسم مرجان: ۱۹۲
د سړي لپاره ښځه هم نېکمرغي ده ۱۹۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

موضوع	مخ

د نبکمرغۍ په لړکې لس لوړ بیه الماس

لومړی الماس:.. ۱۹۴

د بریالیتوب کیلي.. ۱۹۴

دویم الماس:.. ۱۹۵

تر تنګسې وروسته د پراخۍ خوند.. ۱۹۵

درېیم الماس:.. ۱۹۷

اندېښنې.. ۱۹۷

څلورم الماس:.. ۱۹۹

د لغړتوب پایلې.. ۱۹۹

پنځم الماس:.. ۲۰۱

قوت په علم کې وي، نه په بدن کې.. ۲۰۱

شپږم الماس:.. ۲۰۳

زړوره ښځه د اندېښنو له اور نه هم ګلزار جوړولای شي.. ۲۰۳

اووم الماس:.. ۲۰۵

له صبر نه کار واخلئ.. ۲۰۵

اتم الماس:.. ۲۰۶

په سختنه کې له الله ﷻ پرته بل څوک پکار نه راځي.. ۲۰۶

نهم الماس:.. ۲۰۸

د بېوسه دعا.. ۲۰۸

لسم الماس:.. ۲۱۰

بخیلتوب.. ۲۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړ لیک

موضوع | مخ

د نېکمرغۍ ښځې لپاره د ګلانو ګېډۍ

ګلاب: ۲۱۲
ته نه خیڅواله او نه لوېدیځواله یې، بلکې ته یوه مسلمانه ښځه یې! ۲۱۲
نرګس: ۲۱۴
ځمونه شاته وغورځوئ او په نېکو چارو کې بوختې شئ! ۲۱۴
رامبېل: ۲۱۶
د نېکمرغۍ په اړه څو اړینې لارښوونې ۲۱۶
چامبېل: ۲۱۸
چې ټولې لارې وتړل شي؛ نو د الله ﷻ رسۍ راکلکه کړه! ۲۱۸
غاټول: ۲۲۰
فقط مؤمنان نېکمرغه کېدای شي ۲۲۰
سنبل: ۲۲۲
له بد خرڅې پرته ژوند ۲۲۲
یاسمین: ۲۲۴
د خیرات په کولو زړه ډاډ مني‌ږي ۲۲۴
کشمالی: ۲۲۵
الله ﷻ موږ له هرې بلا نه ساتي ۲۲۵
ګل لاله ۲۲۷
له غفلت نه مه بې پروا کېږه! ۲۲۷
سلطلې ګل ۲۲۹
د اولاد لپاره وموسېږئ ۲۲۹
اوس ۲۳۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپرندویې ټولنې یادښت

بسم الله الرحمن الرحیم

خوږو لوستونکیو!

کتاب خپرندویې ټولنې د ۱۴۳۲ هجري قمري د شعبان مبارکې میاشتې په پنځلسمه نېټه د «زینة الصلاة» په نامه د لمانځه د مسائلو په اړه د فضیلة الشیخ ابو محمد امین الله البشاوري صاحب له کتابه خپلې خپرونې پیل کړي دي، چې تر دې دمه یې «زینة الصلاة، مه خپه کېږه!، لمونځ د احادیثو په رڼا کې، د پښتو نحوه، علم النحوه» او داسې نور ارزښتمن کتابونه خپلو لوستوالو ته په خوږه او روانه پښتو وړاندې کړي او په راتلونکې کې د لا ډېرو ارزښتمنو، دیني، علمي او ټولنیزو اثارو د خپرولو هوډ لري.

د نامتو لیکوال دکتور عائض القرني د «مه خپه کېږه!» کتاب تر تود هر کلي وروسته د ټولنې په غوښتنه ښاغلي استاد فرید احمد هلال د نوموړي لیکوال دغه بل ارزښتمن اثر «د نړۍ نیکمرغه ښځه» هم د پښتنې ټولنې د پتمنو لوستونکو لپاره له اردو ژبې څخه په خوږه او روانه پښتو راوژباړه، چې دغه مظلومه او بېوزله طبقه له نیکمرغۍ څخه برخمنه شي، کتاب خپرندویه ټولنه ستاسې د دعاوو په بدرګه د ښاغلي هلال صاحب د لا بریاوو لپاره په ستر درشل کې لاسونه لپه کوي.

په درنښت

کتاب خپرندویه ټولنه

جلال کوټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژباړن خبرې

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله رب العالمین، والصلوة والسلام علی سید المرسلین محمد واله وصحبه اجمعین.

پتمنو خویندو!

د دې کتاب له انتخاب نه ستاسې نېکمرغي په ډاګه کېږي او زه تاسې ته د نېکمرغۍ زېری درکوم، ځکه چې تاسې د مطبوعاتو په دې توپان کې دا کتاب راواخیست او پاڼې مو ورله په لاسو کې ښکته پورته واړولې او ستاسې د نېکمرغۍ د پخلي لپاره د ثبوت په توګه د عربي ژبې هغه متل وړاندې کوم، چې وايي:

من طلب، فقد وجد

«هغه څوک یو شی موندلای شي، چې لټه یې کوي.»

د پورتنۍ وینا پر بنسټ د دې کتاب انتخاب ستاسې نېکمرغي په ډاګه کوي، ځکه چې ډېرې داسې خویندې به هم وي، چې خپل ارزښتمن وخت به د بې ګټو کتابونو، مجلو، راډیوګانو او ټلویزیونونو په کتو تېروي؛ خو تاسې ته یو داسې اثر په لاس درغلی، چې په لوستو او په ژوند کې یې په عملي کولو نه یوازې ستاسې اخرت ښایسته کېږي، بلکې دنیوي ژوند مو پرې ښه کېږي او ډېرې درپېښې ستونزې مو پرې هوارېږي، ځکه چې د دې کتاب نامتو لیکوال "دکتور عائض القرني" له انساني او اسلامي ټولنې سره د بشپړې خواخوږۍ په پامنیوي په ډېره خوږه او زړه راښکونکې ژبه د بېوزله او مظلومې طبقې د نېکمرغۍ لپاره پکې داسې څه اصول ټاکلي، چې په لوستو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ نېکمرغه ښځه

يې انسان ستومانه کېږي نه؛ او عملي کول يې ګران نه دي، چې په لوستو به تاسې پکې لا ډېرې ښېګړې ومومئ، په پای کې له تاسې ټولو قدرمنو خوېندو ځخه په خورا درنښت هيله کوم، چې که تاسې ته دا کتاب څه ګټور ښکاره شي؛ نو خپلو نورو خوېندو ته يې هم د لوستو سپارښتنه وکړئ.

ستاسې د دعاوو په هيله

فريد احمد هلال

د خاص کونړ د عالي دار المعلمين استاد او د پښتو څانګې آمر

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمدلله رب العلمين والصلاة والسلام على رسوله محمد واله واتباعه اجمعين. اما بعد:
دا كتاب، په لوړ غږ هره ښځه دې ته رابولي، چې پر خپل دين ځانونه نېكمرغې كړئ، د الله ﷻ پر لورينو او ښېګړو خوښې شئ.
دا كتاب د تمې او اميد يوه وړانګه ده او د هرې هغې ښځې لپاره د موسكا زېرى دى، چې له غم او اندېښنو نه يې زړه تر مورګو راډک شوى وي.
دا كتاب په لوړ غږ تاسې دې ته رابولي، چې مرستې ته انتظار وكړئ او تر هرې تنګسې وروسته د خوښې او سوكالۍ تمه ولرئ.
دا كتاب د ښځې عقل او د هغې سپېڅلي زړه ته وايي، چې له صبر او زغم نه كار واخله او پر الله ﷻ له بدګومانۍ نه ځان وساته، ځكه چې الله ﷻ درسره مل دى، هم هغه ستا لپاره بس او ساتندوى دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ د نېکبختې ښځې په نامه پيغام

هره هغه ښځه، چې الله ﷻ يې رب، اسلام يې دين او محمد رسول الله ﷺ يې په پېغمبرۍ منلی وي، د دين لاره يې خپله کړې وي او نبوي استازيتوب يې خپله دنده ګڼلې وي.

هره هغه ښځه، چې د کور روزنې ته ژمنه وي، هغه چې له خپلو الفاظو سره يې مجاهده او خپله لمن يې پاکه ساتلې وي.

هره هغه ښځه، چې خپل بچي يې په دين روزلي وي، يانې د سنتو اړوند يې هغوی پاللي او غوره چارې يې ورښوولې وي او د ښو چارو په ګاڼه يې سمبال کړي دي.

هره اندېښمنه او غمجنه ښځه دې خوشحاله شي، ځکه چې د الله ﷻ لورينې پرې پنډ دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ليکوال وړانديز

اې نېکمرغې ښځې!
ته په دين او ادب، بلکې په جومات، دعاګانو او د مراقبې له پلوه په ټوله نړۍ کې له هر ډول ګانې پرته هم نېکبخته يې!
ستا نېکبختي ستا د زړه او روح په سپېڅلتيا کې نغښتې ده، نه په مجازي مينې او عشقي خيالاتو کې، بلکې د مجازي مينې او عشقي خيالاتو اړوند کيسې لوستل انسان له خپل اوسني حال نه لرې باسي.
کېدای شي د داسې پېښو له لوستنې نه ته ښې هيلې او خواږه خوبونه وويني؛ خو پايله به يې پر لټۍ سربېره بد ګوماني او يا تر دې هم بدتره وي، ځکه چې دا ناوړه او ناسمې پېښې، مکر، چل، مرګ، ژوبله او داسې نورو ناوړه جرمونو ته لار جوړوي.
په دې کې هم شک نشته، چې ځينې پېښې د نوي کولتور په پامنيوي ليکل شوي وي، يانې ټولې پکې د لغړتوب او بد لمنۍ خبرې وي؛ نو له دې امله هره هوښياره او ځيرکه ښځه بايد داسې پېښې او کيسې ولولي، چې وجدان ته ژوند او سپېڅلتيا وربښي.
پورتنۍ خبرې مې په دې موخه ليکلې، چې خپلې خويندې د لويديځې ټولنې د زهرجن کولتور اغېز نه وساتم.
ما په دې کتاب کې د الله ﷻ او د هغه د استازي ﷺ ذکر کړې کيسې او پېښې راخيستې دي او تر دې بله سپېڅلې او غوره خبره به لا کومه وي، چې يوه مسلمانه خور د دين له امله نېکبخته شي!

(دکتور عائض القرني)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ نېکمرغه ښځه

یاسمین

لومړی: له ځانه د شهدو مچۍ جوړه کړه او د شهدو د مچۍ په څېر پر ګلونو کېنه!

دویم: ته دومره وخت نه لرې، چې د نورو نیمګړتیاوې ولټې او تېروتنې یې وشمېرې.

دریم: که د الله ﷻ لاربښوونې درسره ملې وي؛ نو بیا له څه شي ډارېږې؟؛ خو که الله ﷻ دې خلاف وي؛ نو څوک به دې ترې وژغوري؟

څلورم: د کینې اور بدن خوري او د غیرت ډېربښت د اور لمبه کېدل دي.

پنځم: که خپله ننني ورځ ښه نه کړې؛ نو سبانۍ ورځ؛ خو هسې هم نه لرې (یانې هغه خو په یوه غیبي نړۍ کې پټه ده).

شپږم: له بې ځایه او ناوړه بنداړونو څخه ځان په روغه را اوباسه!

اووم: د ښو اخلاقو په ګاڼه ځان تر باغچې هم ښکلې کړه!

اتم: له نورو سره تر خپله وسه ښېګړه کوه، ځکه چې دا هم د نېمکرغۍ د لارلاسه کولو لار ده.

نهم: کېنه ګر مرګ ته وسپاره او دښمن هېر کړه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پام!

پام چې! د خپل ژوند ارزښتمنې شېبې په بې ګټو چارو، غچ، په بحث او مباحثه کې له لاسه ورنه کړې!

پام چې: د شتمنۍ هوس ته پر روغتیا، نېکمرغۍ،خوب او سوکالۍ لومړیتوب ورنه کړې!

پام چې: د بل نیمګړتیاوې مه پلټئ، پردی غیبت مه کوئ، او پر خپلو نیمګړتیاوو سترګې مه پټوئ.

پام چې: ځان د هیلو په بې پایه سمندر کې مه لاهو کوئ، چې د هرې هیلې په ترسره کولو پسې لګیا شئ او د ژوند اصلي لوری درڅخه ورک شي.

پام چې! د ځان او کور په پاکوالي کې لټي مه کوئ، ځکه چې په دې سره کور او چارې بې نظمه کېږي.

پام چې! له حرامو خوړو، ځښو ځان وساتئ.

پام چې! په تېرو پسې مه ژاړئ.

پام چې! د اخروي چارو په اړه ځان په لټۍ مه وهئ او مه د اخرت له پېښو نه بې پروا کېږئ.

پام چې! په حرامو او ناروا چارو کې خپل وخت او شتمني مه خرابوئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو!

د خپلې موسکا چینې په خوټېدا راولئ، چې پردي زړونه خړوب کړي.

هره هغه خوږه کلمه وکاروئ، چې مینه رازېږوي او نفرتونه لرې باسي.

هر هغه شی خیراتوئ، چې بېوزله خوشحالوي او ورېي مړوي.

له قرآن کریم سره تړاو ولرئ، په ځیرتیا او خشوع سره یې تلاوت کوئ، توبه او استغفار خپله دنده وګڼئ.

دعاګانې او ذکرونه ډېر کوئ، بیا بیا دعا غواړئ او د خپلې توبې پخلی کوئ.

خپل بچي په دین وروزئ، د سنتو پلیوني یې کړئ او تل ورته ګټور نصیحتونه کوئ.

له هغې ښځې سره ناسته، ولاړه او دوستي کوئ، چې له الله ﷻ څخه وېرېږي، له دین سره مینه لري او ټولنیز ارزښتونه په پام کې نیسي.

د موروپلار منل، د خپلوۍ پامنیوی، له ګاونډیانو سره ښه راشه درشه، د یتیم کفالت، د مېړه اطاعت او هر ګټور کتاب مطالعه کوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

افرین!

پر هر هغه ښځه، چې د لمانځه پابنده وي.
پر هر هغه ښځه، چې پرده کوي، خپل پت او عزت ساتي.
پر هر هغه ښځه، چې د دیني علم په ګاڼه سینګار او عقلمنه وي.
پر هر هغه ښځه، چې وفاداره، ایمانداره او صدقه کوونکې وي.
پر هر هغه ښځه، چې د الله ﷻ ذکر، شکر او د دین په خپراوي کې کارنده ونډه اخلي.
پر هر هغه ښځه، چې د اسیه، مریم او خدیجې رضی الله تعالی عنهن پلیونې وي.
پر هر هغه ښځه، چې خپل بچي زړور مجاهدین روزي.
پر هر هغه ښځه، چې ټولنیز ارزښتونه پالي.
پر هر هغه ښځه، چې د الله تعالی پر دین غیرت کوي او له بدیو ځان لرې ساتي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ نېکمرغه ښځه

ای زما خورې!

دا کتاب ارومرو ولوله! ځکه په دې کتاب کې رېښتینې خبرې، حکیمانه اصول، ډېرې اغېزناکې خبرې، ښه فکر او پخې تجربې شته.

دا کتاب ولوله! چې غمونه او اندېښنې دې لرې شي، د فکر لوری روښانه شي، عقل دې له ناوړه خیالونو پاک شي، د دې کتاب لوستل به تاسې د ښېرازه شنو باغونو پر لور روان کړي او د نېکمرغۍ خوتېدلې چینې به ووینې، هیله من یم، چې الله ﷻ به د دې کتاب په لوستو تاسې ته په خپل لور او پېرزوینې سره د دنیا او اخرت نېکمرغي درپه برخه کړي.

ما په دې کتاب کې داسې ګاڼه راټوله کړې ده، چې تاسې ته ښکلا دربښي په دې کتاب کې د رېښتینولۍ هغه رڼا پرته ده، چې د سرو او سپینو زرو تر ښکلا هم ډېره ښه او پر کېدونکې ده، د دې کتاب څپرکي د ګاڼې په نامه نومول شوي او تر کومه، چې دا کتاب له تاسې سره وي؛ نو د دنیوی ګاڼې پروا مه کوئ او ځانونه د دې کتاب په ګاڼه سینګار کړئ، چې د نړۍ د نېکمرغو ښځو په کتار کې وشمېرل شئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مسلمانې ښځې

لپاره لس

لوړیه

ګانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نېکمرغه ښځې لپاره د ګلانو ګېډۍ

لومړی ګل:

دا له یاده مه باسه، چې ستا رب ښښونکی او توبه قبلوونکی دی.

دویم ګل:

پر بېوزلو شفقت کوه، چې نېکمرغه شې، اړ کس ته خیرات ورکوه، چې روغتیا ومومې. له چا سره کینه او دښمني مه کوه، چې په عافیت سره اووسې.

درېیم ګل:

ښه ګومان لره، ځکه الله ﷻ درسره مل دی، ملائک ستا لپاره د ښښنې دعاګانې غواړي او جنت دې د ورتلو لارې څاري

څلورم ګل:

پر الله ﷻ ښه ګومان کوه، خپلې اوښکې پاکې کړه او د الله ﷻ درکړي نعمتونه راپه زړه کړه؛ نو له غمونو او اندېښنو به خلاصه شې.

پنځم ګل:

داسې فکر مه کوه، چې ګوندې چا به دا دنیا شل کړې وي، ځکه په نړۍ کې داسې څوک نه دی تېر شوی، چې ټول ارمانونه یې ترسره شوي وي، له کومې ستونزې او اندېښنې سره دې مخ شوی نه وي.

شپږم ګل:

د خرما د ونې په څېر لوړ همت ولره، لکه چې د خرما ونه دنګه او له هرې چوټۍ نه لوړه ده، چې څوک یې په تیږه ولي؛ نو هغه ورته خپلې مېوې راغورځوي

اووم ګل:

ایا تا ګله اورېدلي دي، چې په خپه کېدو ګوندې ورک شوی شی تر لاسه شوی او یا په غمجنېدو کومه تېروتنه سمه شوې وي؛ نو بیا ته ولې اندېښمنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او غمجنه یې؟

اتم ګل:

د مصیبتونو او فتنو انتظار مه کوه، بلکې د امن، سلامتیا او عافیت انتظار کوه.

نهم ګل:

د خپلې سینې د غچ اور په بښنه ووژنه!

لسم ګل:

اودس، غسل، خوشبو او مسواک د هرې تنګسې او اندېښنې دوا ده.

ځلا

لاحول ولا قوة الا بالله.

لومړۍ ګامه:

له زورواکي سره د ښځې مقابله

ما مضى فات والمؤمَّلُ غيبٌ- ولك الساعة التي أنت فيها

د شعر ژباړه:

چې تېر شي، هېر شي او راتلونکي په يوه غيبي نړۍ کې پټ دی او ستا په لاس کې يوازې اوسنی وخت دی.

تاسې نه ګورئ، چې څنګه په قرآن کريم او حديثونو کې الله ﷻ او د هغه پېغمبر د فرعون ښځه اسيه بي بي ستايلې، لکه چې الله ﷻ فرمايي:

﴿وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوا امْرَاَتَ فِرْعَوْنَ ۘ اِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِيْ عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِيْ مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهٖ وَنَجِّنِيْ مِنَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ﴾

ژباړه:

او د مؤمنانو په اړه الله ﷻ د فرعون د ښځې مثال وړاندې کوي، کله چې هغې دعا وکړه، چې اى زما ربه! زما لپاره له خپل ځان سره په جنت کې يو کور جوړ کړه او ما د فرعون او د هغه له عمل نه وژغوره او له ظالم قوم نه خلاصون راکړه.

اې ورته حيرې شئ، چې الله ﷻ څنګه د يوې مسلمانې ښځې لپاره د اسيه بېلګه وړاندې کړې او دا د هرې هغې ښځې لپاره غوره نمونه ده، چې پر سمه لاره تلل غواړي.

اسيه بي بي څومره عقلمنه وه، چې ځان يې الله ﷻ ته نږدې کړ او د فرعون کافر له اطاعت نه يې ځان ډډې ته کړی و. د دنګو ماڼيو ژوند يې د الله ﷻ پر ابدي ژوند قربان کړ او د دنيوي شان شوکت په مقابله کې يې د جنت هغه ماڼۍ خوښې کړې، چې لاندې ترې نهرونه بهېږي.

په رښتيا، چې اسيه بي بي له الله ﷻ سره د ډېر عظمت لرونکې ښځه وه، چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

او غمجنه يې؟

اتم ګل:

د مصیبتونو او فتنو انتظار مه کوه، بلکې د امن، سلامتیا او عافیت انتظار کوه.

نهم ګل:

د خپلې سینې د غچ اور په ښښنه ووژنه!

لسم ګل:

اودس، غسل، خوشبو او مسواک د هرې تنګسې او اندېښنې دوا ده.

ځلا

لاحول ولا قوة الا بالله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ ګانه:

له زورواکۍ سره د ښځې مقابله

ما مضى فات والمؤمَّلُ غيبٌ- ولك الساعة التي أنت فيها

د شعر ژباړه:

چې تېر شي، هېر شي او راتلونکی په یوه غیبي نړۍ کې پټ دی او ستا په لاس کې یوازې اوسنی وخت دی.

ناسې نه ګورئ، چې څنګه په قرآن کريم او حديثونو کې الله ﷻ او د هغه پيغمبر د فرعون ښځه اسيه بي بي ستايلې، لکه چې الله ﷻ فرمايي:

﴿ وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوا امْرَاَتَ فِرْعَوْنَ ۘ اِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِيْ عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِيْ مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهٖ وَنَجِّنِيْ مِنَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴾

ژباړه:

او د مؤمنانو په اړه الله ﷻ د فرعون د ښځې مثال وړاندې کوي، کله چې هغې دعا وکړه، چې ای زما ربه! زما لپاره له خپل ځان سره په جنت کې يو کور جوړ کړه او ما د فرعون او د هغه له عمل نه وژغوره او له ظالم قوم نه خلاصون راکړه.

اې ورته حيرې شئ، چې الله ﷻ څنګه د يوې مسلمانې ښځې لپاره د اسيه بېلګه وړاندې کړې او دا د هرې هغې ښځې لپاره غوره نمونه ده، چې پر سمه لاره تلل غواړي.

اسيه بي بي ځومره عقلمنه وه، چې ځان يې الله ﷻ ته نږدې کړ او د فرعون کافر له اطاعت نه يې ځان ډډې ته کړی و، د دنګو ماڼيو ژوند يې د الله ﷻ پر لېوالتيا قربان کړ او د دنيوي شان شوکت په مقابله کې يې د جنت هغه ماڼۍ غوښتې کړې، چې لاندې ترې نهرونه بهيږي.

په رښتيا، چې اسيه بي بي له الله ﷻ سره د ډېر عظمت لرونکې ښځه وه، چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ نېکمرغه ښځه

فرعون په ځېر ظالم او کافر پاچا په مخکې يې د حق کلمه وويله او په دې لار کې يې بلا ستونزې وګاللې ان تر دې، چې شهيده شوه؛ خو الله ﷻ تر قيامته پورې د ښځو لپاره نمونه وګرځوله. په قرآن کريم کې يې وستايله او د هغې پر عملونو الله ﷻ خپله خوښي څرګنده کړه او د فرعون سپکاوی يې بيان کړ.

رڼا

که د تېز توپان پر مهال ته په يوه خلاص ميدان کې هم يې؛ نو تمه ولره!

ځلا

اِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝

ژباړه:

بېشکه له تنګسې سره پراختيا هم ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوېمه کانه

له تا سره د الله ﷻ د نعمتونو یوه پراخه زېرمه شته

لطائفُ اللهِ وإن طال المدى- كلمحةِ الطرْفِ إذا الطرفُ سجى

د شعر ژباړه

که اندېښمن وخت څومره هم اوږد شي؛ خو بیا هم د الله ﷻ لورینې او پېرزوینې د سترګو په رپ انسان ته رارسېږي.

زما خوږې خورې! په هره تنګسه پسې اساني وي، په هرې اوښکې پسې موسکا وي او په هرې شپې پسې روڼ سبا شته، د اندېښنو دا تورې ورېځې به لارې شي، د غم دا شپه به سبا شي، دا ستونزې به ان شاء الله هوارې شي او الله ﷻ به سوکالي درپه برخه کړي؛ خو دا په یاد ولره، چې ستا لپاره په هر حال کې اجر لیکل کېږي، که ته مور یې؛ نو ستا بچي به د اسلام مرستندویه او د دین خدمتګاران وي؛ خو په دې شرط، چې ته یې ښه پالنه او روزنه وکړې! نو همدغه بچي به سبا ته خپل رب ته سر په سجده وي او تا ته به دعاګانې کوي، وګوره یوه مشفقه او نرم زړې مور څومره لوړه مرتبه لري، چې الهي په سجدو کې ورته دعاګانې کوي.

د ښځو لپاره یوازې همدا ویاړ بس دی. چې د رسول الله ﷺ مور بي بي هم یوه ښځه وه، چې ټول انسانیت ته یې د محمد رسول الله ﷺ په څېر یو لارښود والی کړ.

ته دا ورتیا لرې، چې نورې ښځې هم اسلام ته راوبولې او د دین دعوتګره شې. ته کولای شې، چې نورې ښځې هم د اسلام پر سپېڅلې لار روانې کړې، داسې ښځه که په خپل سیرت او نېکو چارو ولاړه اوسي؛ نو هغه لوړ کارونه ترسره کولای شي، چې لوی لوی وېناوال یې پر ممبرونو نشي کولای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځومره به داسې ښځې وي، چې په یوه کور، کلي او مالت کې وخت تېر کړي او د چم ګاونډ ټولې ښځې یې د پردې، پاکلمنۍ او ښکلي سیرت مثالونه بیانوي، چې د نورو ښځو لپاره غوره بېلګه وګرځي.

رڼا

ټولې غوټۍ به ګل شي، اندېښنې به له مینځه لاړې شي او سوکالي به راشي.

ځلا

سَيَجْعَلُ اللهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ۞

ژباړه:

لېرې نه ده چې الله ﷻ تر تنګلاسۍ وروسته پراخي هم ورپه برخه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درېيمه ګام:

د الله لور او پېرزوينې ته زړه کړه او په الله تعالى ښه ګومان ولره.

أتيأس أن ترى فرجاً- فأين اللهُ والقدرُ ؟!

ژباړه:

که ته له پراخۍ څخه نهیلې یې؛ نو بیا الله ﷻ او تقدیر چېرته دي؟ یانې مه نهیلې کېږه.

که ته د الله ﷻ په لار کې د مجاهدې په لړ کې له کومې ستونزې سره مخ شې؛ نو ان شاء الله، چې هغه به ستا د ګناهونو لپاره کفاره شي.

زه تاسې ته د پېغمبر ﷺ له مبارکې خولې زېری درکوم، هغه ﷺ فرمايي:

که ښځه د خپل رب اطاعت وکړي پنځه وخته لمونځ وکړي او خپله لمن پاکه وساتي؛ نو الله ﷻ به يې جنت ته ننباسي دا ټولې خبرې د هغو ښځو لپاره ډېرې اسانې دي چا ته، چې الله ﷻ د دې چارو توفیق ورکړی؛ نو تاسې هم له الله ﷻ څخه د نېکو چارو توفیق و غواړئ او دا لوړ رتبه چارې راخپلې کړئ، چې الله ﷻ در باندې ولورېږي، د دنيا او اخرت نېکمرغي مو په برخه شي او پر هغه لاری ودرېږئ، چې دين اسلام درته د ودرېدو امر کوي.

د قرآن او سنتو پر حکمونو عمل کوئ، ځکه چې ته يوه مسلمانه ښځه يې او دا ستا لپاره د وياړ ځای دی، ته نه ګورې، چې څومره ښځې داسې دي، چې په کفري سيمو کې زېږېدلې دي، چې په ښه او بد پوه شوې: نو يا عيسويانې شوې، يا يهودنې او يا شيعه ګانې شوې دي او پر دې سربېره داسې ولسونه هم شته، چې د دين پر وړاندې په مخالفت کې ولاړ وي؛ خو الله ﷻ ته مسلمانه کړې يې او د محمد رسول الله ﷺ د امتۍ کېدو په وياړ يې وياړلې يې؛ د رسول الله ﷺ د سپېڅلو بيبيانو پر نقش و قدم د تلو لار يې درښودلې او ته ډېره نېکمرغه يې، چې الله ﷻ د پنځو لمونځونو وس دربښلی او ته له دې پلوه هم نېکمرغه يې، چې د رمضان مياشتې فرضې روژې نيسې، د بيت الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

حج او پرده کوي او ستا تر ټولو لويه نېکمرغي دا ده، چې الله ﷻ دې په ربوبيت ياني خپل رب، اسلام دې خپل دين او محمد رسول الله ﷺ دې وروستی پيغمبر منلی.

رڼا

ستا سره زر ستا دين دی، ستا ګاڼه ستا اخلاق دي او شتمني دې ادب او شرافت دی.

څلا

حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيْلُ۝

ژباړه:
زموږ لپاره الله ﷻ کافي دی او هماغه ډېر ښه کار جوړوونکی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ ښکمرغه ښځه

څلورمه ګانه:

مسلمانه او نا مسلمانه ښځه سره نشي برابرېدای

فما يدوم سرورٌ ما سررت به- ولا يردُّ عليك الغائب الحزَنُ

ژباړه:

که خوښي تل نه وي؛ نو په اندېښنو هم له لاسه وتلي شيان بېرته نه راستنېږي.

ته به هله نېکمرغه شې، که پر دې خبره دې سر خلاص شي، چې په اسلامي هېواد کې د مسلمانې ښځې مرتبه او په يوه کفري هېواد کې د نامسلمانې ښځې ارزښت وپېژنې، چې هغه څه ارزښت لري!؟

مسلمانه ښځه په يوه اسلامی هېواد کې د ايمان خاونده وي، روژې نيسي، د تهجدو لمونځونه کوي او خيراتونه کوي، له ګاونډيانو سره ښېګړه او پر خپلو بچيو شفقت کوي؛ نو وګورئ، چې داسې مسلمانه ښځه څومره نېکمرغه ده، څکه په هر پل ورته اجر، ثواب د الله ﷻ خوښي او د سکون شتمني ور په برخه کېږي.

د دې پر عکس په نامسلمانه هېوادونو کې له حقيقت نه ناخبره نامسلمانې ښځې د يو څو ټکو په خاطر خپله حيا تر پښو لاندې کوي، سره له دې چې حيا د ښځې ښکلا او ګاڼه ده؛ خو نامسلمانې ښځې له دې ارزښتونو سره د ناآشنايي له امله ځای پر ځای نمايش او ځان ښودنه کوي؛ نو داسې ښځه په لوی لاس خپل ارزښت له لاسه ورکوي، څکه چې عزت او شرافت نه لري.

که له دې دواړو طبقو ښځو ته ځير شې؛ نو پوهه به شې، چې هم ته نېکمرغه او د لوړې مرتبې خاونده يې!

په دې اړه د قرآن کريم دې ايت ته ځيرې شئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ

ژباړه:
بې زړه کیږئ مه ، اندیښمن کیږئ مه ، همدا تاسې لاسبري یاست که تاسې مؤمنان اوسئ.

رڼا

د هر انسان ژوند تیرېږي ، هغه که په ښکلیو او دنګ ماڼیو کې اوسي او که په کوډلو کې؛ خو د پام وړ خبره دا ده ، چې په دوی کې به نیکمرغه څوک وي؟

ځلا

الله الله ربي لا اشرک به شیئا

الله ﷻ زما رب دی او زه له خپل رب سره هیڅوک نه شریکوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځمه ګامه:

لټي او سستي له ناکامۍ سره نه شلېدونکې اړیکې لري

زه تاسې ته سپارښتنه کوم، چې وزګارې مه کېنئ، د سستۍ او لټۍ څادر له څانه وغورځوئ، بلکې سر له اوس نه پاڅئ، خپل کور راجوړ کړئ، خپلې چارې په ښه ډول ترسره کړئ، لمونځ او تلاوت وکړئ، کوم ښه کتاب مطالعه کړئ، یا له خپلې ملګرې او ګاونډۍ سره کېنئ او د دین په اړه ورسره هغه خبرې وکړئ، چې د الله ﷻ د نږدېکت لامل وي؛ نو ان شاء الله څانونه به خوښ او نېکمرغه وانګېرئ.

فرض کړئ! زه بیا تاسې ته وایم، چې څان د وزګارتیا منګولو ته مه سپارئ، څکه وزګارتیا غمونه، اندېښنې او شکونه رازېږوي. خپله ښه او صورت هم له پامه مه غورځوئ، بلکې څان ښه پاک ساتئ په کورکې خوشبويي کاروئ، کورني توکي پر خپل څای په ترتیب سره بږدئ، له مېړه، بچیو او نورو خپلوانو سره ښه چار چلن کوئ.

همدا راز بله سپارښتنه درته دا کوم، چې څانونه له ګناهونو وساتئ، څکه ګناه د ټولو اندېښنو جرړه ده او په څانګړي ډول له هغو ګناهونو نه څانونه وساتئ، چې د ښځو ډېره برخه پکې ښکېله وي، لکه په بده سترګه نورو ته کتل، له کوره بهر خپل ډول ښکاره کول، له نامحرم (پردیو سړیو) سره په ټیلفون کې ناسته ولاړه کول، په خپلو منځونوکې لعنتونه ویل، یو بل ته پېغورونه او کنځاوې کول، غیبت کول، د مېړه نافرماني کول، د مېړه ښېګړو ته په سپکه سترګه کتل او داسې نور ګناهونه، چې اکثره ښځې په دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګناهونوکې ښکېلې وي؛ خو ته له داسې ګناهونو نه ځان وساته او د الله ﷻ له غوسې نه وډار شه، ځکه الله ﷻ نه ویره به ستا د نیکمرغۍ لامل شي او الله ﷻ به درنه راضي شي.

رڼا

که د اندېښنو، ستونزو او مصیبتونو په ګرداب کې ښکېل شې؛ نو په لوړ غږ دا کلمه ووایه، چې (لا اله الا الله).

ځلا

فَصَبْرٌ جَمِيلٌ

ژباړه:

صبر ښه شی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږمه ګانه

ته تر میلیونونو ښځو غوره یې!

که نړۍ ته وکتل شي؛ نو روغتونونه له ناروغانو ډک دي، چې هغوی کې ځوک د یوې او ځوک د بلې پېښې ښکار شوي او ځوک د زړه پر ناروغۍ اخته دي، همدا راز بل لور ته زندانونه هم له خلکو ډک دي، چې له دنیوی خوند نه بې برخې پاتې دي که په نړۍ کې معذوره خلکو ته ګورې؛ نو ډېر خلک د معذورتیا ښکار دي، چې په خپلو استوګنځایونو کې هم ګرځېدای او راګرځېدای نشي، ځکه ځوک په پښو شل دي، ځوک په سترګو ړانده دي او ځوک لېوني دي، د عقل له نعمت څخه بې برخې دي او په نړۍ کې داسې فقیران هم شته، چې که په تن روغ دي؛ نو په کوڅو او کنډوالو کې د بېوزلۍ شپې سبا کوي.

څه فکر کوې! ایا په نړۍ کې به داسې ښځې نه وي، چې په یوه پېښه کې یې ټول بچي مړه وي؟ (نن سبا خو بې شمېره داسې بېلګې شته په ځانګړي ډول د منځنۍ اسیا په اسلامي هېوادونو کې) یا د کومې ښځې سترګو او غوږونو کار پرېښی وي او یا یې لاس او پښو کار پرېښی وي او یا لېونۍ شوې وي او یا داسې بلې نه رغېدونکي ناروغۍ سره مخ شوې وي، سره له دې، چې ته په ټولو اندامونو روغه جوړه ښه خوندور ژوند تېروې؛ نو له دې امله ته باید پر خپل ژوند د الله ﷻ شکر وکړې او خپل ارزښتمن وخت په هغو چارو کې تېر نه کړې، چې الله ﷻ پرې خفه کېږي لکه د تلویزیون او کېبل په کتلو وخت بربادول او داسې چېنلو ته کتل، چې انسان د بدلمنۍ او لغړتوب لور ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راکاږي او په زړونوکې غمونه او اندېښنې رازېږوي.

خو له دې امله پکار ده، چې خپل کور له تلويزيون او داسې نورو چټليو نه پاک کړو، ځکه دا هغه فتنه ده، چې د ټولې نړۍ چټلتيا او چټل کولتور د انسان کور او ژوند ته رانتباسي.

رڼا

تېرى کوونکى د قيامت ورځې ته پرېږده، ځکه هلته به يوازې د الله ﷻ ذات قاضي وي او پرېکړه به کوي.

ځلا

تل په تنګسې پسې اسانې وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوومه ګانه:

په جنت کې د ځان لپاره مانۍ جوړه کړئ

أطعْتُ مطامعي فاستعبدتني-ولو أني قنعتُ لكنتُ حُرًا

ژباړه:

زه په خپلو هیلو پسې تلم، ځکه د مریيتوب په لومه کې کنبېوتم، که د دې پر ځای مې قناعت خپل کړی وای؛ نو اوس به خپلواکه وم.

تاسې وګورئ، چې ګومره ولسونه له دې نړۍ نه تللي دي ایا هغوی له ځان سره څه وړي دي؟ ایا هغوی له ځان سره دنګې او ښکلې مانۍ یوړې، چې دوی پکې عیش عشرت کاوه؟ ایا هغوی له خپلو سرو او سپینو سره ښخ شوي او که نه له یوه عادي کفن سره؟، نه بلکې له مرګ سره یې خپلوانو له واره د تن کالي هم ترې وویستل او په عادي کفن کې یې تر رانغښتلو وروسته قبر ته ورښکته کړي دي او بیا هغوی ټول په قبر کې له دې پوښتنې سره مخ شوي، چې ستاسې رب (پالونکی) ګوک دی؟، پیغمبر مو ګوک او دین مو څه نومېږي؟؛ نو پکار ده، چې تاسې هم د هغې ورځې تیاری وکړئ او پر دنیوي شیانو مه خپه کېږئ، ځکه چې دا نړۍ ډېره بې ارزښته او فاني ده او له نېکو پرته هیڅ شی پایښت نه لري، لکه چې الله ﷻ فرمايي:

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً ۚ وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝

ژباړه:

هر ګوک چې ښه عمل وکړي، که هغه نارینه وي او که ښځه، په دې شرط چې مؤمن وي، پر هغه به موږ په دنیا کې سپېڅلی ژوند تېر کړو او (اخرت کې به) دغسې خلکو ته د هغو اجر له ډېرو ښو عملونو سره سم ورکړو.

رڼا

ناروغي یو داسې لوست دی، چې زېړی پکې نغښتل شوی او روغتیا یوه ډېره لوړ بیه ګانه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتمه ګانه:

په لوی لاس خپل زړه مه خرابوه!

إن كان عندك يا زمانُ بقيّةٌ -مما يُهان به الكرامُ فهاتِها !

ژباړه:

ای زمانې که له تا سره داسې څه پاتې وي، چې عزتمن سپکوي ېې نو راېې کړه.

له دې امله پکار ده، چې له هر هغه شي ډډه وشي، چې وخت ېې بربادوي، لکه ناروا انځورونه کتل، غیر اخلاقي ناولونه او یا د ملحد ډوله -خلکو کتابونه لوستل، بلکې د دې پر ځای ګټورو شیانو ته پام پکار دی، لکه دیني کتابونه او د اخلاقي ارزښتونو په ګاڼه سینګار اسلامي مجلې لوستل پکار دي، چې دنیا او اخرت پرې ښکلې کیږي، ځکه د ځینو کتابونو په لوستلو د انسان په زړه کې شکونه راټوکیږي او دا د نامسلمانه ټولنو د هغو ناوړه کنولتورونو اغېز دی، چې نامسلمان هېوادونه یې رالیږي او له دې لارې په اسلامي هېوادونو کې د خپل ناوړه فکر د خپرولو هڅې کوي.

په هر حال د غیبو کنجیانې د الله ﷻ په واک کې دي او هماغه ذات غمونه او اندېښنې پر خوښۍ بدلولای شي او په دې لړ کې دا لاندینۍ دعا ډېره کارنده او ګټوره ده.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ

صحيح البخاري ـ حسب ترقيم فتح الباري - (٧ / ٩٩)

ژباړه:

ای الله زه په تا پورې له غم، اندېښنو، کمزورۍ، لټۍ، بخل، بېړې زړه توب، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پور له ډېروالي او د خلکو له غوسې نه پنا غواړم.

که تاسې دا دعا ډېره غوښته؛ نو ان شاء الله، چې ستاسې ټول غمونه او اندېښنې به ختمې شي.

رڼا

په يوه ثانيه کې د تسبيحاتو زړی وکره، په يوه دقيقه کې غوره فکر وکړه او په يوه ساعت کې خپل کار بشپړ کړه!

ځلا

أَمَّن يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوٓءَ

ژباړه:

څوک دی چې د بېکس بېوس دعا اوري کله چې هغه يې وبلي او څوک د هغه کړاو ايسته کوي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهمه ګانه:

ستا معامله له هغه کریم او رحیم ذات سره ده.

زه تاسې ته زېری درکوم، چې الله ﷻ ستاسې لپاره ډېر غوره جنت او په هغې کې ډېر ښه نعمتونه تیار کړي دي، لکه چې الله ﷻ په قرآن کریم کې فرمايي:

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ اَنِّيْ لَآ اُضِيْعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى

ژباړه:

د هغو رب ورته په ځواب کې فرمايي: زه له تاسې نه د هيڅ يوه عمل نه ضايع کوم، که نارينه وي که ښځه.

الله ﷻ له ښځو سره هم د هغه نعمتونو ژمنه کړې ده، لکه چې له سړيو سره يې کړې ده او ښځې يې هم هماغسې ستايلي دي، لکه چې سړي يې ستايلي دي، لکه په لاندیني آيت کې الله ﷻ مؤمنې ښځې له مؤمنانو سړيو سره برابر ذکر کړي دي، چې:

اِنَّ الْمُسْلِمِيْنَ وَالْمُسْلِمٰتِ وَالْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ

ژباړه:

بېشکه مسلمان نارينه او مسلمانې ښځې، مؤمنان نارينه او مؤمنې ښځې.

دا آيت ښکاره دليل دی، چې الله ﷻ په اجر او ثواب کې ښځو ته هم د سړيو هومره مرتبه ورکړې.

له دې امله پکار ده، چې تاسې هم پر نيکو او ښو چارو کلکې پاتې شئ، په کور او ټولنه کې ضرب المثل شئ او د خپل امت د زلميو لپاره غوره بېلګه او د نصيحت لامل شئ.

په خپل ژوندکې د اسيه بي بي (چې د فرعون ښځه وه) مريم، خديجې، عائشې، اسماء او د فاطمې رضی الله عنهن په څېر د ښځو پلیوني شئ، ځکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه سپېڅلې هستۍ د ښېګړو بېلګې او داسې ريښتينې مؤمنانې وې، چې د ورځې به روژه وې او کرۍ شپه به يې په تهجدو رونوله؛ نو که تاسې د هغوی لار تعقيب کړئ، تاسې به هم نېکمرغه او له خوښۍ ډک ژوند ولرئ

رڼا

د يتيم اوښکې پاکې کړه، چې د الله ﷻ خوښي اوپه جنت کې ځای ترلاسه کړې.

ځلا

اَلَيۡسَ الصُّبۡحُ بِقَرِيۡبٍ۝

ژباړه:

ايا سهار نږدې نه دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مسلمانې ښځې د نېکمرغۍ لپاره لس

امیلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسمه ګانه:

ته په هر حال برياليۍ يې!

زه په ټينګار سره درته وايم، چې له الله ﷻ نه د اجر او ثواب تمه ولرئ او که ته له کوم غم او يا انديښنې سره مخ يې؛ نو پوهه شه، چې دا ستا د ګناهونو لپاره کفاره ده که الله ﷻ مه کړه کوم زوی دې مړ شي؛ نو پوهه شه، چې دغه مړ زوی به دې د قيامت په ورځ الله ﷻ ته سپارښت کوي، همدا راز که له هر ډول ستونزې سره مخ شې؛ نو د الله ﷻ له دربار څخه يې د اجر او ثواب تمه ولره، دغه ثواب به دې له الله ﷻ سره خوندي وي هغه وړه او که لويه ستونزه وي؛ نو الله ﷻ به يې درته په هماغه کچه اجر او ثواب درکوي، لکه د ولږې، تندې خپل اجر دی، د ناروغۍ پر هر اه او زګېروي درته خپل اجر درکول کېږي، ځکه د الله ﷻ پر وړاندې هيڅ عمل بېکاره نه ځي او ستونزې زغمل؛ خو ډېر لوی نېک عمل دی، چې دې ته صبر وايي او الله ﷻ د مؤمن د عملونو داسې ساتنه کوي، لکه چا چې له يوه دوست کره څه امانت پرېښی وي.

رڼا

په لمانځه سينه پراخېږي او له انديښنو نه خوندي کېږي.

ځلا

فَخُذْ مَآ اٰتَيْتُكَ وَكُنْ مِّنَ الشّٰكِرِيْنَ۝

ژباړه:

نو څه چې زه درکړم هغه واخله او شکر ادا کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی امېل:

د الله لورېنې له یاده مه باسه!

که ته سهار روغه جوړه له خوبه راپاڅې؛ نو شکر پرې وکړه ،ځکه په زرګونو مصیبت ځپلیو ښځو هم دغه شپه سبا کړې؛ خو تا په خواږه خوب او هغوی پر زګېروو ، همدا راز په زرګونو خوارو ، بېوزلو او نېستمنو به هم د نننې سهار وړانګې لیدلې وي؛ خو دغه ورځ به یې هم د یوې مړۍ ډوډۍ په ترلاسه کولو پسې لالهانده تېره شي ، سره له دې چې له تا سره د حلالو او غوره خوړو څه کمی نشته.

همدا راز ځومره داسې ښځې به وي ، چې په زندان کې شپې ورځې تېروي او ته د خپلواک ژوند خاونده یې ، ځومره به داسې ښځې وي ،چې لا تراوسه یې له سترګو اوښکې وچې نه دي او په سرو سترګو ژاړي ، د ځومره میندو زړونه به په خپلو بچیو پسې کړېږي او ځومره بچي به خپلو میندو پسې ژاړي؛ خو ستا پر شونډو غوړېدلې موسکا ، ایا دا ستا لپاره د شکر ځای نه دی!؟

کله په دې اړه په خپل ګرېوان کې لږ سوچ وکړه، چې الله ﷻ پر تا ځومره لورېدلی، ځکه شتمني ، بچي ، ښکلا ، روغ بدن ، په خپل هېواد کې اوسېدل ، چې له مساپرۍ او کډوالۍ خلاصه یې ، رڼا ، اوبه ، هوا ، غوره خواړه او داسې نورې بې شمېره پېرزوینې یې درباندې کړې دي؛ نو له دې امله پکار ده ، چې ته ځان تر ټولو نېکمرغه وګڼې ، په خوښۍ او د موسکا په بدرګه د ژوند تېرولو هوډ وکړې.

رڼا

د یوې روپۍ په بدل کې د فقیر دعا او د مسکین مینه وپېره!

ځلا

که د الله ﷻ پر وېش خوښه شې؛ نو ته د نړۍ شتمنه ښځه کېدای شې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نري نیکمرغه ښځه

دویم اصل:

لږ مال چې نیکمرغي پرې ترلاسه کېږي، له هغه ډېر مال نه غوره دی، چې بدمرغي ورسره مله وي

ستا لپاره چې څومره ژوند لیکل شوی، هماغه د خوښیو، قناعت او د سکون ژوند دی؛ خو حرص او تمه نه یوازې ستاسې ژوند، بلکې ستاسې روغتیا، عافیت او ښکلا زیانمنوي؛ نو له دې امله پکار ده، چې د الله ﷻ خوښې پلټونکي اوسئ، پر هغه څه قناعت وکړئ، چې په لاس کې مو دي، پر تقدیر ایمان او له راتلونکي ښې هیلې ولرئ.

تاسې باید د شهدو د مچیو په څېر شئ، لکه چې هغه ښه شیان خوري او ښه پنځوي (پیدا کوي) که پر گل کېني؛ نو گل نه ماتوي، بلکې خپله غذا ترې خوري، په خوند کېني او له خوند سره الوت کوي.

رڼا

الله ﷻ له توبه کوونکیو سره مینه کوي، ځکه توبه کوونکي الله ﷻ ته رجوع کوي؛ نو تاسې هم خپلې گیلې هماغه ذات ته وکړئ!

ځلا

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِيٓ أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ

ژباړه:

او دوی به ووایي، چې شکر دی د هغه الله ﷻ چې له موږ نه یې غم ایسته کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درېيم اصل:

لوړ همت ولرئ!

په لوړ همت د غره تر لوړو څوکو وخېژئ او په دې لړ کې تل هڅاندې اوسئ، ځکه چې ژوند له تاسې سره د څو لحظو لپاره امانت دی، په دغو څو لحظو کې ترې ډېر کار واخلئ، په صبر او هلو ځلو کې د مېړيانو پلیوني شئ، لکه چې هغوی تل په هلو ځلو بوخت وي؛ نو تاسې هم له وزګارتیا نه ډډه وکړئ، ځکه وزګارتیا پر لټۍ او نېستۍ سربېره ډول ډول ناروغۍ رازېږوي.

همدا راز که کله له تاسې نه الله ﷻ مه کړه څه ګنا وشي؛ نو له واره ترې توبه وباسئ، قرآن مجيد په يادو زده کړئ، که درنه هېر شي؛ نو بیا يې زده کړئ، که بیا درنه هېر شي؛ نو بیا يې زده کړئ.

لنډه دا چې د ناکامۍ په انګېرلو همت مه بایلئ او ژوند د بدن په څېر دی، لکه چې په عملیاتو سره بدن ښکلی کېدای شي؛ نو همداسې ژوند هم ښکلی او په زړه پورې کېدای شي او پر دې سربېره ژوند د کور په څېر دی، لکه رنګ شوی کور چې بېرته له سره رغېدای شي؛ نو همداسې ژوند هم تر خرابېدو وروسته بېرته ښه کېدای شي او ترڅه يې پر خوږو بدلېدای شي.

زه بیا یو ځل تاسې د ناکامۍ له امله له همت بايللو ژغورم، پام چې په هيڅ صورت همت ونه بایلئ او له خپلو مغزو نه د ستونزو، اندېښنو او ناروغيو اټکلونه لرې کړئ، ځکه چې الله فرمايي:

وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوٓا إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ۝

ژباړه:

پر الله ﷻ ډاډه اوسئ که تاسې مؤمنان يئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رڼا

ګناه پرېښودل جهاد دی او پر ګناه کلک پاتې کېدل د جهاد ضد دی.

ځلا

وَبَشِّرِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

ژباړه:

او ای پیغمبره! کومو خلکو چې پر دې کتاب ایمان راوړ، هغوی ته زېری ورکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم اصل:

له ایمان سره کوډله تر هغې ماڼۍ غوره ده، چې کبر ورسره مل وي

که یوه ښځه په کوډله کې اوسېږي؛ خو د خپل رب عبادت کوي، پنځه وخته لمونځ کوي او د روژې په مبارکه میاشت کې روژې نیسي؛ نو دا تر هغې ښځې ډېره نېکمرغه ده، چې په ښکلیو دنګو ماڼیو کې د پیاده ګانو په شتون کې په ویاړ او غرور کې ژوند تېروي.

همدا راز هغه مؤمنه ښځه، چې په کوډله کې اوسېږي، د عادي اوبو په څښلو ګوزاره کوي، په لاس کې یې قرآن کریم او تسبې وي؛ نو دا تر هغې ښځې زر ځله غوره او نېکمرغه ده، چې پر بخملي بستره خوب کوي؛ خو له خپل رب نه نا خبره او د سنتو له تابعدارۍ نه بې برخې وي.

له دې امله پکار ده، چې تاسې د نېکمرغۍ پر مانا وپوهېږئ، ځکه د نېکمرغۍ مانا هغه نه ده، چې تنګ زړو خلکو په خپل ذهن کې انځور کړې، یانې د هغوی په اند مال، دولت، دینوي شان و شوکت، ښه کور او ښه خواړه نېکمرغي ده؛ خو داسې نه ده، بلکې نېکمرغي د زړه خوښي، د وجدان سکون، د روح راحت، د عقل سالمیت او قناعت دی.

رڼا

داسې خلک کله راحت موندلای شي، چې مسلمان زوروي او یا پرې تېرى کوي.

ځلا

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِى لَا يَمُوتُ

ژباړه:

اى محمده ﷺ! پر هغه الله ﷻ توکل وکړه، چې ژوندى دى او هېڅکله مړ کېدونکى نه دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم اصل:

د خپلو چارو لپاره مهال وېش وټاکئ!

عسى الهم الذي أمسيتُ فيه- يكون وراءه فرجٌ قريبُ

ژباړه:

ما چې په کوم غم کې ورځ بېګاه کړه کاش! چې د دغه غم تر شا نصرت نږدې وای.

د کوم ګټور کتاب پر لوستو ځان وازموئ او یا د قرآن په تلاوت د ځان جاج واخلئ، ځکه کېدای شي د قرآن کریم کوم آیت پر تا اغېز وکړي، ویده احساس دې راویښ کړي او د همغه آیت له برکته هدایت او رڼا ترلاسه کړې، چې له امله یې ستا اندېښنې، شکونه او د نهیلۍ سیوري د تل لپاره درسره خدای په اماني وکړي.

که تاسې د خپل خواږه پیغمبر محمد رسول الله ﷺ سپېڅلي حدیثونه مطالعه کړئ؛ نو درته په ډاګه به شي، چې روغتیا ښوونکې درمل او ګټور علم هماغه دی، چې له امله یې ځان له ګمراهۍ نه وژغورلای شئ، ځکه چې ستا درمل په قرآن او سنت کې دي، ستاسې راحت په ایمان کې، د سترګو یخوالی په لمانځه کې او د زړه سلامتیا مو په خوښۍ کې، سکون په قناعت کې، ښکلا په موسکا کې، عزت مو په پرده کې او ډاډ مو د الله ﷻ په ذکر کې نغښتی دی.

رڼا

تل د بېوزلو له ښېړو نه ځان ساته!

ځلا

لِّكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ

ژباړه:

(دا هر څه د دې لپاره دي) چې تاسې ته که هر زیان وي، پر هغه باندې زړه ماتي نشئ او څه چې الله ﷻ تاسې ته درکوي، پر هغه ونه غوړېږئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم اصل:

زموږ نېکمرغي څه بل ډول ده

سيُعافى المريضُ بعد سُقامٍ- ويعودُ الغريبُ بعد غيابِ

ژباړه:
ناروغ به صحت ومومي، بې درکه شوی به بېرته راستون شي.

که تاسې ته څوک وايي، چې ډرامې، له بې حيايۍ نه ډکې مجلې او فلمونه کتل د خوښۍ او نېکمرغۍ لاملونه دي؛ نو دا درته دروغ وايي، ځکه دغه ټول شيان د بدلمنۍ کيلي ګانې دي د نهيلۍ لارې د غم او اندېښنو دروازې دي او دا د هغه چا رېښتيني خبرې دي، چې پر دروغو لارو يې خپل ژوند تېر کړی؛ خو په پای کې يې ترې توبه کړې؛ نو تا ته هم پکار ده، چې له دغو شيانو او دغو لارو ځان وساتې، چې له نېغې لارې مو اړوي تاسې د قرآن مجيد تلاوت خپله مشغولا وګرځوئ، داسې ګټور کتابونه مطالعه کړئ، چې په لوستو يې ستاسې غمجنې سترګې له اوښکو پاکې شي او جاري صدقو ته ډېره پاملرنه وکړئ، رېښتينې توبه وکړئ، چې الله ﷻ مو ګناهونه دروبښي او ستاسې زړونه له سکون او خوښۍ ډک کړي.

رڼا

په روغ زړه کې شرک، بې ايماني او حسد نه وي.

څلا

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾

ژباړه:
پروردګاره! زما سينه راته پرانيزه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم امېل:

د خلاصون په بېړۍ کې سپره شه!

يا إله الكونِ قد أسلمتُ لك- ربِّ فارحم ضعفنا ما أرحمك

ژباړه:

ای پالونکیه! ما ځان تا ته سپارلی دی، زما پر کمزورۍ ولوربېږه، ځکه چې ته ډېر رحيم يې.

ما د ډېرو سندر غاړو هلكانو او نجونو كيسې لوستلي دي او ډېره د خواشينۍ خبره ده، چې روژه دارې، عبادت كوونكي سړي او ښځې څه شوې؟ ايا دا لنډ او تنګ ژوند دومره پراخه شوی، چې په ګناهونو يې ولړئ او د لېوانو په څېر يې برباد كړئ.

ايا تاسې پر دې دنيوي ژوند سربېره بل ژوند لرئ؟ پر دې ورځو سربېره نورې كومې ورځې شته؟

ايا تا څه د مرګ مرۍ په غاړه كړې؟

چې نه به مرې او خاوروته به نه ورځې؟ قسم په الله ﷻ كه داسې وي، بلكې دا دروغجنې هيلې، هسې وهم او ګومان دی، له دې امله ته بايد له ځان سره حساب وكړې او چټک ګامونه واخلې، چې د خلاصون له كاروان سره مله شې او د خلاصون په بېړۍ كې سپره شې.

رڼا

عقلمن دې ته وايي، چې دښته ښېرازه كړي.

څلا

مرسته تل له اندېښنو سره وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم اصل:

سجده د نېکمرغۍ کیلي ده

ولستُ أرى السعادة جمع مالٍ- ولكنَّ التقيَّ هو السعيدُ

ژباړه:

زما په اند نېکمرغي د مال راټولول نه دي، بلکې پرهېزي ریښتینې نېکمرغي ده.

په ننني نوټ کې لومړی مخ د سهار لمونځ دی، تاسې خپله ننني ورځ د سهار په لمانځه پیل کړئ او تر دې وروسته ځان الله ﷻ ته وسپارئ؛ نو هله به الله ﷻ تاسې له هر ډول اندېښنو خوندي کړي او د نېکیو لار به درته وښیي او له ټولو بدیو به مو وساتي او الله ﷻ ستاسې لپاره هغه ورځ کله هم نه برکتناکه کوي، چې تاسې د دغې ورځې د پیل یاني د سهار لمونځ نه وي کړی، ځکه چې د قبولیت لومړۍ نښه او د بریالیتوب د کتاب لومړنی عنوان همدا شی دی او هغه ښځه ریښتینې نېکمرغه ده، چې د سهار لمونځ یې په ښه ډول کړی وي او هغه ښځه ډېره تاواني ده، چې د سهار لمانځه ته یې هیڅ ارزښت نه وي ورکړی.

رڼا

بې ځایه او بې ګټې جر و بحث د مخ نور کموي.

ځلا

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ۝

ژباړه:

(ای پیغمبره!) ایا موږ ستا سینه ستا لپاره پرانستله؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم امېل:

بوډۍ ښځه

تاسې هم د هغې بوډۍ ښځې په څېر هوډ منې او روغه عقیده ولرئ، چې زوی یې له حجاج بن یوسف سره بندي و او هغه یې د وژلو پرېکړه کړې وه؛ نو دغې ښځې ورته وویل، چې ای حجاجه! که ته مې زوی ونه وژنې؛ نو هم به یوه ورځ مري، د تل لپاره ژوندی نه پاتې کېږي.

او یا د هغې فارسۍ ښځې په څېر شئ، چې چېرته په سفر وتله؛ نو خپله کوډله او چرګ، چوږګوړي هر څه یې پرېښودل او الله ﷻ ته یې د دعا لاسونه لپه کړل، چې ای الله ﷻ ته زما د کوډلې او چرګانو حفاظت وکړې، ځکه ته تر ټولو ستر او غوره ساتندوی یې.

او یا د خنساء رضي الله عنها په څېر استقامت ولرئ، چې د څلورو زامنو په شهادت یې همت و نه بایله او د الله ﷻ شکر یې پر ځای کړ او د زامنو شهادت یې د ځان لپاره ویاړ وباله.

دا هم ستاسې په څېر ښځې وې، چې د دومره لوړې مرتبې خاوندانې شوې، چې تاسې یې تر ننه کیسې لولئ او که تاسې د دوی لار تعقیب کړئ؛ نو تاسې هم د راتلونکیو نسلونو لپاره غوره بېلګه کېدای شئ!

رڼا

د پرخې له سپکوالي ګټه پورته کړئ، لکه چې هغه څومره سپکه او بې وزنه وي، تاسې هم هغسې شئ! د مشکو له خوشبو او د غره له ثابت قدمۍ نه زده کړه وکړئ او هماغسې ثابت قدمې اوسئ!

ځلا

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ۝

ژباړه:

بې زړه کېږئ مه، اندېښمن کېږئ مه، همدا تاسې برلاسي یاست که تاسې مؤمنان اوسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم اصل:

ته د نړۍ ښکلې ښځه کېدای شې

وكُلُّ الحادثاتِ وإن تناهتْ- فموصولٌ بها فرجٌ قريبُ

ژباړه:

دنیوي ستونزې که څومره هم سترې او ګرانې وي؛ خو مرستې هم ورسره ملې وي.

ته د خپلې ښکلا له امله تر لمر هم ډېره ځلانده يې، ته د خپلو ښو اخلاقو له امله تر مښکو هم ډېره ارزښتمنه يې او د خپلې عاجزۍ له امله تر سپوږمۍ لوړه يې؛ نو پکار ده، چې پر خپل ايمان سربېره خپل قناعت او پرده وساتې. ياد ولره، چې ستا ګاڼه سره، سپين، لعل او جوهر نه دي، بلکې د تهجد دوه رکعته لمونځ، د روژې تنده او هغه پټه صدقه، چې يوازې الله ﷻ پرې خبر وي او پر دې سربېره هغه اوښکې، چې ګناهونه مينځي، هغه اوږده سجده، چې د الله ﷻ د تعظيم لپاره وي او له الله ﷻ نه هغه حيا، چې د شيطان له وسوسو نه دې ساتي، ستاسې ريښتينې ګاڼه ده؛ نو راشئ او د پرهېزګارۍ په زړه پورې او زړه راښکونکې جامه په تن کړئ؛ نو ته به د نړۍ ښکلې ښځه شې، که څه هم زړې جامې دې په تن وي، همدا راز د حيا بورقعه په سر کړه، ځکه چې ته د نړۍ ښه ښځه يې، که څه هم د پښو کولو لپاره غوره پيزار نه لرې او تل نامسلمانو او ګناهګارو ښځو ته په دې نظر ګوره، چې دوی د دوزخ سکروټې دي.

رڼا

تاسې ته به د ژوند ټول ګوټونه تياره ښکاري؛ خو دغه تياره ګوټونه په خپله رڼا رانه کړه.

ځلا

د سهار تر بيداريدو وروسته د ماښام انتظار مه کوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ مرغلره:

ای د لوړې مرتبې خاوندې!

رُبَّ أمرٍ تتقيه- جرَّ أمراً ترتجيه

ژباړه:

کله نا کله داسې هم کېږي، چې له څه شي نه ډارېږې هماغه ستا لپاره ګټور تمام شي او هغه ښېګړې له ځان سره راوړي، چې ستا ډېرې خوښې وي.

ای ربښتينې مسلمانې ښځې! ای د الله ﷻ لور ته راګرځېدونکې مؤمنې ښځې، ته بايد د خرما د ونې په څېر شې. لکه چې هغه له چټلۍ لوړه وي او که څوک تيږه ورګوزار کړي؛ نو له بره نه ورته مېوې راوروي، په اوړي او ژمي دواړو کې شنه او ګټوره وي.

ای مسلمانې ښځې! ته هم ځان له لغوياتو او چټياتو نه په ساتلو سره لوړ مقام ترلاسه کړه او له هر هغه شي ځان وساته، چې ستا فطري شرم او حيا زيانمنوي، ته بايد ذکر خپلې خبرې وګرځوې او په چوپتيا کې ښه فکر وکړې، خپل نظر د عبرت او پند لپاره وکاروې؛ نو هله به نېکمرغي، راحت او په ټولنه کې قبوليت ترلاسه کړې، خلک به دې په ښه نامه يادوي او ربښتينې دعاګانې به يې له تا سره ملې وي (په دې مانا، چې ټول مسلمانان په لمانځه کې نېکانو خلکو ته دعاکوي او وايي ((السلام علينا و على عباد الله الصالحين))، يانې پر ما او پر ټولو نېکانو دې سلامتيا وي او کله، چې ته نېکه ښځه وې؛ نو د ټولو مسلمانانو په دعاګانو کې ياده شوې، الله تعالى به ستا له سره د اندېښنو وريځې او د غمونو غرونه لرې کړي، د مؤمنانو د دعا له

(c) ketabton.com: The Digital Library

برکته به ته خوښ او سوکاله ژوند ولرې او هله به درته په ډاګه شي، چې نېکمرغي د شتمنۍ په راټولولو کې نه، بلکې د الله ﷻ په طاعت کې ده او همدا راز نېکمرغي په ښکلې جامه کې نه، بلکې د خلکو په خدمت کې نغښتې ده.

رڼا

له ځانه مه نهیلې کېږه! په ژوندکې به له داسې ستونزو سره مخ شې، چې همت به دې ځواب درکړي؛ خو ته باید دغه ستونزمن حالات او ستونزې پر ځان لاسبرې نه کړې!

ځلا

ادْعُوْنِيْٓ اَسْتَجِبْ لَكُمْ

ژباړه:

ما وبولئ زه به ستاسې دعاوې قبولې کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویمه مرغلره:

نعمت قبول کړه او په خپلو چارو کې یې ولګوه!

د الله تعالی نعمتونه له شکر او اطاعت سره په خپلو چارو کې ولګوه، په دې مانا، چې پر اوبو شکر وکړه، ویې څښه، اودس پرې وکړه او پرې ولامبه.

د لمر په تودوښه ځانونه تاوده کړئ او له شنو باغونونه مېوې راټولې کړئ، دریابونو ته ګورئ او د ځمکې سیل کوئ او پر دې هر څه د هغه مالک قهار ذات شکر کوئ.

الله ﷻ د خپلو نعمتونو په لورولو سره تاسې سره ښېګړه کړې؛ نو تاسې باید له دغو نعمتونو نه ګټه پورته کړئ: خو پام چې د دغو نعمتونو تکذیب او ناشکري ونه کړئ، ځکه الله ﷻ فرمايي

يَعْرِفُوْنَ نِعْمَتَ اللهِ ثُمَّ يُنْكِرُوْنَهَا

ژباړه:

دوی د الله ﷻ ښېګڼه پېژني، بیا ورڅخه منکرېږي.

د ونې اغزو ته تر ځیر کېدو مخکې یې مېوو ته ځیر شئ او د هغې ښکلا په پام کې ونیسئ او مخکې له دې، چې ته د لمر له تودوښې ګیله وکړې باید له رڼا نه یې ګټه پورته کړې او مخکې له دې، چې د شپې په تروږمۍ کې زړه تنګې شې باید د شپې سکون او ارام په پام کې ونیسې.

ته همېشه ولې په نهیلۍ، بدګومانۍ او په بده سترګه هر څه ته ګورې؟ ته ولې د فطرت قانون بدلول غواړې؟

الله تعالی فرمايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا

ژباړه:

تا هغه خلک ولیدل، چې هغوی د الله ﷻ نعمت ومونډ او هغه یې د نعمت په ناشکرۍ سره بدل کړ.

د الله ﷻ لورینې راخپلې کړه او شکر پرې وکړه.

رڼا

د تېروتنو د اصلاح لارې چارې که اوږدې هم دي؛ خو بیا هم په زړه پورې دي.

ځلا

لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَّحْمَةِ اللَّهِ

ژباړه:

د الله ﷻ له رحمت نه مه ناهیلي کېږئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درېيمه مرغلره:

په استغفار سره روزي پراخېږي

أجارتنا إن الأماني كواذبٌ-وأكثر أسباب النجاح مع اليأسِ

ژباړه:

ای زما ګاونډۍ هره تمنا دروغجنه وي - خو اکثره برياوې په نهيليو کې نغښتې وي.

يوې ښځې د ګيلې په توګه وويل، چې په درېرش کلنۍ کې کونډه شوم په داسې حال کې، چې پنځه بچي راپه غاړه وو، د مېړه په مرګ مې ژو ند تياره شو، په ژړا ژړا مې نږدې سترګې ړندې شوې وې، نهيليو پسې واخيستم او غمونو رانه غېږه راتاوه کړه، ځکه چې بچي مې واړه وو، لا د ګټې وټې نه وو په مېراث راپاتې مال مو په ډېر احتياط لګاوه او په دې انديښنو مې شپې او ورځې تېرېدې، بله ورځ مې راډيو ولګوله، د راډيو ستن پر يوه اسلامي خپرونه وربرابره شوه، په خپرونه کې يو عالم د نبي ﷺ د خولې دا مبارک حديث بياناوه: څوک چې استغفار ډېر وايي؛ نو الله ﷻ به يې له انديښنو او تنګسو راوباسي د دې حديث په اورېدو مې سره له بچو استغفار وظيفه کړه؛ نو قسم په الله، چې لا شپږ مياشتې نه وې تېرې شوې، زموږ په زاړه کور د سړک نقشه راغله او دولت له موږ نه هغه بېکاره کور په ډېره لوړه بيه وپېره ، چې له دې امله په ميلونونو روپۍ لاسته راغلې، مشری زوی مې استاذ شو، کور مو له خوښيو ډک شو، سوکالي او نېکمرغي مو په برخه شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ونا

که نهيلۍ پسې واخيستې؛ نو نه به دې څه له لاسه کيږي او نه به نېکمرغه شې.

ځلا

إِنَّهُ لَا يَايْئَسُ مِن رَّوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَٰفِرُونَ

ژباړه:

بې شکه، چې د الله ﷻ له رحمت څخه کافر ولس نهيلي کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورمه مرغلره:

دعاګانې د بلاګانو مخه نیسي

قد يُنْعِمُ الله بالبلوى وإن عظُمت- ويبتلي الله بعض القومِ بالنعمِ

ژباړه:

کله الله ﷻ د يو چا لپاره مصيبت نعمت ګرځوي او د ځينو خلکو لپاره نعمت مصيبت وګرځوي.

زما د يوه عابد (عبادت کوونکي) ملګري ښځه د کينسر په ناروغۍ اخته شوه، په داسې حال کې، چې درې زامن يې درلودل او دنيا له خوښۍ سره سره پر دوی راتنګه شوه.

په دې حالاتو يوه عالم دې ته وهڅاوه، چې د شپې د تهجدو په لمانځه کې دعا او استغفار غواړه، د زمزم اوبه دموه او پر خپله ناروغه ښځه يې شيندو. زما ملګري همداسې کول پيل کړل؛ نو الله ﷻ د ده د دعا له برکته د دوی غمونه او اندېښنې په خوښيو بدلې کړې، ځکه چې ښځې او مېړه دواړو به په ګډه د سهار له لمانځه تر لمر ختو پورې او ماښام نه تر ماخوستنه پورې دعاګانې او استغفار (ښښنه) غوښته او د زمزم دم کړې اوبه به يې پر ښځه شيندلې؛ نو الله تعالی يې ښځه له وروستۍ ناروغۍ نه جګه جوړه کړه، ځکه له الله تعالی پرته بل هېڅوک شفا ورکوونکی نشته او نه له هغه پرته بل څوک د عبادت وړ دی؛ نو راځي خويندو او ميندو يوازې همدې الله تعالی ته د دعا لاسونه لپه کړو او خپلې ستونزې پرې هوارې کړو، ځکه دا هر څه د الله تعالی په واک کې دي نه د يوه نوم ورکي ولي او بزرګ په لاس کې.

ای زما خورې! که ناروغه شې؛ نو د الله تعالی لور ته خپل پام راواړوه، توبو او استغفار ته زور ورکړه او له الله ﷻ نه ښه تمه ولره، ځکه الله ﷻ توبه قبلوونکی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د مصيبتونو لرې کوونکی دی، لکه چې فرمايي:

أَمَّن يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوٓءَ

ژباړه:

څوک دی چې د بېکس بېوس دعا اوري، کله چې هغه يې وبلي او څوک د هغه کړاو ايسته کوي؟

رڼا

د خپل تېر او راتلونکي جاج واخلئ، ځکه چې ژوند پر تجربو ولاړ دی.

ځلا

وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ۝

ژباړه:

هغه پر مؤمنانو ډېر مهربان دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځمه مرغلره:

له لټۍ او نهيلۍ نه ځان وساتئ!

والحادثات وإن أصابك بؤسُها – فهو الذي أنباك كيف نعيمُها

ژباړه:

که تاسې د ستونزو له امله د نهيلۍ ښکار شوي ياست؛ نو دې پلو ته يې هم وګورئ، چې د ستونزو زغملو اجر هم ډېر لوی دی.

د يوې ښځې يواځينی او نازولی زوی په څه تور دولت ونيو؛ نو مور يې ډېره اندېښمنه وه ان تر دې، چې د شپې خوب يې پسې ورک شو او په ژړا ژړا يې د اوښکو چينې وچې شوې؛ نو الله ﷻ يې پر ژبه دا ذکر جاري کړ:

لاحول ولاقوة الا بالله

هغې ښځې دا ذکر وظيفه کړ، بله ورځ يې دروازه وټکېده، چې دروازه يې پرانسته ګوري، چې زوی يې مخې ته ولاړ دی؛ مور د زوی په ليدو له خوښۍ وغوړېده. همدا راز کومه ښځه چې خپلې هيلې په الله ﷻ پورې وتړي؛ نو الله ﷻ يې ټولې چارې سموي؛ نو له دې امله پکار ده، چې ته هم د الله ﷻ ذکر وظيفه کړې او په دې سره خپل غمونه له ځانه وشړې او له اندېښنو سره د تل لپاره خدای په اماني وکړې او له الله ﷻ نه د خوښۍ او مرستې تمه ولرې، ځکه چې د الله ﷻ ذکر ډېره لويه شتمني او د نېکمرغۍ زېږنده ده؛ خو دا خبره په پام کې ولرئ، چې نهيلۍ ته په خپل زړه کې ځای ورنه کړئ، ځکه چې تر هرې ستونزې تنګسې وروسته اساني وي او دا د الله ﷻ نظام دی.

رڼا

د ژوند پانې په ستومانتيا او اندېښنو مه ډکوه، ځکه دا ستا او د نېکمرغۍ ترمنځ خنډ کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږمه مرغلره:

ستا کور د عزت او مینې ټاټوبی دی

قل هو الرحمنُ آمنَّا به- واتبعنا هادياً من يثربِ

ژباړه:

ورته ووایه، چې موږ پر هغه رحمن ذات ایمان راوړی او د مدني لارښود پلیوني شوي یو.

ای زما خوږې خورې!

ته د خپل کور له انګړ نه بې ضرورته بهر پښه مه ږده، ځکه چې ستا نېکمرغي او درنښت په کور کې دی، نه په بازار کې او الله ﷻ هم په دې اړه تا ته فرمایي:

وَقَرْنَ فِى بُيُوتِكُنَّ

ژباړه:

په خپلو کورونو کې مېشتې اوسئ.

هغه سپکې او بې ارزښته ښځې وي، چې له اړتیا پرته له کوره بهر په بازارونو کې ګرځي، نوي نوي مودونه راخپلوي او د زمانې له رفتار سره مزل کول غواړي او د هر نوي بازاري شي په اړه معلومات ترلاسه کول غواړي؛ خو د دین د زده کړې څه پروا نه لري؛ نو دا څه ژوند نه دی، بلکې په لوی لاس خپل ارزښت له لاسه ورکول او د ځان سپکول دي، ځکه ژوند؛ خو یوازې دې ته نه وایي، چې ښه وخوره، ښه واغونده او ښه په مستۍ ژوند تېر کړه، بلکې ژوند د یوې سترې موخې لپاره له موږ سره امانت دی او هغه ستره موخه د الله ﷻ خوښي ده او دا هله شونې ده، چې د هغه د رالېږلي پیغمبر محمد رسول الله ﷺ په طریقه ژوند تېر کړی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما پتمنې خورې!

کور د خوښیو، د امن او سوکالیو ځای، د مینې او سلامتیا منزل دی، کور ته په سپکه سترګه مه ګوره او د خپل کور لپاره د ښیګړې بنسټ شه!

رڼا

خپل راز هغه چا ته مه وایه، چې سمه لار نه درښیي.

ځلا

په حدیث شریف کې دي، چې د مؤمن هر کار د اریانتیا وړ دی، ځکه د ده هر کار له خیره ډک وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوومه مرغلره:

ته د بې ګټو چارو لپاره وخت نه لرې

البدر يضحك والنجوم تصفّقُ-فعلام تقتلنا الهمومُ وتخنقُ ؟!

ژباړه:

سپوږمۍ خاندي او ستوري ورته چکې وهي؛ نو موږ ولې ځانونه له مرېيو ونيسو.

د راتلونکي په اړه جګړه کول او د هغې پلټنه پرېږدئ، ځکه چې په دې کار زړه تنګېږي او پر خلکو د داسې خبرې منلو کوښښ مه کوئ، چې خلک يې په اړه بېلابېل نظرونه لري او پکار ده، چې په داسې حالاتو کې ته له زوږ پرته په نرمه لهجه خپل نظر وړاندې کړې او ځان له نيوکې وساتې، ځکه که د دې په عکس کار وکړې، يانې په ستغه لهجه پر خلکو د خپلې خبرې د منلو هڅه کوې؛ نو ذهني سکون به دې درې وړې شي او د خلکو په ذهنونو کې به بده انځوره شې او ته هله د خلکو زړونو ته لار پيدا کولای شې، چې په خوږه ژبه خپل نظر نورو ته څرګند کړې او پر دې سربېره ځانونه له غيبت نه وساتئ، ځکه چې د غيبت په کولو زړه غمجنېږي، ګنا درباندې پېټې کېږي، له زړه نه ډاډ او سکون وځي؛ نو له دې امله پکار ده، چې پردۍ نيمګړتياوې پلټل پرېږدئ او خپلو نيمګړتياوو ته ځير شئ، ځکه چې هر انسان له نيمګړتياوو ډک دی او دا بېله خبره ده، چې پردۍ نيمګړتياوې درته ښکاري او خپلې نه؛ خو نېکمرغه هغه څوک دي، چې خپلې نيمګړتياوې ويني او د سمون کوښښ يې کوي.

رڼا

که د کومې مور زوی له لوږ ځايه راپرېوځي؛ نو په چيغو او سورو دې خپل وخت نه خرابوي، بلکې دغه وخت دې د خپل بچي په درملنه ولګوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتمه مرغلره:

که ته ښه شوې؛ نو ټوله نړۍ به دې هر کلی کوي

أتحسبُ أن البؤس للمرء دائمٌ- ولو دام شيءٌ عدَّه الناسُ في العجبْ

ژباړه:

ته څه فکر کوې، چې پر انسان راخپرې شوې اندېښنې به د تل لپاره وي، که دا د تل لپاره وای؛ نو خلکو به نا اشنا ګڼلی.

ژوند ته د مینې او تمې په سترګه ګوره، ځکه چې ژوند د الله ﷻ له خوا یوه ډالۍ ده او د الله ﷻ له خوا دغه ډالۍ قبوله کړئ او په خوښۍ ژوند تېر کړئ، سبا صادق له هغې ښکلا او شپه له هغه سکون او وقار سره قبوله کړئ، چې الله ﷻ پکې ایښې دی، د ساه په راښکلو له هوا نه خوښي، خوند او ښکلا ترلاسه کړئ.

ژوند ته د عبرت په سترګه وګوره او د الله ﷻ په دې پراخه ځمکه له پراخه نعمتونو نه ګټه پورته کړه، ته نه ګورې، چې دا خوشبویه ګلان، شبنم، شنه باغونه، د لمر تودوخه، د سپوږمۍ رڼا او داسې نور ټول د الله ﷻ لورنې دي، چې پر موږ یې لورولي دي او موږ ترې ګټه اخلو، دا چې الله ﷻ پر موږ دومره بې شمېره نعمتونه لورولي دي؛ نو پکار ده، چې د همغه ذات بنده ګي وکړو او د هغه د راضي کولو کوښښ وکړو.

پام چې! غمونه او اندېښنې دې په مخه نه کړي که نه؛ نو د الله ﷻ نعمتونه به دې له سترګو پنا شي او الله ﷻ دغه نعمتونه ځکه پر تا لورولي، چې د هغه په بنده ګۍ کې درسره مرستندویه شي.

الله ﷻ فرمايي:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلرُّسُلُ كُلُوا۟ مِنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَٱعْمَلُوا۟ صَٰلِحًا

ژباړه:

ای پیغمبرانو! پاک شیان وخورئ او نیک عمل وکړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رڼا

تر ټولو ښه سخا د هغه چا ده، چې هیڅ نه لري؛ خو د نرمو الفاظو او د موسکا په ارزښت پوهیږي او ډېر داسې خلک به هم تاسې لیدلي وي، چې هره خبره یې دومره ستغه وي ته به وایې، چې په مخ څپیړې درکوي.

څلا

وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَل لَّهُ مَخْرَجًا

ژباړه:

څوک چې له الله ﷻ نه په وېرېدو کار وکړي الله ﷻ به د هغه لپاره له ستونزو نه د وتلو کومه لاره پیدا کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهمه مرغلره:

د هيڅ چا لپاره نېکمرغي او ښېګړې بشپړې نه دي

اطردي الهمَّ بذكر الصَّمدِ- واهجري ليل الهوى وابتعدي

ژباړه:

غمونه او اندېښنې د الله ﷻ په ذکر له ځانه وشړه او د شپې له ناوړه خيالاتو نه لرې وتښته.

که ته دا فکر کوې، چې ژوند به ما ته لاربښوونه کوي او په ژوند کې به مې ټول ارمانونه تر سره کېږي، له هيڅ ډول ستونزې سره به نه مخ کېږم؛ نو دا ستا تېروتنه ده، ځکه چې دنيوي ژوند له ازمېښتونو ډک دی، په دې کې به ته ارومرو له ناروغۍ، مصيبت او داسې نورو حالاتو سره مخ کېږې؛ خو له صبر نه به کار اخلې او په خوښۍ به يې زغمې او دا خبره له خپلو مغزو وباسه، چې ګوندې تل به روغه جوړه يې او له هيڅ ډول ناروغۍ سره به نه مخ کېږې، يا به ټول عمر همداسې شتمنه يې او کله به هم له نېستۍ سره نه مخ کېږې او يا به له ستونزو سره له مخ کېدو پرته نېکمرغه شې او يا به دې داسې مېړه درپه برخه شي، چې هيڅ نيمګړتيا دې ونه لري، بلکې داسې نشي کېدای.

پکار ده، چې ته خپل عادت داسې راجوړ کړې، چې په هر شي کې د نيمګړتياوو پلټلو پر ځای د هغه ښکلا او ښېګړې په پام کې ونيسې.

تاسې ته زما سپارښتنه دا ده، چې له راتلونکې نېکې هيلې او پر الله ﷻ ښه ګومان ولرئ او په هر حالت کې الله ﷻ ته رجوع وکړئ او له هغه نه سوال وکړئ، ځکه هر څه د هغه په وس کې دي او له الله ﷻ پرته هېڅوک چا ته نه ښه او نه بد رسولای شي؛ نو بيا ولې دغه لوی ذات پرېږدئ او له يوه داسې کس نه غوښتنې کوئ، چې هغه خپله اړ دی او له تاسې سره هيڅ مرسته نشي کولای، (سره له دې که هغه څومره هم نېک بنده او د الله ﷻ ولي دی؛ خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ېږيا هم مړې دي او په خاورو کې پروت دي او د الله ﷻ له حساب کتاب سره مخ دي او ستاسې دعاګانو ته اړ دي، لکه چې الله فرمايي:

إِنَّهُمْ لَن يُغْنُوا عَنكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا

ژباړه:

د الله ﷻ په مقابل کې هغوی تا ته هيڅ په درد نشي خوړلای.

رڼا

پر دې خبره کله هم مه خوښېږه، چې ستا د ژوند کوم ګوټ دې تياره وي، ځکه چې رڼا شته؛ خو يوازې د رڼا تنۍ پلټل پکار دي، چې په کېکاږلو يې تيارې په رڼاګانو واوړي.

خلا

وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَل لَّهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ۝

ژباړه:

څوک چې له الله ﷻ نهووېرېږي، الله ﷻ يې په کار کې هغه اسانتياوې پيدا کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمه مرغلره:

د پوهې او معرفت شنو باغونو ته ورننوځه

أيها الشامت المعيِّر بالدهرِ- أأنت المبَّرأُ الموفورُ ؟

ژباړه:

ای زمانې ته کنځل کوونکې! ایا ته دا غواړې، چې ته دې یوازې ښه ژوند ولرې؟

د نېکمرغۍ یو لامل د دین زده کړه ده، ځکه چې د دین په زده کړې سره سینه پراخېږي او د الله ﷻ خوښي پرې تر لاسه کېږي، لکه چې رسول الله ﷺ فرمايي:

الله چې چا ته د خير اراده وکړي؛ نو په دين کې پوهه ورپه برخه کړي.

پکار ده چې ته هم ګڼور کتابونه، لکه رياض الصالحين، د قرآن کريم اسان تفسيرونه او ديني مجلې مطالعه کړې، چې پوهه دې ډېره شي؛ خو دا خبره له ياده مه باسئ، غوره علم هغه دی، چې عمل ورسره مل وي او د الله ﷻ او د هغه د استازي موخه پرې وپېژني.

راځه سر له ننه د قرآن کريم په زده کړه او ښوونه پيل وکړه او له خپل دين او شريعت سره ځان اشنا کړه، ځکه چې له دين سره د نا اشنايۍ له امله پر زړونو تيارې راخورېږي او سينې تنګېږي؛ نو له دې امله پکار ده، چې ته په کور کې د خپل وس اړوند يو کتابتون ولرې او خپل ارزښتمن وخت هسې په بې ګټو چارو، لکه د سندرو، فلمونو او د ناوړه مجلو په لوستو خراب نه کړې، ځکه چې له تاسې سره د دې هرې لحظې حساب کېږي؛ نو پکار ده، چې خپلې ارزښتمنې شېبې د الله ﷻ د خوښۍ د تر لاسه کولو لپاره په کار واچوئ.

رڼا

له لويې نه لويه ستونزه هم د يوه هوډمن انسان په وړاندې هيڅ نه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مسلمانۍ ښځې د ظاهري او باطني ښکلا لپاره لس ښکلې غمې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ غمی:

د هغوی په اړه فکر وکړی، چې سترګې یې له اوښکو ډکې او زړونه یې زخمي دي

ألم تر أن الليل لما تكاملت - غياهبُه جاء الصباحُ بنوره

ژباړه:

ته نه وینې چې کله شپه پخه شي؛ نو د سهار زېړی له ځان سره راوړي.

که تاسې فکر کوئ، چې له زمانې سره مو وعده کړې چې ستاسې هر ارمان به پوره کوي او تاسې به خوشحاله ساتي؛ نو تاسې د اندېښنو پر لار د اندېښنو ملګرتیا پرېږدئ؛ نو کله چې تاسې له ستونزو سره مخ شئ او یا کوم ارمان مو ترسره نشي؛ نو مه خپه کېږئ! دا معلومه خبره ده، که زمانه ستاسې کومه هیله پوره کړي؛ نو د زمانې خلک به ستاسې په خوښۍ ناخوښ وي او همدا دستور د ادم ﷺ له زمانې راهیسې راروان دی او د ټولو لپاره همدا یوه تګلاره ده، که څوک په مانۍ کې وي او که په جونګړه کې.

نو تاسې هم اندېښنې شا ته وغورځوئ، خپلې اوښکې پاکې کړئ، ځکه چې ته لومړۍ ښځه نه یې، چې زمانې د خپلو تېریو هدف ګرځولې وې، بېشکه چې ستاسې دا ستونزې او اندېښنې به د دنیا د کتاب په لومړي مخ نه لیکل کېږي.

رڼا

په تېرو ګناهونو اوبه واړوئ، دا فکر وکړئ چې د هغو بدله په نېکیو څنګه پوره کړئ.

خلا

د ستونزو پر مهال له زړه څخه ریښتینې دعا وځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويم غمی:

هغه له سره نېکمرغه نه ده!؟

اشتدي أزمةُ تنفرجي- قد آذن ليلُك بالبلج

ژباړه:

مصيبت که څومره هم ګران شي او تر عروجه ورسېږي؛ نو بیاهم زائله کېږي او ستا شپه نوره سبا کېدونکې ده.

شپه نور خپل کالي کنډولي رانغاړي په تلو ده او سبا په رارسېدو دی؛ نو ته هغه چا ته مه ګوره، چې په فېشن او بدخرڅۍ کې لګيا دي، ځکه د دغسې کسانو په لېدو سره زړونه خوشحالېږي نه، بلکې لاپسې غمجنېږي.

همدا راز ځينې خلک داسې هم وي، چې په خپلو هيلو او خوندونو پسې ځغلي او په دې لړ کې بې کچه لګښتونه کوي او په، هر حال د خپلو ارمانونو ترسره کول غواړي او د دې فکر ورسره نه وي، چې دا به حرام وي که حلال؛ خو بس لرلاسه کول يې غواړي؛ نو دا ډول خلک له سره نېکمرغه نه دي، ځکه که تاسې دې ډول خلکو ته ځير شئ؛ نو وبه ګورئ، چې دوی د غمونو او اندېښنو په ګردابونو کې راښکېل دي، ځکه چې خوښي او نېکمرغي په دين او قناعت کې نغښتې ده او دا ډول خلک نه دين پېژني او نه قناعت؛ نو په داسې حال کې دوی کله نېکمرغه کېدای شي؟؛ خو دا چې تاسې ته له ورايه ښکلي او خوښ ښکاري؛ نو دا تاسې ته د شيطان خپور کړی دام دی، چې د هغوی په څېر تاسې هم پکې نښلول غواړي.

د دې په عکس تاسې به ډېر داسې بېوزله خلک ليدلي وي، چې په زړو کودلو، کېږديو او په خاورينو کورونوکې اوسېږي؛ خو په ماڼيو کې له اوسېدونکيو نه ډېر نېکمرغه او خوښ ژوند تېروي، سره له دې، چې نه يې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تن ورېښمينې جامې وي او نه په بخملي بسترو کې خوب کوي.

همدا راز هره هغه مؤمنه فقيهه او عبادت کوونکې ښځه زر ځلې له هغې ښځې نه ښه او نېکمرغه ده، چې د دين دښمنانو په خوښه ژوند تېروي.

رڼا

نېکمرغي په تاسې کې پټه پرته ده؛ نو پکار ده، چې د رابرسېره کولو لپاره يې هلې ځلې وکړئ.

ځلا

فَاعْلَمْ اَنَّهٗ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللهُ

ژباړه:

ښه وپوهېږه، چې له الله ﷻ پرته بل هېڅوک د عبادت وړ نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درېيم غمی:

د الله تعالی لار تر ټولو غوره ده!

ربما تجزعُ النفوسُ لأمرٍ- ولها فرجةٌ كحلِّ العقالِ

ژباړه:
کله ناکله د غمونو او اندېښنو له امله د انسان زړه تر مورګو راډک شي، سره له دې، چې د الله ﷻ مرسته ورته په دومره واټن کې وي، لکه چې سړی يوه غوټه پرانيزي.

نېکمرغي څه ته وايي؟ ايا د دنيا ګټلو ته يې وايي؟ په حسب او نسب کې نېکمرغي نغښتې ده؟ د دې پوښتنو ځوابونه سره بېلابېل دي؛ خو له ځواب نه مخکې د هغې ښځې نېکمرغۍ ته ځير شئ!

يوه ښځه او مېړه سره په جنګ شو؛ نو مېړه ښځې ته وويل، چې زه به دې ژوند تنګ کړم، ښځې په ډېره خوږه لهجه ځواب ورکړ، چې ما نشې تنګولای، ځکه چې که نېکمرغي په مال کې وای؛ نو هغه به دې رانه اخيستې وای، که په ګاڼه کې وای؛ نو هغه به دې رانه په زور اخيستې وای؛ خو هسې نه ده، ځکه نېکمرغي په ايمان کې ده او ايمان مې په زړه کې دی او د زړه واکوال مې له الله ﷻ پرته بل څوک نشي کېدای.

دا هماغه ريښتينې نېکمرغي ده، چې له هغه چا پرته پرې نور څوک نه پوهېږي د چا په زړه او مغزو کې، چې د الله ريښتينې مينې ځای نيولی وي، ځکه چې د نېکمرغۍ ريښتينی مالک الله رب العزت دی؛ نو د هغه په اطاعت نېکمرغي ترلاسه کېږي.

د نېکمرغۍ د ترلاسه کولو يکي يوه لار ده، هغه دا چې پر دين ځان سم پوه کړې او د هغې اړوند عمل وکړې، نه دا چې تا ويلې ما ويلې پسې روانه شې، بلکې د هغه دين تابع شې، چې له محمد رسول الله ﷺ نه په صحيح سند سره نقل وي او که چا دا لار راټينګه کړه؛ نو که دا د سر سيوری هم نه لري او

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې وخته په مړه ګېډه ډوډۍ هم نه وررسېږي؛ خو بیا هم نېکمرغه دی او د زړه خوښي یې په برخه ده؛ خو که څوک د دې په عکس روان دی؛ نو هغه که د ژوند ټولې اسانتیاوې په واک کې ولري؛ خو بیا هم د یوه بدمرغه ژوند خاوند دی، چې د زړه خوښي یې نه ده په برخه شوې، بلکې زړه یې د غمونو او اندېښنو استوګنځای دی او اخرت یې هم خراب دی.

رڼا

مور، مال او شمنۍ ته د ژوند تېرولو لپاره اړتیا لرو؛ خو د دې مانا دا نه ده، چې مور، د مال راټولولو لپاره ژوندي یو.

ځلا

اللّٰهُمَّ اني اسئلک العفو و العافية

ژباړه:

ای الله ﷻ! زه له تا نه بښنه او روغتیا غواړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورم غمی:

کله، چې ټولې لارې وتړل شي.....

إذا ضاق بك الأمرُ- ففكرْ في أ لم نشرحْ

ژباړه:

که زړه تنګي وانګېرې؛ نو د (الم نشرح) سورة تفسير وګوره!

علامه ابن القيم رحمه الله فرمايي، چې يو ځل څه خبرې اندېښمن کړم؛ نو ډېر يې زړه تنګی کړم او د دغې زړه تنګۍ له امله غمونو راکره واړول؛ نو زه به تل په دې فکر کې وم، چې څنګه ترې ځان خلاص کړم، بيامې دا آيت فکر ته راغی:

وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَل لَّهُ مَخْرَجًا ۝

ژباړه:

څوک چې له الله ﷻ نه په وېرېدو کار وکړي الله ﷻ به د هغه لپاره له ستونزو نه د وتلو کومه لاره پيدا کړي.

د دغې آيت تر لوستو وروسته پر دې پوه شوم، چې له هرې تنګسې نه د خلاصون يواځينۍ لار تقوی ده؛ نو ما هم د تقوی لپاره هلې ځلې پيل کړې او د دې هلو ځلو په پايله کې الله ﷻ زه له ټولو اندېښنو راخلاص کړم.

زه وايم، چې د هوښيارانو په اند تقوی د هرې نېکۍ زېږنده ده، ځکه چې مصيبتونه د ګناهونو زېږنده دي، يانې د ګناهونو له امله پر انسانانو مصيبتونه راځي او تر هغې مصيبتونه، نه ختمېږي، چې انسان له هغې ګناه توبه ونه کاږي د کومې له امله، چې دغه مصيبت پرې نازل شوی وي.

دا چې هره اندېښنه او تنګسه د ګناهونو پايله ده، چې له انسان نه شوي وي، لکه په لمانځه کې سستي د مسلمانې ښځې غيبت (يانې د چا داسې نيمګړتياوې، چې هغه يې په ښکاره کېدو خپه کېږي د هغه په نشتوالي کې يادول او که د هغه نيمګړتيا نه وي او ته يې ورپورې تړې؛ نو دا بهتان دی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا له غیبت نه غټه ګناه ده او (۸۰) اتیا دورې به هم پرې وهل کېږي) او د داسې نورو ګناهونو پایله ده او که څوک د الله ﷻ نافرماني کوي؛ نو د هغې سزا خو به ګالي او بل دا، چې نېکمرغي الله ﷻ پیدا کړې او د دې لپاره یې خپل شرطونه ټاکلي دي؛ نو که چا په دغو شرطونو ژوند تېراوه، الله ﷻ نېکمرغي ورپه برخه کوي؛ خو که چا له دغه قیوداتو نه سرغړونه کوله او خپل سرې ژوند یې کاوه؛ نو په دنیا کې به بدمرغه لنډ او تنګ ژوند ولري او په اخرت کې به له دردناک عذاب سره مخ وي، الله ﷻ دې ترې موږ او تاسې وساتي امین!

رڼا

خپل سوچ له ناوړه ښځو څخه لرې وساته او خپل فکر د بریالیتوب پرلور بوځه!

ځلا

په یوه قدسي حدیث کې دي، چې زما بنده پر ما څنګه ګومان کوي؛ نو زه یې هم د هغه دګومان اړوند ورکوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم غمی:

هره ورځ لوړې وګنه!

إذا غامرت في شرفٍ مرومٍ- فلا تقنع بما دون النجوم

ژباړه:

که د غره په لوړه څوکه جنګېږې؛ نو د ستورو له لوړوالي پرته بل څه مه قبلوه!

له الله ﷻ نه دلرې والي په صورت کې له بې لارۍ پرته نور څه نشي ترلاسه کولای او دا لا څه، چې د عقل ځواکمنتیا، ښکلا، د پوهې او معرفت په څېر نعمتونه به درته نصیب شي؛ نو له دې امله الله ﷻ انسان له بدو پایلو نه ډاروي، لکه یو څوک پر سرک روان دی، له ورایه یو ګاډی ویني، چې ډېر په چټکۍ د ده پر لور راروان دی، د ګاډي په رانږدې کېدو انسان داسې انګېري، چې ګوندې ګاډی پرې نور راخېژي؛ نو په دې وخت کې د سرک څنډې ته ټوپ وهي او ځان خلاصوي؛ نو همدا راز الله ﷻ هم خپل بنده له ناوړه پایلونه په ډارولو سره سمې لارې ته رابولي، لکه چې فرمايي:

فَفِرُّوٓا إِلَى ٱللَّهِ ۖ إِنِّى لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۝

ژباړه:

نو ورمنډه کړئ د الله ﷻ خوا ته، زه ستاسې لپاره د هغه له خوا ښکاره خبرداری ورکوونکی یم.

ښځې ته پکار دي، چې کله د الله ﷻ لور ته وګرځي، ځان ته وګوري، ځان له نفساني او شیطاني خیالاتو پاک کړي او خپل ژوند په دغه ډول راجوړ کړي؛ نو په دې ډول به له خپل الله ﷻ سره د بیا ځل لپاره اړیکه ټینګه او تړاو پیدا کړي او د دې دعا په غوښتو دې ورسره نوی تړون لاسلیک کړي:

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَأَبُوءُ بِذَنْبِي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ

صحيح البخاري حسب ترقيم فتح الباري - (٨ / ٨٣)

ژباړه:

ای الله ﷻ ته زما رب يې له تا پرته بل الله نشته، تا زه پيدا کړی يم او زه دې بنده يم او زه د خپل توان په کچه ستا پر لوظونو او وعدو ټينګ يم، د خپلو کړو له شر نه په تا پورې پنا غواړم، تا ته ستا د نعمتونو او زما د ګناهونو له امله در ګرځم؛ نو ما ته ګناهونه وبښه، ځکه له تا پرته څوک ګناهونه نشي ښښلای.

رنا

که په کوم کار کې درنه کمی يا زياتی وشي؛ نو ځان د نهيلۍ ښپو ته مه سپاره او مه دوه زړی کېږه، ځکه چې نهيلي او دوه زړه توب هغه نيمګړتيا نشي بشپړولای.

ځلا

په حديث شريف کې دي، چې له چا سره د موسکا په بدرګه مخ کېدل صدقه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ نېکمرغه ښځه

شېرم غمی:

ښځې په تکه توره شپه کې د سپوږمۍ او ستورو د رڼا په څېر دي.

وإن ألمت صروفُ دهرٍ- فاستعنِ الواحدَ القديرا

ژباړه:

که د زمانې په مصيبتونو کې رانښکېل شې؛ نو له هماغه واحد او قادر ذات نه مرسته وغواړه!

نېکه او مسلمانه ښځه هماغه ده، چې د الله ﷻ تر اطاعت وروسته د خپل مېړه اطاعت او ښه چلن ورسره کوي او رسول الله ﷺ هم داسې ښځه ستايلې او مثالي يې بللې او سړيو ته پکار دي، چې د داسې ښځو لټون وکړي، همدا راز رسول الله ﷺ وپوښتل شو، چې په ښځو کې تر ټولو غوره ښځه هماغه ده، چې مېړه يې په ليدو خوښي وانګېرې، د مېړه هره خبره په ورين تندي مني، د مېړه په مال او ځان کې خيانت نه کوي.

کله، چې دا لاندينی آيت نازل شو:

وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ

ژباړه:

او هغه خلک چې سره او سپين زر خزانه کوي.

نو عمر رضي الله عنه په منډه د رسول الله خوا ته په داسې حال کې ورغی، چې ثوبان رضي الله عنه هم ورپسې و.

عمر رضي الله عنه عرض وکړ، چې ای د الله ﷻ رسوله! د دې آيت په نازلېدو سره ستا پر ملګرو ډېر بوج پرېوتی؛ نو رسول الله ﷺ ورته وفرمايل، چې ايا تا ته داسې خزانه درونه ښييم، چې د انسان لپاره تر هر څه غوره وي؟ عمر رضي الله عنه عرض وکړ، چې ای د الله ﷻ رسوله ضرور يې راو ښيیه!؛ نو رسول الله ﷺ وفرمايل، چې غوره خزانه هغه نېکه ښځه ده، چې مېړه يې په ليدو خوشحاله شي او که څه امر ورته وکړي؛ نو په ورين تندي يې اطاعت وکړي او د مېړه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

نشتوالي کې د کور او مال ساتندويه وي.
همدا راز نبي کريمﷺ د مېړه خوښي د ښځې لپاره جنت ته د تلو شرط ټاکلی، لکه چې ام سلمة﵂ وايي، چې رسول اللهﷺ فرمايلي دي:
که کومه ښځه په داسې حال کې مړه شي، چې مېړه ترې خوښ وي؛ نو دا به ارومرو جنت ته ځي.
له دې امله پکار ده، چې تاسې هم خپل مېړونه خوښ وساتئ او د خپلو مېړونو په خوښۍ کې نېکمرغي او تر مړينې وروسته جنت ترلاسه کړئ!

رڼا

ستا لپاره په لومړي کتار کې ځای شته؛ خو په دې شرط، چې په هر کار کې پخوالی او کمال ترلاسه کړې.

ځلا

خوښي دې په برخه کيږي، ځکه چې ځمکه ګرځي؛ نو پر تا به هم د خوښۍ وار راشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم غمی:

له حرامو نه مرګ ښه دی

ولا تجزعْ وإن أعسرت يوماً- فقد أيسرت في الزمن الطويل

ژباړه:

که یوه ورځ درباندې څه مصیبت راغی؛ نو پرې مه خپه کېږه، ځکه چې د هغه یوې ورځې مصیبت له امله به اوږد مهالی راحت وګټې.

په حدیث شریف کې دي، چې په تېرو زمانو کې درې کسان د توند باران له امله یوې سمڅې ته ورننوتل، په دې کې له غره نه یو ګټ راورغښت او د غار خوله یې وروتړله، دا چې د خلاصون بله لاره نه وپاتې؛ نو درېواړو د خپلو نېکو چارو په وسیله له الله ﷻ نه دعاګانې غوښتل پیل کړې، په دې کې یوه وویل:

ای الله ﷻ! زما د تره یوه لور وه، چې ما ته ډېره ګرانه وه، ما به ترې د زنا غوښتنه کوله؛ خو هغې به انکار کاوه، بله ورځ څه اړتیا راخیستې وه او ما ته راغله، له ما نه یې د پیسو غوښتنه وکړه؛ نو ما په دې شرط یو سلو شل (۱۲۰) دیناره ورکړه، چې زما هغه تېره غوښتنه به مني، جینۍ خواره اړ وه؛ نو غاړه یې کېښوده؛ خو کله چې د زنا په تکل ورنږدې شوم؛ نو جینۍ راته وویل چې له الله ﷻ نه وډار شه او زما پاکه لمنه مه داغجنوه!

دا چې هغه جینۍ له مخکې نه پرهېزګاره وه او تل به یې د تره زوی له بدکارۍ نه ژغوره او نېستۍ بدکارۍ ته اړ کړه؛ خو د بدکارۍ په وخت بیا خپل ایمان راببیداره کړه او خپل تره زوی یې له الله ﷻ نه ووېراوه او د هغه کس پام یې هم د توبې پر لور راوګرځاوه.

هغه کس د سمڅې له مصیبت نه د خلاصون لپاره خپل نېک عمل وسیله

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړ، چې ای الله ﷻ ستا د وېرې له امله زه له هغې ګناه نه راستون شوی وم که دغه هر څه مې ستا د رضا لپاره کړي وي؛ نو موږ له دې مصیبت نه خلاص کړه، لنډه دا چې درېواړو خپل خپل نېک عملونه الله ﷻ ته وسیله کړل؛ نو الله ﷻ د سمڅې له خولې نه هغه کمر ایسته کړ او دوی ته یې خلاصون وروبانښه!

رڼا

څان په ستونزمنو حالاتو کې هم له ثابت قدمۍ سره اشنا کړئ؛ نو ټولې ستونزې به مو خپله هوارې شي.

څلا

ستا ژوند ستا د فکر پر بنسټ ولاړ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الم غمی:

رڼا ګانې

إني رأيتُ – وفي الأيام تجربة – للصبرِ عاقبةً محمودةَ الأثرِ

(ژباړه):

له تجربې او مشاهدې نه دا کوچ په لاس راغله، چې د صبر مېوه خوږه ده.

الله ﷻ فرمايي:

سَيَجۡعَلُ ٱللَّهُ بَعۡدَ عُسۡرٖ يُسۡرٗا

(ژباړه):

لېرې نه ده، چې الله ﷻ تر تنګلاسۍ وروسته پراخي هم ورپه برخه کړي.

همداشان په بل ځای کې فرمايي:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱصۡبِرُواْ وَصَابِرُواْ وَرَابِطُواْ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ

(ژباړه):

اې مؤمنانو! له زغم نه کار واخلئ، د باطل پرستانو په مقابل کې مېړانه وښيئ، د حق د خدمت لپاره ملا ټینګه وتړئ او له الله ﷻ نه وېرېدونکي اوسئ، هیله ده چې بری ومومئ.

د بقرې په سورة کې فرمايي:

وَبَشِّرِ ٱلصَّٰبِرِينَ ٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَٰبَتۡهُم مُّصِيبَةٞ قَالُوٓاْ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّآ إِلَيۡهِ رَٰجِعُونَ

(ژباړه):

هغو کسانو ته زېری ورکړه چې په دې حالاتو کې صبر وکړي او د مصيبت راتللو په وخت کې ووايي چې 'موږ د الله ﷻ يو او د هماغه الله ﷻ لوري ته زموږ ورګرځېدل دي'

په دې اړه د شورى په سورت کې فرمايي:

وَهُوَ ٱلَّذِي يُنَزِّلُ ٱلۡغَيۡثَ مِنۢ بَعۡدِ مَا قَنَطُواْ وَيَنشُرُ رَحۡمَتَهُۥ

(ژباړه):

(c) ketabton.com: The Digital Library

هماغه ذات دی، چې د خلکو له ناهیلي کېدو نه وروسته باران اوروي او خپل رحمت خوروي.

همدا راز د صبر په اړه په الزمر سورت کې فرمايي:

إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّٰبِرُونَ أَجْرَهُم بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝١٠

ژباړه:

صبر کوونکیو ته به خپل اجر بې حسابه ورکړ شي.

په دې لړ کې الله ﷻ په قرآن کريم کې د یونس ﷺ دعا راخیستې ده:

أَن لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبْحَٰنَكَ إِنِّى كُنتُ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ۝٨٧

ژباړه:

نشته بل معبود مګر ته يې، پاک دی ستا ذات، بېشکه ما لنډون وکړ.

وګورئ د قرآن دغه آیتونه تاسې دې ته رابولي، چې نېکمرغه او ډاډمن شئ؛ نو پکار ده، چې د الله ﷻ پر ژمنو باوري شئ؛ او الله ﷻ خپل مخلوق د دې لپاره نه دی پیدا کړی، چې په عذابونو کې يې ښکېل وساتي، بلکې د ازمېښت، تهذیب او د ادب ورزده کولو لپاره يې پیدا کړي، ځکه چې الله ﷻ پر خپل بنده باندې تر اویا میندو هم ډېر شفقت کوونکی دی؛ نو پکار ده، چې د دغه الله ﷻ په ذکر، شکر د قرآن کريم په تلاوت او د سنتو په تابعداری ځانونه د رحم او لورینې وړ وګرځوو.

رڼا

که ځانونه مخکې له مخکې د غمونو او اندېښنو زغملو ته چمتو کړئ؛ نو ښې پایلې به ولرئ.

ځلا

د ښځو لپاره همدومره ویاړ بس دی، چې ښځو پیغمبران زېږولي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ د نېکمرغۍ
بنځې لپاره د جنت
لس
خوږ بویه
ډالۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم غمی:

د رحمن ذات په پېژندګلوۍ اندېښنې له منځه ځي.

إذا صحَّ منك الودُّ فالكلُّ هيِّنٌ-وكلُّ الذي فوق التراب ترابِ

ژباړه:

اې پالونکیه! که تا سره مې مینه پیدا شوه؛ نو د نور هیڅ شي پروا نه لرم، ځکه دا هر څه، چې د خاورو پر سر دي دا خاورې کېږي.

الله ﷻ زښت ډېر سخي او مهربانه دی، ځکه چې خپل بنده ته یې د هغه له غوښتنې نه هم ډېره ورکړې او له ډېرو ګناهونو نه هم ورسره تېرېږي، لکه چې الله ﷻ فرمايي:

يَسْـَٔلُهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِى شَأْنٍ ﴿٢٩﴾

ژباړه:

په اسمانونو او ځمکه کې چې هر څوک دي ټول خپلې اړتیاوې له همغه نه غواړي، هره شېبه هغه په نوي شان کې دی.

قدرمنو خویندو!

الله ﷻ د داسې قدرت خاوند دی، چې په یوه وار د ټول مخلوق دعا او فریاد اوري او ټول مخلوقویني، د خپل مخلوق پر ستونزو خبر دی او په بیا بیا غوښتنو د مخلوق په څېر خوا بدی کېږي نه، بلکې لا پرې خوشحالېږي او د دعا په نه غوښتو له انسان نه خپه کېږي هم.

الله ﷻ ډېر پرده پوښ ذات دی، پر انسان پرده اچوي؛ خو انسانان خپله ځانونه بې پردې کوي الله ﷻ پر انسانانو شفقت کوونکی ذات دی؛ خو انسانان خپله پر ځانونو تېري کوونکي دي؛ نو دا به څنګه زړه وي، چې له داسې ذات سره دې هم مینه نه کوي، ځکه چې همدا ذات د ښېګړو رامنځته کوونکی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدګړې له منځه وړونکې دی او له ده پرته بل څوک د دعاګانو قبلوونکی، ګناهونو ببښونکی او پرده پوښ نشته.
همدغه الله ﷻ ډېر لوراند او قدرمن ذات دی. همده ته لاسونه لپه کېږدي او پر همدې الله ﷻ توکل کېږدي.

رڼا

د نېکمرغۍ ترلاسه کول کلک هود غواړي.

څلا

ضَرَبَ اللهُ مَثَلًا لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوا امْرَاَتَ نُوْحٍ وَّ امْرَاَتَ لُوْطٍ ؕ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتٰهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللهِ شَيْـًٔا وَّ قِيْلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدّٰخِلِيْنَ ۝ وَ ضَرَبَ اللهُ مَثَلًا لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوا امْرَاَتَ فِرْعَوْنَ

ژباړه:
الله ﷻ د کافرانو په باب د نوح ؑ او لوط ؑ مېرمنې د مثال په توګه وړاندې کوي، هغوی زموږ د دوو صالحو بندګانو مېرمنې وې، خو هغوی له خپلو مېړونو سره خیانت وکړ او دوی د هغو لپاره د الله ﷻ په مقابل کې هیڅ په درد.ونشو خوړلای: دواړو ته وویل شول چې ځئ اور ته ننوتونکیو سره تاسې هم لاړې شئ او د مؤمنانو په باب الله ﷻ د فرعون د ښځې مثال وړاندې کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسم ضمی:

برکتناکه ورځ

واصبرْ إذا خطبٌ دهى-يأتِ الإلهُ بالفرجْ

ژباړه:

د مصیبت پر مهال له صبر نه کار واخله؛ نو الله ﷻ به خپله مرسته درسره مله کړي.

د سهار په لمانځه پسې قبلې ته مخ کړې کینه! په عاجزۍ او زارۍ له الله ﷻ نه دعاګانې، برکتناکه او ښه ورځ غواړه، چې نیکمرغي او بریالیتوب ورسره مل وي او له الله ﷻ نه د ورځې په پیل کې داسې ورځ غواړه، چې له اندېښنو او مصیبتونو نه خالي وي او پاتې ورځ پر دنیوي چارو سربېره په دیني چارو، لکه لمونځ او تلاوت کې بوخته کړه، که خپله قرآن کریم نشې لوستلای؛ نو د ښل خوږ غږي قاري سي ډي او کیسټ ځانته ولګوه او هغې ته غوږ کېږده، ځکه د قرآن کریم لوستل او اورېدل دواړه ثواب لري او له زړونو نه ګرد او زنګ لرې کوي او کله، چې زړونه له ګرد او زنګ نه پاک شي؛ نو خپله له خوښۍ او ډاډ څخه برخمن کېږي.

رڼا

د کومو چارو له ترسره کولو چې عاجزه یې، هغه پر ځای پرېږده او هغه چارې ترسره کړه، چې ښه پرې لاسبرې یې.

ځلا

اَلَآ اِنَّ نَصْرَ اللّٰهِ قَرِیْبٌ

ژباړه:

هو! د الله ﷻ مرسته نژدې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ نېکمرغه ښځه

مشک:

نېکمرغه ژوند د ښې ښځې په برخه کېږي

عسی فرجٌ یأتي به الله إنه-له کل یوم في خلیقته أمرُ

ژباړه:

کېدای شي، چې د الله ﷻ مرسته درسره مله شي، ځکه الله ﷻ هره ورځ يوه نوې پرېکړه کوي.

ښې ښځې ته پکار دي، چې په کور کې د مېړه په راتلو يې ښه تود هر کلی وکړي او که مېړه اندېښمن وانګېري؛ نو دا نه چې دا ځان تر هغه هم اندېښمن وښيي او يا له واره ترې پوښتنې پيل کړي، چې څه خبرې اندېښمن کړی يې ژر شه ماته يې هم ووايه، بلکې له ځيرکتيا نه دې کار واخلي او چې مېړه يې ورته څه امر کوي په پراخه تنده دې هغه کار ترسره کوي، ځکه چې مېړه يې په کرار کېني او دمه شي؛ نو کېدای شي چې پرته له پوښتنې خپلې اندېښنې له ښځې سره شريکې کړي؛ خو که بيا يې هم مېړه خپلې اندېښنې له ښځې سره شريکې نه کړي؛ نو بيا ښځه کولای شي، چې په ښه او پسته لهجه يې وپوښتي او مېړه پر دې وپوهوي، چې زه درسره غمشريکه يم او که ښځه پر دې پوه شي، چې د مېړه اندېښنې په څه چل لرې کولای شي او پرې لاسبرې ده؛ نو له واره بايد په دې لړ کې له مېړه سره مرسته وکړي، ځکه په دې سره به يې د مېړه اندېښنې سمې شي او بل دا احساس به ورته وشي، چې دا په کور کې يوه داسې مرغلره لري، چې د نړۍ تر ټولو مرغلرو لوړ بيه ده.

رڼا

د يو کار په نه پېژندو مه نهيلي کېږئ، ځکه چې د لويانو کارونه، نه خلاصېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عنبر:

یوازې ننني ورځې ته ول عمر وګڼه!

ولا يحسبون الخير لا شرَّ بعده–ولا يحسبون الشرَّ ضربة لازبِ

ژباړه:

هغوی نه پوهېږي، چې په خیر پسې شر هم راځي او پر دې هم نه پوهېږي، چې شر کله نا کله د سړي سر ماتوي.

د یوه نېکبخته کس وینا ده، چې ښکلې ورځ هماغه ده، چې موږ پکې د دنیا واکوال شو او هغه زموږ واکواله نشي او هماغه ښکلې ورځ ده، چې موږ پکې خپلې هیلې کابو کړو او هیلې مو پکې راکابو نکړي.

هغه هم ښه ورځ ده، چې انسان پکې د شک او شبهو له زخمونو (ګرداب) نه په راوتو بریالی شي او پر دې سربېره هغه هم ښه ورځ ده، چې نور دې وستایي.

رنا

ځانونه نېکبختې کړئ، پر شته قناعت وکړئ او په ناشونو خوبونو پسې مه ځغلئ.

ځلا

عَفَا اللهُ عَمَّا سَلَفَ

ژباړه:

مخکې چې څه شوي، هغه الله ﷻ بښلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لونګ:

تنګسه مه انګېرئ!

انعمْ ولَذَّ فللأمورِ أواخرُ - أبداً كما كانت لهنَّ أوائلُ

ژباړه:

ښه خوښ اوسئ، ځکه چې هر شی د ابتداء په څېر انتها لري، دا ډېره غوره او په زړه پورې نسخه ده، چې له تاسې سره د اضطراب، عصبي کمزورتیا په له مینځه وړلو او د بریالیتوب په ترلاسه کولو کې مرسته کوي او همدا راز د دوستۍ او خوښۍ په تلپاتې ساتلو کې هم درسره مرسته کوي.

سترې ښځې هماغه دي، چې د نورو خویونو په پامنیوي ورسره چلن کوي، د نورو خوښي او خپګان په پام کې نیسي او تل ځان د نورو پر ځای په انګېرلو سره پرېکړې کوي، په دې مانا چې که د یو چا په اړه څه پرېکړه کوي؛ نو مخکې دا سوچ کوي، چې که د هغې پر ځای زه وای؛ نو بیا...؟

پر دې هر څه یوازې هماغه ښځه ښه پوهېږي، چې د نورمال اعصابو خاونده وي، ځکه هغه پر دې هم پوهېږي، چې که له کومې ستونزې سره مخ ده او یا یې کوم ارمان نه تر سره کېږي؛ نو دا د فطري قانون او د تقدیر برخه ده، ځکه ډېر ځل انسان د یو څه غوښتونکی وي او د ځان لپاره یې ګټور بولي؛ خو په هغه کې د ده لپاره شر نغښتی وي او د دې په عکس ډېر ځل انسان له یو څه نه کرکه کوي او شر یې ګڼي؛ خو هغه د دې انسان لپاره ګټور وي.

ستره او زړوره ښځه پر دې پوهېږي، چې هغه د دې کاینات یوه برخه ده او ورپېښې اندېښنې، دردونه او خوښۍ به یې نصیب و؛ نو ځکه له هیڅ ډول اندېښنو سره د مخ کېدو په صورت کې نه وارخطا کېږي او نه نهیلې کېږي؛ نو داسې ښځه له عصبي ناروغۍ نه هم بېغمه وي په خلاف د هغې تنګزړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې ، څکه پر تنګ زړې ښځې ، چې لږ مصیبت راشي ؛ نو وار پار ترې خطا وي او ځان په دې ډکه نړۍ کې یوازې بولي او داسې فکر کوي ، چې مصیبت یوازې پر همدې راغلی او پر بل چا نه راځي او د دې برخه خواره ده ؛ خو ستره او زړوره ښځه له سره دې خبرو ته نه ګوري او نه یې محسوسوي.

رنا

خوشه اوسه او په راتلونکي کې هم د خوښۍ انتظار کوه؛

ځلا

سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ

ژباړه:

پر تاسې سلامتیا ده ، ځنګه چې تاسې په دنیا کې له صبر څخه کار واخیست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صندل:

تر زيار او خوارۍ وروسته د برياليتوب خوند

الغمرات ثم ينجلينا - ثمتَ يذهبن ولا يجينا

ژباړه:

مصيبتونه راځي؛ خو يو څه وخت وي او بېرته ځي او بيا نه راځي.

يو کس تر برياليتوب وروسته خپله کيسه کوي، چې پر موږ ډېره نېستي وه ان تر دې، چې مور به زموږ د ګېډو اور د سړولو لپاره يو او بل ته د سوال لاسونه غځول، چې دغه کار به زه ډېر غمجنولم؛ خو کله چې زه لس کلنۍ ته ورسېدم؛ نو له کوره په خوارۍ مزدورۍ پسې راووتم، تر يوولس کاله زيار ګاللو وروسته زه د اتيا ډالرو خاوند شوم (؟) او په دې موده کې ما يو ډالر هم بې ځايه يانې د خپل خواهش پوره کولو په لړ کې نه دی لګولی، همدا راز کله چې يوويشت کلن شوم؛ نو بيا به ځنګل ته تلم او له هغه ځايه به مې د لرګيو درانه پېټي راوړل، او د دغو درنو پېټو په راوړو مې په لاسته راوړنه کې هم ښه توپير راغی، هغه دا چې بيا به مې د مياشتې شپږ ډالر ګټل او دغه هر ډالر به ما ته په تکه توره شپه کې د سپوږمۍ هومره ارزښت لاره.

رڼا

که له تاسې نه کومه ګناه وشي؛ نو له هغې ګناه نه عبرت واخلئ او تر عبرت اخيستو وروسته له هغې ګناه نه توبه وکاږئ او هېره يې کړئ.

ځلا

قُلِ اللهُ يُنَجِّيكُم مِّنْهَا وَمِن كُلِّ كَرْبٍ

ژباړه:

ووايه، الله ﷻ تاسې ته له هغې او له بل هر کړاو څخه نجات درکوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زعفران:

پر اوسني حال خوښه شه

غريبٌ من الخلاّن في كلّ بلدةٍ - إذا عظُمَ المطلوبُ قلَّ المساعدُ

ژباړه:

زموږ هغه خپل خپلوان د حيرانتيا وړ دي، چې په پرديو هېوادونو کې د مساپرۍ شپې ورځې سبا کوي .کله چې غوښتنه لويه شي مله خلک کم شي.

زه يو داسې کس پېژنم، چې د څه ناروغۍ له امله يې طبيبانو پښه ورپرې کړې وه، کله چې يې زه پوښتنې ته ورغلم، دا چې هغه کس هوښيار او پوه کس و؛ نو ما ورته وويل، چې دا امت د دې انتظار نه کوي، چې ته دې په دغه بېړۍ کې له دې دريابه پورې وځې . بلکې دوی له تا نه د نصيحت او د ښه سوچ تمه لري او شکر دی، چې دغه ارمغان له تا سره شته؛ خو کله چې زه د هغه له کوره راستنېدم؛ نو په راوتو کې يې راته وويل، چې الحمدلله د پښې پرېکېدو له ما سره د دين په خدمت او د زړه په خوښۍ کې ډېره مرسته کړې.

د يوه عقلمن په وينا ذهن تر هغې ډاډ نه مومي، چې انسان د يوه مصيبت پر مهال داسې ونه انګېري، چې تر دې هم بدتر ساعت شته .؟

تاسې به ډېر داسې خلک هم ليدلي وي، چې د يوه واړه مصيبت په ورپېښېدو ځان په لوی لاس د هلاکت کندې ته ورغورځوي . دا ځکه چې هغوی پر دې باور نه لري، چې تر دغې بدتر ساعت هم شته يانې پر ورپېښ شوي مصيبت صبر او شکر نه کوي، چې په دې سره له لوی مصيبت نه په امن شي، ځکه چې الله ﷻ ته څه ګرانه ده، که دا ساعت يې در باندې راوستی دی، چې يوه پښه دې پرې شوې ده؛ نو هغه الله ﷻ پر دې هم لاسبری دی، چې له دواړو پښو دې خلاص کړي او پر دې سربېره دواړه سترګې هم درڅخه واخلي؛ نو بيا به څه کوې او څه کولای شې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلکې هيڅ نه شې کولای؛ نو ايا له دې نه صبر او شکر ښه نه دی، چې الله ﷻ هم درنه راضي شي، مصيبت درباندې اسان شي او په بدل کې يې جنت هم در په برخه کړي او له عصبي ناروغۍ نه هم انسان پرې خوندي کېږي، د مصيبت پر مهال په تېر وخت پښېمانتيا او پر تکليف يې اوښکې تويول د اسلام له نظره ناشکري او پر تقدير ناخوښي ښکاره کول دي.

رڼا

نهيلي ستاسې تر ټولو لوی دښمن دی، ځکه نهيلي ستاسې سکون او ډاډ بربادوي.

ځلا

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَٰكُمْ أُمَّةً وَسَطًا

ژباړه:

او په همدې ډول موږ تاسې يو 'اُمت وسط' (غوره امت) ګرځولي ياست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مود:

رېښتينې ارونه

فكم رأينا أخا هُمومٍ – أعقب من بعدها سرورا

ژباړه:

موږ ډېر داسې اندېښمن ورونه ليدلي دي، چې له مصيبتونو وروسته يې خوښۍ موندلې دي.

امامة بنت حارثة، چې کله خپله لور له خپله کوره رخصتوله؛ نو يو څو اصول يې ورته بيان کړل:

١- کومه ښځه چې د خپل مېړه پروا نه کوي؛ نو هغه د مور و پلار نه هم بې پروا وي، سره له دې، چې هغوی ورته اړتيا لري په هر صورت ښځې د مېړونو لپاره پيدا دي او مېړونه د ښځو لپاره.

٢- د مېړه په حال قناعت کول.

٣- د مېړه اطاعت کول.

۴- د مېړه بايد داسې څه تر سترګو نه شي، چې بد يې راځي.

۵- په مېړه بايد ستا خوشبو ورشي نه بد بوی.

٦- د مېړه د خورک او خوب خيال ساته، ځکه چې ولږه تاو تريخوالی رامنځته کوي او بې خوبي غوسه.

٧- مال په ډېر فکر او دقت سره لګوه او د بچيو په روزنه کې ښه زيار ګاله.

٨ - ٩ - ١٠:- د مېړه نافرماني مه کوه او مه يې کوم راز ښکاره کوه، ځکه د مېړه نافرماني تا بې قدره کوي او که راز دې ورله ښکاره کړه؛ نو له دښمنۍ نه به يې خوندي نشې، بله دا چې که مېړه دې غمجن و؛ نو ته خوښي مه ښکاره کوه او که مېړه دې خوشحاله و؛ نو ته خپل غم مه ښکاره کوه.

رڼا

نېکبختي د انسان په خپل لاس کې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوومه:

په سرښندنه د الله راضي کول.

ولا تيأسْ فإنَّ اليأس كفرٌ - لعلَّ الله يغني عن قليلِ

ژباړه:

مه نهیلي کېږئ، ځکه چې نهیلي کفر دی او کېدای شي، چې الله ﷻ په لږ څه سره ستاسې نهیلي ختمه کړي.

ایا تاسې د هغه صحابیې په اړه نه دي اورېدلي، چې زنا ترې شوې او رسول الله ﷺ ته راغله او عرض یې وکړ، چې ای د الله رسوله! پر ما شرعي حد قائم کړه او ما له دې ګناه نه پاکه کړه او د درو په وهلو مې دغه ګنا ورژوه! «د واده کړي لپاره د زنا حد رجم یانې سنګسارول دي: خو دا چې دغه ښځه امیدواره وه؛ نو رسول الله ﷺ یې سر پرست راوغوښت او ورته یې وویل، چې دا ښځه له ځان سره بوځه، ښه چلن ورسره کوه تردې، چې بچی وزیږوي کله چې هغې بچی وزیږاوه؛ نو رسول الله ته راغله او حد پرې قایم شو یانې سنګساره شوه او بیا پرې رسول الله ﷺ جنازه وکړه؛ نو عمر ﷺ عرض وکړ، چې ای د الله رسوله! ته پر یوې داسې ښځې جنازه کوې، چې زنا یې کړې ده؟ نو رسول الله ﷺ وفرمایل، چې دې ښځې داسې تو به کاږلې، چې که د مدینې په څېر په اویا کلیو ووېشل شي؛ نو بیا به هم پاتې شي او تا ته تر دې بله کومه غوره خبره ښکاري، ځکه دې ښځې د الله ﷻ لپاره سر وښنده.

دا ایماني ځواک و، چې له ګناه نه د پاکېدو لپاره یې دغه ښځه سرښندنې ته چمتو کړې وه او د اخرت ژوند یې غوره کړ او که دغه ښځه د پاخه ایمان خاونده نه وای؛ نو کله به یې هم په لوی لاس مرګ ته غاړه نه وای ایښې.

کېدای شي د چا په ذهن کې دا پوښتنه راولاړه شي، چې که دغه ښځه دومره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکه وه: نو بیا یې زنا ولې کوله، ځکه چې زنا د کمزوري ایمان خاوندان کوي؛ نو د دې ځواب دا دی، چې د انسان ایمان زیاتېږي او کمېږي هم؛ خو دا چې انسان کمزوری دی؛ نو ګناه ترې کېږي او د ایمان ځواک یې بېرته توبې ویستو ته راښکاږي........

زنا

ډېرې ګیلې مه کوه.

ځلا

مصیبت که څومره هم ګران وي؛ خو بیا هم ختمېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ نېکمرغه ښځه

اتمه:

که د الله ﷻ د پولو ساتنه وکړې؛ نو الله ﷻ به تا وساتي

ولا عار إن زالت عن المرء نعمةٌ - ولكنَّ عاراً أن يزول التجمُّلُ

ژباړه:

له یو چا نه نعمتونه زائله کېدل څه د شرم خبره نه ده، بلکې د شرم خبره دا ده، چې له انسان نه نېک خویونه زایله شي.

د مصر د یوې ښکلې او شتمنې ښځې په اړه ویل کېږي، چې یوه ورځ د دغې ښځې پر کاله غله ورواوښتل او ښځه په تېښته بریالۍ نه شوه یانې د غلو په لاس کېوته. غلو ترې د شتمنۍ درک وپوښته؛ نو ښځې له واره وروښود، چې د هغې په پلانکي بکس کې هر څه پراته دي.

په غلو کې یوه کس د دې پر ښکلا زړه وبایله او غوښتل یې، چې له ناموس سره یې لوبې وکړي. ښځه یې پر نیت وپوهېده نو له غله نه یې تشناب ته د تلو اجازه وغوښته غل اجازه ورکړه، ځکه هغه پر دې باوري شو، چې ګوندې ښځې یې غوښتنه ومنله.

ښځه چې تشناب ته ننوته؛ نو د تشناب د کړکۍ له لارې یې بهر ته ځان وغورځاوه او د ګندګۍ په ډېرۍ کې یې ځان پټ کړ. غلو تر لوټ مار وروسته تر یو څه ځنډ په ښځه پسې اخوا دېخوا وګرځېدل؛ خو د نه موندو په صورت کې یې خپله لار ونیوه. د غلو تر تلو وروسته ښځه له ګندګۍ نه راپاڅېده شکر یې وکړ، چې د دین او ابرو ساتنه د مال تر ساتنې غوره ده. ځکه چې نېستي تر فتنې غوره ده.

رڼا

په نړۍ کې کله ناکله داسې حالات هم راځي، چې له هغې تېښته د انسان په وس کې نه وي؛ نو په دغه وخت کې یوازې صبر په کار راځي.

ځلا

شتمني د مېړونو د لاس خیرې دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیکمرغۍ بنځې

لپاره لس

یاقوت

دالۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د توبې اوښکې تر نورو اوبو غوره دي

افرحي بالحياة فهي جميلة - واجعليها بكل خير خميلة

ژباړه:

په ژوند خوښ اوسه او دغه ښکلی ژوند په نېکو او ښو خویونو ورغوه!

الله ﷻ له هغه چا سره مینه کوي، چې توبه کاږي او له ګناهونو نه د ځان پاکولو په هڅه کې وي او الله ﷻ د توبه کوونکي پر توبه داسې خوښېږي، لکه چې له چا نه په یوه شاړه دښته کې د خوراکي توکو بار سورلۍ ورکه شي او دغه کس تر یوې ونې لاندې نهیلی د مرګ په انتظار کېني، په ناسته یې سترګې پټې شي، چې له خوبه راپاڅي؛ نو سورلۍ یې سره له باره مخې ته ولاړه وي؛ نو دغه کس له ډېرې خوښۍ چیغې کړي، چې ای الله ﷻ ته زما بنده او زه دې رب یم، یانې له ډېرې خوښۍ یې خوله خطا شي او په عکس کلمې یې له خولې راووځي؛ نو الله ﷻ هم د توبه کوونکي پر توبه هومره خوښېږي.

سبحان الله! دغه الله ﷻ څومره پاک او عظیم ذات دی، چې د خپل بنده پر توبه کاږلو خوښېږي، ځکه په دې سره د هغه بنده د دوزخ له اوره خوندي کېږي او جنت ته د تلو وړ ګرځي، لکه چې مور د زوی پر بریا او له اور نه په خلاصون خوښېږي؛ نو الله ﷻ هم ارومرو خوشحالېږي، ځکه چې الله ﷻ تر اویا میندو هم ډېر مهربانه دی.

په دې لړ کې الله ﷻ خپلو بندګانو ته په قرآن کریم کې داسې فرمایي:

وَتُوبُوٓا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

ژباړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې مؤمنانو! تاسې ټول په ګډه الله ﷻ ته توبه وباسئ، ښايي چې برى درپه برخه شي.

په پښېمانتيا او د توبې پر اوښکو خيرن زړونه مينځل کېږي انسان له ګناه نه داسې پاکېږي، لکه چې اوس له مور نه زېږېدلى وي.

رڼا

په ښه طريقه د نېکو هيلو په پامنيوي داسې سوچ وکړئ، چې الله ﷻ مه کړه که کله بده ورځ هم راشي؛ نو هغه به د ښه وخت د راتلو لپاره سريزه وي.

ځلا

حَٰفِظَٰتٌ لِّلۡغَيۡبِ بِمَا حَفِظَ ٱللَّهُ

ژباړه:

او د نارينه وو په غياب کې د الله ﷻ تر ساتنې او څارنې لاندې د هغو د حقوقو ساتنه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ سربښندونکې ښځه

ولربما كره الفتى - أمراً عواقبه تسرُّ

ژباړه:

کله نا کله ستونزمن وخت پر انسان ډېر ګران تېرېږي؛ خو پایله یې ښه وي.

یوه ښځه چې په ښکلیو او دنګو ماڼیو کې اوسېده، ډېرې وینځې او نوکران به یې په امر کېناسته، پاڅېدل.

اسیه بنت مزاحم وه (یانې د فرعون ښځه) په تاریخ کې لومړۍ ښځه وه، چې خپل سر یې د الله ﷻ له توحید نه ځار کړ، سره له دې چې په دنګو او ښکلیو ماڼیو کې یې ښه د مزې ژوند کاوه؛ خو په زړه کې یې ایماني رڼا غځونې وکړې او ایمان د خپل کافر مېړه مقابلې ته اړه کړه او د عیش و عشرت ژوند ته یې د توحید په مقابله کې هیڅ ارزښت ورنکړ او په دې لړ کې یې هر ډول سختیو ته په ښه ټنده هر کلی ووایه، همدا لامل و چې الله ﷻ یې په قرآن کریم کې یادونه وکړه او د ټول انسانیت لپاره یې د مسلمانۍ بېلګه وګرځوله او د ښځو هغه عذر یې پرې ختم کړ، چې د قیامت په ورځ ووایي، چې ای الله ﷻ زه مې مېړه دینداری ته نه پرېښودم او هغه ظالم و؛ نو الله ﷻ به ورته وایي، چې ایا ستا مېړه تر فرعون ډېر ظالم و او پر تا یې تر اسیې رضي الله عنها هم ډېر تېری کاوه.

الله تعالی د فرعون دښځې په اړه فرمایي:

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِندَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِن فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾

ژباړه:

او د مؤمنانو په باب الله ﷻ د فرعون د ښځې مثال وړاندې کوي کله چې هغې دعا وکړه، چې ای زما ربه! زما لپاره له خپل ځان سره په جنت کې یو کور

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ کړه او ما د فرعون او د هغه له عمل نه وژغوره او له ظالم قوم نه ما ته نجات راکړه.

د دې ايت په تفسير کې علماء ليکي، چې اسيه ﷺ له کور نه مخکې د الله ﷻ ګاونډ اختيار کړ، ځکه رسول الله ﷺ يې نوم د نړۍ په کاملو ښځو کې وشمېره. په حديث شريف کې رسول الله ﷺ فرمايي، چې په خلکو کې ډېر کامل خلک شته؛ خو په ښځو کې د فرعون له ښځې اسيې، مريم بنت عمران او عائشې ﷺ پرته کاملې ښځې نشته او دا پورتنۍ ښځې پر نورو ښځو دومره لوړوالی لري، لکه په خوړو کې چې خوږه حلوا ده.

رڼا

که خپل سوچ او فکر په ښه لاره واچوې؛ نو نېکبختته به شې.

ځلا

إِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾

ژباړه:

په يقيني توګه د الله ﷻ رحمت نېکانو ته نږدې دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی یاقوت:

خپلې چارې الله ته وسپاره او په ډاډه زړه ویده شه!

عسی الله أن يشفي المواجع إنه - إلي خلقه قد جاد بالنفحاتِ

ژباړه:

ژر به الله تعالی له درپېښې ناروغۍ نه شفا در په برخه کړي، ځکه چې الله ﷻ پر خپلو بنده ګانو رحمتونه رالېږلي دي

هغه ټولې ښځې، چې د الله ﷻ پر تقدیر خوښې دي، له هر لوري پر غشو ویشتل شوي دي، د بچیو مور و پلار او خپلو خپلوانو بېلتانه ځپلي؛ خو بیا هم غمونو یې زړونو ته لار نه ده کړې او نه یې له سترګو کومه اوښکه راتوی شوې؛ نو د داسې مؤمنو ښځو لپاره زېری دی، چې الله ﷻ به یې ټولې ستونزې هوارې کړي او د ورپېښ مصیبت له امله به یې الله ﷻ درجې لوړې کړي.

الله ﷻ فرمایي:

وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَوٰةِ ۚ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ۝

ژباړه:

په صبر او لمانځه مرسته وغواړئ، په دې کې شک نشته چې لمونځ یو ډېر سخت کار دی؛ خو هغو امر منونکو بندګانو ته سخت نه دی.

علي ﷺ فرمایي، چې صبر په ایمان کې داسې درجه لري، لکه په ټول بدن کې سر

زه تاسې ته ستاسې په صبر د لوی اجر زېری درکوم، چې په جنت الفردوس کې به د الله تعالی ګاونډتوب در په برخه شي تاسې ډېرې نېکبختې یاست، چې د ایمان تر څنګ مو پر مصیبتونو صبر کړی، ځکه چې همدا د بریالیتوب لاره ده او الله ﷻ د صبر کوونکیو په اړه فرمایي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَبَشِّرِ الصّٰبِرِيْنَ

ژباړه:

صبرناکو ته زېرى ورکړه.

رڼا

که تاسې پر ځان ډاډه یاست؛ نو د دې مانا دا ده، چې تاسې بریالۍ کېدای شئ، که څه هم د عمر په هر پړاو کې یاست

ځلا

اَللّٰهُ لَطِيْفٌۢ بِعِبَادِهٖ

ژباړه:

الله ﷻ پر خپلو بندګانو ډېر مهربان دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم یاقوت:

رېښتيني ړوند هماغه دی، چې زړه يې ړوند وي

هل الدهرُ إلا كربةٌ وانجلاؤها - وشيكاً وإلا ضيقةٌ وانفراجُها.

ژباړه:

زمانه همدې ته وايي، چې مصيبت او د مصيبت د لرې کېدو وختونه سره نږدې نږدې وي يا چې کله مصيبت اوج ته ورسېږي؛ نو زوال يې ورپسې پيلېږي.

په يوه کلي کې يو داسې ړوند اوسېده، چې ښځه يې په برخه وه، بچيو يې هم خبره منله او ملګري يې هم ښه وفادار وو، هر اړخيزه نېکبختي يې په برخه وه؛ خو يوازې د سترګو کمی يې درلود، چې خپله دغه نېکبختي يې په خپلو سترګو نشوه ليدلای او ده هم همدغه يو ارمان درلود، چې کاش! دا هر څه مې ليدلی شوای.

بله ورځ يو طبيب دغه کلي ته ورغی؛ نو ړوند ورته ځان راورساوه او د خپل ړوند والي ګيله يې ورته وکړه، چې د بينا کېدو څه دوا راکړه، طبيب ورته څه دارو درمل ورکړل چې دا خوره سترګې به دې ښې شي يانې ليدل به شروع کړي؛ خو چې کله رڼا وويني؛ نو ورخطا کېږې به نه!

ړانده به هره ورځ په خپل ټاکلي وخت دوا خوړه او هغه پرهېز به يې ورسره کاوه، چې طبيب ورښودلی و، بله ورځ په خپله باغچه کې ناست و، چې ناڅاپي يې سترګو کار پيل کړ نړۍ يې په خپلو سترګو وليده، له خوښۍ نه يې ټوپونه وهل او د کور پر لور يې منډه واخيسته، چې خپلې مخلصې او خواخوږې ښځې ته دغه زېرى واوروي، چې د کور په دروازه ورننووت؛ نو خپله مخلصه ښځه يې له هماغه وفادار دوست سره بوخته وليده، بېرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راستون شو، چې خپل هغه منونکی زوی وګوري؛ نو پر هغه یې هم په داسې حال کې سترګې ولګېدې، چې د ده مال یې غلا کاوه نور یې د صبر کاسه تر مورګو راډکه شوې ده او دغه هر څه ورته له زغمه وتلي وو؛ نو په لار کې یو پروت مېخ یې راپورته کړ او په خپلو دواړو سترګو یې وټومبه، چې له دې نه ړوند شه یم.

رڼا

عصبي ناروغي د ټپونو له درد نه هم ډېره زیانمنوونکې ده.

ځلا

كَلَّا ۚ إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾

ژباړه:

هېڅکله نه، له ما سره زما رب دی، هغه به هرو مرو ما ته لارښوونه وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مریم یاقوت:

د غج اخیستنې اور ته پوکي مه وهئ، که نه نو خپله به یې ښکار شئ

إنّ رباً كفاك ما كان بالأمسِ - سيكفيك في غدٍ ما يكونُ

ژباړه:

له پروني مصيبت نه چې الله ﷻ وساتلې؛ نو له سباني مصيبت نه به دې هم وساتي.

ځينې خلک داسې وي، چې که څوک ورسره بد کوي؛ نو دوی یې پر بدو سترګې پټوي، د چا په خبرو پسې دومره نه ګرځي، له خپل حق نه خلکو ته ورتېرېږي او پر خپل حق هم له چا سره شخړه نه کوي؛ خو د دې پر عکس ځينې خلک بيا له سره ښښنه نه پېژني او خپل يو وړوکی حق هم چا ته نه پرېږدي، بلکې د ترلاسه کولو لپاره يې ښې هلې ځلې کوي؛ نو دا ډول خلک تل له خلکو سره لاس او ګرېوان وي.

ښکاره خبره ده، چې دغه ښښونکي خلک خوښ او سوکاله ژوند لري، د هر چا خوښ وي او د برياليتوب هره دروازه يې پر مخ پرانستې وي او د دې پر عکس هغه خلک چې له ښښنې سره سر و کار نه لري، تل له اندېښنو سره مخ وي، ځکه دوی د هر چا په خبرو پسې غوږ وړي، چې له دې امله پر عصبي ناروغۍ سربېره د يو شمېر ناروغيو ښکار کېږي، خلک هم ترې کرکه کوي او ځان ترې ډډې ته کوي؛ نو د داسې خلکو په وړاندې د برياليتوب ټولې دروازې تړلې وي.

د رسو ل الله ﷺ مبارک خوی هم دا و، چې که هغه ته به په دوو کارونو کې د يوه د غوره کولو واک ورکړل شو؛ نو اسان به يې ترې غوره کاوه؛ خو په دې شرط، چې د الله ﷻ نافرماني به پکې نه راتله، ځکه که هغه ﷺ په ګرانو پسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرځېدلی؛ نو بیا خو به خلکو ترې کرکه کولی، همدا راز رسول ﷺ فرمایي: پر هغه چا دې رحمت وي، چې په پېرو پلور کې له درګزر نه کار اخلي.

رڼا

تاسې باید په اوسني حالاتو کې ښه خواري وکړئ او د راتلونکیو مصیبتونو په سوچ کې ځانونه ښکیلې نه کړئ.

ځلا

مَآ اَنۡزَلۡنَا عَلَيۡكَ الۡقُرۡاٰنَ لِتَشۡقٰٓى ۝

ژباړه:

موږ دا قرآن پر تا باندې د دې لپاره نه دی نازل کړی، چې ته په کړاو اخته شې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورم یاقوت:

هره بریا په هلو ځلو کې نغښتې ده.

إذا لم يكن عونٌ من الله للفتى - فأول ما يجني عليه اجتهادُه

ژباړه:

که له انسان سره په کوم کار کې د الله ﷻ مرسته مل نه وي؛ نو تر هر څه له مخه به د خپلو هڅو بدې پایلې ویني.

د یوه شتمن وینا ده، چې زه د هیڅ خبرې پروا نه لرم، ځکه زه په نړۍ کې شتمن کس یم؛ خو د یوه عادي وګړي په څېر ژوند تېروم، په یوه ساده کور کې له خپلو بچیو سره اوسېږم، د بدخرڅۍ او بېباکۍ ژوند نه خوښوم. لکه چې نور شتمن یې خوښوي، چې په ورځپاڼو کې د خپلو دنګو ماڼیو او وریښمین پوښاک انځورونه خپرول غواړي.

سره له دې چې زه کار کول خوښوم او چې کار ته ځم؛ نو د ماسپښین ډوډۍ هم له کوره له ځان سره وړم، کله چې زه په زړه کې د شتمنۍ په اړه فکر کوم؛ نو دغه سوچ په ما کې تکبر او لویي نه رازېږوي ، بلکې لا پسې نېکبختي راتوکوي او خوشحالېږم، چې ما د ټوکیو د ښار په پراخولو کې له خپلو هېواد والو سره مرسته کړې او زما دغې مرستې د دې ښار ښکلا یو په دوه کړې، چې نن یې له امله لیدو ته خلک د نړۍ له ګوټ ګوټ نه راځي، په هر حال زما له خبرې موخه دا ده، چې زما د دې بریالیتوب تر شا زما هلې ځلې کارنده دي.

رڼا

ډوبېدونکې بېړۍ یوازې په افسوس کولو له ډوبېدو نشي خلاصېدای.

ځلا

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ

ژباړه:

ایا الله ﷻ د خپل بنده لپاره کافي نه دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم یاقوت:

کفري نړۍ د بد مرغۍ ښکار ده

ولو جاز الخلودُ خلدت فرداً - ولكن ليس للدنيا خلودُ

ژباړه:

که نړۍ تلپاتې کور وای؛ نو ما به پکې یوازې اوسېدل خوښ کړي وای؛ خو نړۍ تلپاتې کور نه دی!

امریکایي ډاکټر هارولډسن د لویو لویو ډاکټرانو او پروفیسرانو په مخکې د خپلې یوې وینا په ترڅ کې دا خبره کړې، چې ما د (۱۷۶) شتمنو کسانو څېړنه کړې او په دوی کې مې دغه درې ناروغۍ، شوګر، د معدې خرابي او زړه تنګي تر سترګو شوې، چې دغه درېواړه ناروغۍ خپله د عصبي ناروغیو زېږنده دي، سره له دې، چې په دوی کې یو هم تر څلوېښت کلنۍ اوښتی نه و؛ نو تاسې ووایئ، چې ایا په دې ناروغیو اخته کسان دغه مرګوني ناروغۍ د خپل بریالیتوب په بیه اخلي؟ ایا دوی بریالي دي؟ که په داسې مرګوني ناروغیو اخته کسان ډېره پانګه راټوله کړي؛ نو پرې څه؟ ځکه که یو څوک د ټولې نړۍ پاچا هم شي؛ نو بیا به هم پر یوه بستره څملي او درې وخته ډوډۍ به خوري؛ نو بیا د دغه شتمن او هغه کارګر ترمنځه څه توپیر دی، چې کرۍ ورځ پردۍ مزدوري کوي ، ځکه هغه هم درې وخته ډوډۍ خوري او د خوب لپاره یو تور شک غوړوي، بلکې کېدای شي، چې دغه کارګر تر هغه شتمن هم ښه او سوکاله ژوند ولري.

د یوه پروفیسر په وینا په هرو پنځو کسانو کې څلور د ناروغۍ ښکار دي او د دوی دغه ناروغي د څه زخم او درد پایله نه ده، بلکې د عصبي کمزورۍ او یا د کینې له امله د دغو ناروغیو ښکار شوي دي.

رڼا

ته خپل تېر وخت نشې بدلولای؛ نو بیا ولې ځان د غمونو او اندېښنو غېږ ته ورغورځوې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

شېرم یاقوت:

د ژوند د ملګري اخلاق باید داسې وي

وربَّ عُسرٍ أتى بیسرٍ – فصار معسوره یسیراً

ژباړه:

کله ګران وخت هغه اساني هم له ځان سره راوړي، چې ستونزې پرې هوارېږي.

مؤمنه او نېکه ښځه هماغه ده، چې د خپلو هیلو د ترلاسه کولو لپاره خپل مېړه نه تنګوي، بلکې پر هغه څه صبر او قناعت کوي، چې الله ﷻ ور په برخه کړې وي او د داسې ښځو لپاره د رسول الله ﷺ کورنی ژوند غوره بېلګه ده، لکه عروه رضی الله عنه له خپلې ترور عایشې رضی الله عنها نه نقل کوي، چې ماته یې وفرمایل: ای خوریه! قسم په الله ﷻ په میاشتو میاشتو به د رسول الله کره اور نه بلېده (یانې د پخلي څه به نه و، چې اور یې پسې بل کړی وای) نو عروه رضی الله عنه خپله ترور وپوښتله، چې تاسې به په څه ګوزاره کوله؟ عایشې رضی الله عنها ورته وفرمایل، چې پر دوو تورو شیانو به مو ګوزاره کوله یانې پر خرماوو او اوبو باندې.

بل دا چې د نبي کریم ﷺ په ګاونډ کې څه انصار اوسېدل، چې هغوی ګډې، وزې لرلې؛ نو هغوی به کله نا کله شېدې هم د رسول الله ﷺ کره ورلېږلې.

رڼا

د ژوند ارزښت دا دی، چې د ژوند هره لحظه په ښه طریقه تېره شي.

ځلا

کار د تمې پټرول او د سستۍ دښمن دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم یاقوت:

پر تقدیر خوښې شئ!

ولا تظْنُنْ بربّك ظنَّ سوءٍ – فإن الله أولى با لجميلِ

ژباړه:

پر الله ﷻ بدګوماني مه کوئ، ځکه الله ﷻ د غیر په پرتله د ډېر ښه ګومان وړ دی.

د ابراهیم ؑ ښځې او د اسمعیل ؑ مور ځومره په زړه پورې خبره کړې، هغه مهال چې ابراهیم ؑ خپله پاکلمنه ښځه هاجره بي بي له تي رودونکي زوی سره په داسې شاړه دښته کې پرېښوده، چې نه د خوراکي، څښاکي توکو څه درک و او نه پکې د سر سیوری و، ان تر دې چې د سیوري لپاره پکې ونه هم نه وه، کله چې ابراهیم ؑ خپله ښځه او د غېږې زوی په دغه شاړه کې پرېښودل او ترې روان شو؛ نو هاجرې بي بي ورپسې ورمنډې کړې، چې موږ په داسې شاړه کې ولې پرېږدې؟ ابراهیم ؑ پسې مخ هم ور وانه ړاوه او خپل مزل یې جاري وساته، لنډه دا چې هاجره بي بي وپوهېده، چې ابراهیم ؑ ته د الله ﷻ له لوري امر شوی دی؛ نو ابراهیم ؑ یې وپوښته، چې ایا الله ﷻ درته داسې امر کړی دی؟ ابرا هیم ؑ د سر په ښورولو د هو! ځواب ورکړ؛ نو هاجرې بي بي وویل، چې که دا د الله ﷻ امر وي؛ نو زموږ قبول دی او هغه به موږ نه ضایع کوي.

په رښتیا چې الله ﷻ خپل بنده ګان کله هم نه ضایع کوي او تاسې څه فکر کوئ، چې الله ﷻ هغه کس او هغه ښځې ته د هغه د زوی غوره بدله ورنه کړه؟ د کهف په سورت کې الله ﷻ د هغوی په اړه داسې فرمایي:

وَأَمَّا الْغُلَٰمُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَآ أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَٰنًا وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾ فَأَرَدْنَآ أَن يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَوٰةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا ﴿٨١﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزو.

د دغه هلک معامله دا وه، چې موروپلار یې مؤمنان وو، له موږ سره دا اندېښنه وه چې دغه هلک به په خپلې سرکشۍ او کفر سره هغوی تنګ کړي. له دې امله موږ وغوښتل چې د هغو رب د دغه هلک په بدل کې یې موروپلار ته داسې اولاد ورکړي، چې په اخلاقو کې هم له ده نه ښه وي او له دغه نه د صله رحمۍ تمه هم زیاته وي.

رڼا

زه له خپل تېر وختونه بدلولای شم او نه له راتلونکي نه خبرېدای شم؛ نو بیا ولې د اندېښنو ښکار شم.

ځلا

ورسته له صبر سره مله ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ نېکمرغه ښځه

اتم یاقوت:

پر دنیوي شیانو مه خواشینې کېږه!

فيا عجباً كيف يُعصى الإله - أم كيف يجحده الجاحدُ ؟!

ژباړه:

د رب العلمین نافرماني او د هغه تکذیب ډېره نااشنا خبره نه ده؟

کومه ښځه چې د نړۍ پر فاني کېدو باوري شي، چې دا نړۍ فاني او فنا کېدونکې ده او په دنیوي ژوند کې انسان له ډول ډول حالاتو سره مخ کېږي؛ نو دغسې ښځه بیا پر هیڅ دنیوي شي افسوس نه کوي او نه د کوم شي په ضایع کېدو نهیلې کېږي؛ نو له دې امله تاسې باید د کوم شي پر ضایع کېدو اندېښمنې او غمجنې نشئ، ځکه چې تر دې دنیوي ژوند وروسته ستاسې لپاره یو بل نه ختمېدونکی ژوند شته او تاسې پر دې هم باوري یاست، چې له خپل پالونکي سره به مخ کېږئ او دا ستاسې نېکمرغي ده، ځکه چې نامسلمانې ښځې نه د اخرت پر ورځ ایمان لري او نه له الله ﷻ سره د مخ کېدو تمه لري؛ نو ځکه د هغوی ژوند بې مانا او پیکه دی.

ربښتیا هم هغه ښځه نېکمرغه ده، چې د اخرت پر ورځ ایمان لري او د هغې لپاره خواري کوي او د دې پر عکس هغه څوک هلاک او تباه دي، چې ایمان یې کمزوری او د اخرت ورځ یې هېره وي.

تاسې وګورئ چې له ایمان پرته دنګې ماڼۍ او ګاڼې څه ارزښت لري؟ او له تقوی پرته لوی لوی سندونه څه حیثیت لري؟ که په حکومت او سوداګرۍ نېکمرغي ترلاسه کېدی شوای؛ نو داسې پاچایان او وزیران به مو نه ترسترګو کېدای، چې په تنګسه کې ژوند تېروي، له ستونزو او مصیبتونو نه سر ټکوي؛ خو که موږ او تاسې ځیر شو؛ نو د ګردې نړۍ پاچایان او وزیران

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ډول ډول ستونزو او مصیبتونو سره لاس او ګرېوان دي.

رنا

ټېره ورځ د لیدلي خوب په څېر ده او له راتلونکې نېکې هیلې لرو؛ خو زموږ په واک کې یوازې نننۍ ورځ ده

خلا

ښځه ده، چې نړۍ ته یې ستر ستر شخصیتونه ډالۍ کړي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم یاقوت:

الله ﷻ انسان ته ښکلې صورت ورښلی

دع الأیام تفعل ما تشاءُ - وطب نفساً إذا حکم القضاءُ

ژباړه:

ورځنۍ چارې پرېږده او څه چې دې خوښه وي هغه کوه؛ خو که قدرت کومه پرېکړه وکړي؛ نو پرې خوښه شه!

د انسان ښکلا د بدن په بېلابېلو غړیو، ژبو او غوږونو کې نغښتې ده . ځکه چې الله ﷻ هر شي ته ښکلې صورت ورښلی، لکه چې الله تعالی فرمایي:

وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ

ژباړه:

او ستاسې صورتونه یې جوړ کړل ښه ښایسته یې جوړ کړل.

همدا راز فرمایي:

يَاأَيُّهَا الْإِنسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ۝ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ۝ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ ۝

ژباړه:

ای انسانه! څه شي ته پر خپل هغه مهربانه الله ﷻ دوکه کړی یې، هغه ذات ته پیدا کړی یې، ستا اندامونه یې برابر کړي دي، ته یې په برابرۍ جوړ کړی یې او په هره بڼه یې چې خوښه شوه ته یې نښلولی جوړ کړې؟

په دې اړه الله ﷻ په بل ځای کې فرمایي:

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ۝

ژباړه:

موږ انسان په ډېره ښه بڼه پیدا کړ.

بې ستنو اسمان، د ستورو ځلا، د لمر رڼا، د سپوږمۍ ښکلا او د فضا پراخی ته ځیرې شئ، ځمکې ته وګورئ، چې الله ﷻ څنګه غوړولې ده، دریابونه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مسلمانۍ ښځې د

ارزښت د لا ډېرولو

لپاره لس

قیمتي

عقیق

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ نېکمرغه ښځه

نهرونه یې پکې روان کړي دي او غرونه یې پرې مېخ کړي دي.
د دریابونو او نهرونو نظام ته وګورئ! شپه، ورځ، شنه باغونه، وربځو او د نړۍ چاپېریال ته ځیرې شئ؛ نو تاسې به په هر څه کې ښکلا ووینئ.
تاسې وګورئ! بوټو، شېدو، شاتو او د شاتو مچیو ته، همدا راز د خرما د ونې اوچتوالي او د هغې مېوو ته، مېږیانو ته، ډول ډول کبانو (ماهیانو) ته ډول ډول مرغیو، مرغانو او څارویو ته، چې دغه هر څه الله ﷻ پیدا کړي دي او دغو ټولو شیانو ته یې بې پایه ښکلا وربښلې ده؛ نو پکار ده، چې تاسې هم ووایئ:
فَسُبۡحَٰنَ ٱللَّهِ حِينَ تُمۡسُونَ وَحِينَ تُصۡبِحُونَ ۝ وَلَهُ ٱلۡحَمۡدُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَعَشِيّٗا وَحِينَ تُظۡهِرُونَ ۝ يُخۡرِجُ ٱلۡحَيَّ مِنَ ٱلۡمَيِّتِ وَيُخۡرِجُ ٱلۡمَيِّتَ مِنَ ٱلۡحَيِّ وَيُحۡيِ ٱلۡأَرۡضَ بَعۡدَ مَوۡتِهَاۚ وَكَذَٰلِكَ تُخۡرَجُونَ ۝
ژباړه:
نو د الله ﷻ تسبیح وکړئ، کله چې تاسې ماښام کوئ او کله چې سهار کوئ. په اسمانونو او ځمکه کې د همغه لپاره ثنا ستاینه ده. او (د هغه تسبیح وکړئ) مازیګر او کله چې پر تاسې د ماسپښین وخت راځي.
هغه له مړي نه ژوندی راباسي او له ژوندي نه مړی راباسي او ځمکې ته د هغې تر مرګ وروسته ژوند ښښي. په همدې توګه به تاسې هم (د مرګ له حالت نه) راوویستل شئ.

رڼا

په ژوند کې د غمونو او اندېښنو لور ته مه ګورئ، بلکې د ژوند له خوښیو او ښکلا ګانو نه خوند واخلئ.

ځلا

وَقَرۡنَ فِي بُيُوتِكُنَّ
ژباړه:
په خپلو کورونو کې مېشتې اوسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم یاقوت:

د سخا انتها

کم فرج بعد إیاسٍ قد أتی - وکم سرورٍ قد أتی بعد الأسی

ژباړه

تر څومره نهیلیو وروسته مرسته راغلې او څومره خوښۍ دي، چې خپګان ورپسې وي.

یو ځل رومیانو د مسلمانانو پر یوه سیمه برید وکړ او څه مسلمانې ښځې یې بندۍ بوتلې، کله چې منصور بن عمار خبر شو؛ نو د هارون رشید دربار ته ورغی، چې خلک جهاد ته چمتو کړي، په دې لړ کې د غونډې له ګډونوالو نه یوه پرده پوښه ښځه راپاڅېده او یوه کڅوړه او یو لیک یې منصور بن عمار ته وړاندې کړ، منصور چې لیک پرانست، پکې لیکل شوي وو، چې زه یوه عربه ښځه یم او د مسلمانو خویندو له بندیتوب نه خبره شوې یم، په دغه کڅوړه کې ما خپلې پرېکړې کوڅۍ او د سر چوټیه اچولې، کېدای شي غازیان یې د اسونو د قیضو لپاره وکاروي، یانې کېدای شي د غازیانو اسونه قیضو ته اړتیا ولري؛ نو زما چوټۍ او کوڅۍ دې د دغه کار لپاره وکاروي؛ نو کېدای شي، چې الله تعالی زما پر دې حالت و لورېږي او زموږ ښه ورځ راستنه کړي «دا د هغو پتمنو خویندو سرښندنه او ایمان و، چې تر پېړیو پورې د مسلمانانو د سر لوړۍ لامل شوه، کاش! که نن هم د دغه منصور په څېر شازلمي او د دغې خور په څېر څو خویندې په اسلامي ټولنه کې وای؛ نو ولې به مو زلمي د بېغمۍ او بې غېرتۍ په درانه خوب ویده وای او د خویندو عزت به مو د باګرام، ګوانتنامو او د ابوغوریب په زندانونو کې نه پامالېدای او که کومه خور دغه ډول قرباني نشي کولای؛ نو لږ تر لږه خپل ځان؛ خو په کابو کې ساتلای شي، چې زموږ زلمي د دوی او د شیطان په لومه کې ونه نښلي او د خپل راتلونکي په اړه فکر کولو ته وزګار شي او دغو خویندو ته زما له لوري دغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملوريزه ډالۍ ده».

ناسې که ليدلی په پرده کې وي
حسن څومره ښکلی په پرده کې وي
پېغلې که حيا راسره وپالي
هله به مو کلی په پرده کې وي

«هلال»

منصور د دغه ليک په لوستو دومره وژړل، چې د غونډې ګډونوال يې هم له ځان سره وژړول، هارون رشيد چې د ګډونوالو احساسات وليدل؛ نو راپاڅېده او د جهاد اعلان يې وکړ او خپله هم د غازيانو په لښکر کې غزا ته روان شو؛ نو الله ﷻ مسلمانانو ته بريا هم ورپه برخه کړه.

رڼا

په تېرو پسې مه ژاړه، ځکه چې په ژړا تېر وخت نه راستنېږي (خو که په تېرو ګناهونو وژاړې؛ نو ګټه به وکړې، ځکه چې الله ﷻ به دې تېر ګناهونه در وبښي.

ځلا

أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

ژباړه:

خبردار اوسئ! همدغه د الله ﷻ ياد هغه شی دی، چې په هغه سره زړونو ته ډاډينه ورپه برخه کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی عقیق:

له الله ﷻ پرته کوم عوض نشته.

عوی الذئبُ فاستأنستُ بالذئبِ إذ عوی - وصوَّت إنسانٌ فکدتُ أطیرُ

ژباړه:

شرمښ وغپلې؛ نو له هغه سره مې مینه پیدا شوه؛ خو چې د انسان اواز مې واورېده نږدې وم، چې الوتلی وای.

یو سړی د لمانځه له وخت پرته جومات ته ننوت؛ نو یو لس کلن هلک یې ولید، چې په ډېرې خشوع سره یې لمونځ کاوه؛ نو د هلک د لمانځه تر خلاصولو یې انتظار وویست، تر لمانځه وروسته ورته راغی سلام یې پرې واچاوه.

سړی: بچیه! ته د چا زوی یې؟ نو هلک سر ښکته کړ او پر اننګو یې اوښکې راغلې او په ژړغوني غږ یې وویل:

هلک: ای تره! زه له مورو پلار نه یتیم پاتې یم.

د هلک پر دې خبره پرې د هغه سړي زړه خوږ شو، ورته یې وویل.

سړی: چې زه دې زوی کړم څنګه ده؟

هلک: که وږی شم؛ نو خواړه به راکوې؟

سړی: هو!

هلک: که بربنډ شم؛ نو جامې به رکوې؟

سړی: هو!

هلک: چې ناروغ شم جوړوې به مې؟

سړی: دا کار خو زما په وس کې نه دی.

هلک: چې مړ شم؛ نو راژوندی به مې کړې ؟

سړی: دا هم نه شم کولای.

هلک: ما هغه ذات ته پرېږده، چې زه یې پیدا کړی یم او سمه لار راته ښیي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوراک او څښناک راکوي، چې ناروغ شم جوړوي مې او امید لرم، چې د قیامت په ورځ راته ګناهونه وبښي؛ نو سړی ترې غلی روان شو او له ځان سره یې ویل: ما پر الله ﷻ ایمان راوړی، چا چې پر الله ﷻ ځان وسپاره الله ﷻ به یې کافي شي.

رڼا

که خپل ویښتان وترې او غم ته اجازه ورکړې، چې ستا مرۍ ونیسي؛ نو د تېر شوي وخت یو ځاځکی هم نشې راستنولای.

ځلا

وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ

ژباړه:

خو زما رحمت پر هر څه خور شوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويم عقيق:

نېکمرغي شته؛ خو که څوک يې وپلټي!

وقلت لقلبي إن نزا بك نزوةً - من الهمِّ افرحْ، أكثرُ الروعِ باطلُهُ

ژباړه:

ما خپل زړه ته وويل که په تا د غم يوه چپه راشي؛ نو خوشحاله شه، ځکه ډېرې ويرې بې بنسټه وي.

هيڅ يو انسان له خپل ځان پرته په بل څه کې نېکمرغي نشي ترلاسه کولای؛ خو بيا هم ورته پکار ده، چې نېکمرغۍ ته د رسېدو غوره لارې چارې ولټوي، د نېکمرغۍ تر لاسه کولو لپاره هغه غوره لارې چارې دا دي، چې، انسان بايد ريښتونې، زړور، له کار او خلکو سره مينه، له نورو سره مرسته کوونکی او له ځان ځانۍ څخه پاک او د ژوندي وجدان خاوند وي، ځکه چې نېکمرغي څه ټوکه نه ده، بلکې يو روښانه حقيقت دی، چې ډېر خلک ترې خوند اخلي او موږ هم ترې ګټه اخستلای شو.

که موږ خپل ځان ته ځير شو؛ نو د خپل ژوند له تجربو نه ډېر څه ترلاسه کولای شو او له ډېرو رواني ناروغيو خلاصون موندلای شو او خپل دا رنګين ژوند، چې الله ﷻ رابښلی دی، نور يې هم پسې ښه کولای شو او له انکار، مخالفت او بدمرغۍ پرته يې تېرولای شو.

رڼا

ښځه فقط غمونه بې وخته بوډۍ کوي.

ځلا

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ۝

ژباړه:

او ډېر ژر به ستا رب تا ته دومره درکړي چې ته خوشحاله شې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ریم عقیق:

ښکلي اخلاق، د زړونو جنت دی

أعلّلُ النفس بالآمالِ أرقبها – ما أضيقَ العيش لولا فسحةُ الأملِ

ژباړه:

ما په امیدونو پورې خپل ژوند تړلی دی. که هیلې نه وای؛ نو ژوند به ډېر تنگ وی.

خلک د انسان لپاره د هېنداري حیثیت لري، کله چې انسان له نورو سره ښه چار چلن کوي؛ نو خلک به هم ور سره ښه اخلاق کوي؛ نو اعصاب به یې ارام او زړه به یې خوشحاله او په دوستانه فضا کې به ژوند تېروي؛ خو که انسان خپله بد اخلاقه وي؛ نو خلک به هم ور سره بد اخلاقي، سختي او بد ژبي کوي، ځکه ځوک چې د بل احترام نه کوي؛ نو بل یې هم احترام نه کوي. د ښو اخلاقو خاوند ډاډمن وي، له عصبي او رواني ناروغیو خوندي وي، پر دې سربېره ښه اخلاق د الله تعالی بندګي ده او اسلام پرې ټینګار کړی دی، لکه چې الله تعالی فرمایي:

خُذِ الْعَفْوَ وَ اْمُرْ بِالْعُرْفِ وَ اَعْرِضْ عَنِ الْجٰهِلِيْنَ﴿۱۹۹﴾

ژباړه:

د نرمۍ او تېرېدنې لار غوره کړه، د ښو چارو ښوونکی اوسه او له ناپوهانو سره مه نښله.

په بل ځای کې د خپل پیغمبر په ستاینه کې داسې فرمایي:

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللّٰهِ لِنْتَ لَهُمْ ۚ وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيْظَ الْقَلْبِ لَا نْفَضُّوْا مِنْ حَوْلِكَ ۖ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْاَمْرِ ۚ فَاِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِيْنَ﴿۱۵۹﴾

ژباړه:

(ای پیغمبره!) دا د الله ﷻ لوی رحمت دی، چې ته د دې خلکو لپاره ډېر نرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خویه جوړ شوی یې، که داسې نه وای او ته توند خویه او سخت زړی وای؛ نو دا ټول به ستا له شا و خوا نه خواره شوي وای، د دوی خطاوې وبښه، د دوی لپاره بښنه وغواړه او د دین په چارو کې هغوی ته هم په مشوره کې برخه ورکړه، بیا چې ستا اراده پر کومه رایه ټینګه شي؛ نو پر الله ﷻ توکل وکړه، د الله ﷻ هغه خلک خوښېږي، چې د هماغه په ډاډینه کار کوي.

نبي کریم ﷺ فرمایلي دي:

إن أحبكم إليّ أحاسنكم أخلاقاً ، الموطئون أكنافاً ، الذين يألفون ويؤلفون ، وإن أبغضكم إليّ المشّاؤون بالنميمة ، المفرقون بين الأحبة ، الملتمسون للبرآء العيب

ژباړه:

په تاسې کې ما ته ډېر خوښ هغه څوک دي، چې اخلاق یې ښه وي ..... له خلکو سره مینه کوي او خلک له دوی سره مینه کوي او ډېر ناخوښ ما ته هغه څوک دي، چې د خلکو ترمنځ شیطانت کوي، دوستان سره جلا کوي او په پاکو خلکو کې عیبونه لټوي.

رڼا

د دوه زړتوب، شک او د مشکلاتو تر څنګ له امیدونو پرته ګرځېدل انسان په عصبي ناروغیو اخته کوي.

ځلا

لَا يُكَلِّفُ اللهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

ژباړه:

الله ﷻ هیڅ نفس ته د هغه له وسې نه پورته مسوولیت نه متوجه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم عقیق:

د نیکمرغۍ لس بنسټونه

صبر کوه الله تعالی تر تنګسې وروسته پراخي راولي، کېدای شي دغه ستونزه ختمه شي او کېدای شي...

یو امریکایي ارواپوه (د. دیکس) وايي، چې نیکمرغه ژوند تېرول یو ښه هنر دی، چې لس اصول یې دا دي.

لومړی: هغه کار کوه، چې ستا خوښ وي، که د هغه کار زمینه درته سازه نه وي؛ نو بیا هغه کار کوه، چې په وزګارتیا کې یې کوې.

دویم: خپله روغتیا په پام کې نیسه، ځکه روغتیا د نیکمرغه ژوند روح دی او روغتیا په لږ خوراک، څښاک او له ضرري شیانو نه په ځان ساتنه کې نغښتې ده.

درېیم: هر انسان باید په ژوند کې یو هدف ولري، ځکه هدف انسان ته جذبه او خوشحالي وربښي.

څلورم: انسان باید له خپل ژوند سره ځان هماغسې عیار کړي او پر ژوند قناعت وکړي.

پنځم: انسان باید په خپل اوسني ژوند کې فکر وکړي، په تېر پښېمانه او له راتلونکي اندېښمن نشي.

شپږم: انسان باید په خپل کار کې فکر وکړي او نور خلک په خپل فکر ملامته نه کړي.

اووم: انسان باید (په دنیوي چارو کې) تر ځان ښکته خلکو ته وګوري.

اتم: انسان باید ځان د موسکا، خو شحالۍ او د نیکپالو له ملګرتیا سره اشنا کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم: انسان هله د نېکمرغۍ خوږبوی محسوسولای شي، چې د نورو په ګټه کار کوي.

لسم: د خوښۍ شېبې غنیمت او د نېکمرغۍ اډې وبولئ.

رڼا

له ننني ورځې ګټه پورته کړه او منګولې پرې ټینګې کړه او هغه شی وپلټه، چې درد تر راتلو مخکې ختموي.

څلا

كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾

ژباړه:

هره ورځ الله ﷻ په یوه حالت کې دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم عقیق:

په الله ﷻ پورې له غم او اندېښنو څخه پنا وغواړه!

ولو أن النساء كمن عرفنا – لفضّلت النساء على الرجالِ!

ژباړه:

که ښځې د هغه چا په څېر شي، چې موږ یې پېژنو؛ نو له سړیو به غوره شي.

زه فکر نه کوم، چې کوم هوښیار انسان تازه ګي او خوشحالي نه خوښوي او زما په اند به هیڅ داسې مؤمن نه وي، چې سپېره والي او نهیلي به ښه ایسي؛ خو ډېر ځل پر یو چا حالات داسې لاسبري شي، چې خوښي او ډاډ یې ختم کړي، له دې امله که څوک الله ﷻ مه کړه له داسې حالاتو سره مخ شي؛ نو پکار ده، چې د الله ﷻ لور ته خپل پام راواړوي، چې الله ﷻ یې له هغه مصیبته خلاص کړي، ځکه چې د غم څپو ته ورغاړې وتل لا پسې د تیارو تل ته ور پرېوتل دي او په سره لا په کارونو کې کمزوري رامنځته کېږي.

له همدې امله به رسول الله ﷺ خپلو ملګریو ته له داسې افتونو نه د خلاصې لپاره دعا ور ښووله، چې په داسې حالاتو کې له الله ﷻ څخه د خلاصون دعا غواړئ، لکه چې ابو سعید خدري رضي الله عنه فرمایي:

یوه ورځ رسول الله ﷺ جومات ته راننوت؛ نو په جومات کې یې نا څاپه پر ابو امامة رضي الله عنه سترګې ولګېدې، چې دا یو انصاري صحابي و؛ نو ویې پوښته، چې ای ابو امامة! څنګه په جومات کې د لمانځه له وخت پرته ناست یې؟ ابو امامة عرض وکړ، چې ای د الله ﷻ رسوله! غمونه او پورونه راغاړې وتي دي، نبي ﷺ ورته وویل: داسې کلمات درته ونه ښیم، چې په ویلو به یې الله تعالی درپېښ غمونه ختم او پورونه دې خلاص کړي؟ ما عرض وکړ، چې ای د الله ﷻ رسوله! ولې نه! راته یې وښایاست! نو نبي کریم ﷺ راته وفرمایل: کله چې دې سبا کړ (یعني د ورځې په پیل کې) دغه کلمات ووایه!

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَأَعُوذُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ
سنن أبي داود محقق وبتعليق الألباني - (١ / ٥٦٩)

ژباړه:

ای الله ﷻ زه په تا پورې له کم عقلۍ، سستۍ، بې زړه توب، بخیلتیا، د قرض له ډېرېدو او د خلکو له غوسو نه پناه غواړم.

ابو امامة وايي ما دا کار وکړ؛ نو الله ﷻ مې غمونه ختم او قرضونه يې راڅخه ادا کړل.

رڼا

د معدې زخم له هغو شیانو څخه نه جوړېږي، چې ته يې خوري، بلکې له هغو شیانو جوړېږي، چې تا خوري.

څلا

وَمَا بِكُم مِّن نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ

ژباړه:

پر تاسې ټول نعمتونه د الله ﷻ له لوري دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شېرم عقیق:

د ژوند په سختو کې مرستندویه ښځه

له فاطمة الزهراءرضي الله عنها څخه نقل دي، چې دې به ډېرې ورځې په ولږه تېرولې، یوه ورځ یې مېړه، یانې علي﷞ ولیده، چې رنګ یې تک ژېړ اوښتی و؛ نو مېړه یې وپوښته:

عليرضي الله عنه: فاطمې! دا په تا څه شوي دي، چې داسې ژېړه اوښتې یې؟

فاطمهرضي الله عنها : له تېرو درېوو ورځو راهیسې په کور کې د خوراک څه نشته؛ نو ولږې داسې کړې یم.

عليرضي الله عنه : ما ته دې ولې نه ویل؟

فاطمهرضي الله عنها:ما ته مې پلار (یانې نبي کریمﷺ) د واده په شپه ویلي وو، چې که علي کور ته څه راوړل؛ نو خوره یې او که رایې نه وړه؛ نو ترې غواړه یې مه!.

ډېرې ښځې د مېړونو د جیبونو په تشولو کې سمې دکتورې کړې وي او ځینې خو لا داسې وي، چې بېخي د مېړه په جیب کې یوه ټکه هم نشي زغملای، یانې چې څه ورسره ووینې؛ نو غواړي، چې له جیبه یې ورته وباسي؛ نو په باریکه وخت کې په کور کې ځان ناروغ کړي او تر هغې نه غلې کېږي، چې د مېړه جیب یې تش کړی نه وي او دا منل شوې خبره ده، چې یو ځل که سړي غاړه کېښوده؛ نو بیا یې د تل لپاره بېرغ نه پورته کېږي او د تل لپاره د بدبختۍ وزرې پرې خورېږي، کېدای شي، چې بدبختي پرې تر ډېر ځنډ وروسته را ستنه شي. او کله دغه بدبختي د خپلمنځي اختلاف بڼه هم غوره کوي او چې کله د خپلمنځي تاو تریخوالي بڼه غوره کړي؛ نو بیا یې مېړه د هغه باندېچي شاعر ـ چې هغه خپله ښځه یې پس له ډېرو سختیو او ستونزو ګاللو وروسته طلاقه کړې وه ـ شعر په خواږه غږ وایي:

طعنت أمامةُ بالطلاقِ – ونجوتُ من غُلّ الوثاقِ

بانت فلم يألم لها قلبي – ولم تدمع مآقي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودواءُ مالا تشتهيه – النفسُ تعجيلُ الفراقِ

والعيش ليس يطيب بين – اثنين في غير اتفاقِ

ژباړه:

امامة مې په طلاقو وويشته او ځان مې له مضبوطې کړۍ څخه خلاص کړ، هغه چې له ما څخه جلا شوه؛ نو زړه مې پرې هيڅ دردمن نشو او نه مې پرې سترګو اوښکې توې کړې او د هر هغه شي روغتيا، چې زړه يې نه غواړي ژر جلا کېدل دي او د دوو کسانو ترمنځ ژوند له اتفاق پرته نه ښه کېږي.

رڼا

ژوند هسې هم ډېر لنډ دی؛ نو موږ يې ولې ښه پسې رالنډ کړو [الکه چې يو پښتو ژبی شاعر قمر زمان قمر تايزی وايي:

دا ژوند خو زموږ کم د محبت لپاره هم دی

حيران يم چې نفرت ته وزګارېږي خلک څنګه]

ځلا

کاميابي دا ده، چې هره ژبه تا وستايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم عقیق:

جنتي ښځه

إن ربًا كان يكفيك الذي – كان منك الأمس يكفيك غدك

ژباړه:

ستا هغه رب، چې پرون ستا د کارونو لپاره بس و؛ نو سبا هم بس دی.

عطاء بن ابي رباح رضي الله عنه د ابن عباس رضي الله عنه له خولې وايي، هغه راته وویل، چې یوه جنتي ښځه در ونه ښیيم؟ ما عرض وکړ، چې ولې نه! هغه راته وویل، چې دغه توره ښځه وینې؟ دغه ښځه نبي ﷺ ته راغله او ورته یې وویل، چې پر ما هره ورځ مېرګي راځي، را غورځېږم او چې مېرګي راباندې راشي؛ نو بیا خپل کالي شلوم او ځان بې ستره کوم، ته له الله تعالی څخه زما لپاره سوال وکړه، نبي ﷺ ورته وفرمایل: " ستا خوښه که صبر پرې کولای شې؛ نو الله ﷻ به د دغه صبر په بدله کې جنت درکړي او که صبر پرې نشې کولای؛ نو هم خوښه دې، زه به الله ﷻ ته دعا وکړم روغه به دې کړي" هغې ښځې وویل، چې پر دې ناروغۍ صبر کولای شم؛ خو فقط له بې پردې کېدو نه د خلاصون دعا راته وکړه، چې که مېرګي راباندې راځي، خیر دی؛ خو چې ځان نه بې ستره کوم؛ نو نبي ﷺ د هغې لپاره دغه دعا وغوښته «بیا به چې پرې مېرګي راغلل؛ نو خپل کالي به یې نه شکول».

دغه مؤمنې او پرهېزګارې ښځې په دې فاني دنیا کې پر مصیبت څکه صبر ته چمتو شوه، چې د صبر په مقابل کې الله تعالی ورته جنت ورکړي او دغه سودا یې وګټله؛ نو جنتي شوه؛ خو دا خبره یې بده وګڼله، چې عورت یې ښکاره شي او خلک ورته وګوري، څکه دا کار له مسلمانې، پرهېزګارې او پاکې ښځې سره نه ښایي؛ نو موږ به دې بربندو او لغړو ښځو ته څه ووایو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د خپلې ښکلا د ښکاره کولو په لړ کې ډېرې هلې ځلې کوي او د حيا بورقعې لا پخوا له سره غورځولي دي.

رڼا

په لوی لاس ځان د خپکان ښکار کوه مه! له صبر او زغم نه کار اخله او په ثابت قدمۍ د حقيقت مقابله کوه او هغه کار کوه، چې له تا سره ښايي!

ځلا

د انسان د صبر او ريښتينولۍ په کچه مرسته راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم عقیق:

خیراتونه د مصیبتونو مخه نیسي

وفي كلّ شيءٍ له آيةٌ - تدلُّ على أنه الواحدُ

ژباړه:

هر شی د الله تعالی پر یو والي ګواهي ورکوي.

صدقه د سینې د پراخۍ له دروازو څخه یو لویه دروازه ده، که څوک په دې فاني دنیا کې پر چا څه لګښت وکړي، یانې صدقه پرې وکړي؛ نو په دې دنیا یې ستره ګټه دا ده، چې الله ﷻ به یې سینه پراخه کړي، زړه ته یې خوشحالي او رڼا وربښي ،له دې امله موږ ټولو ته پکار ده، چې ځان له صدقې او خیراتونو سره اشنا کړو، هغه لږ او که ډېر وي؛ خو صدقه ترې کول پکار دي، یانې د چا چې څومره وس وي، باید د خپل وس مطابق صدقه هر چا ته کول پکار دي، که چا د یوې خرما، یوې مړۍ ډوډۍ، یو ګوټ اوبو، یا شېدو د خیراتولو وس لري؛ نو هغه دې خیرات کړي [ځکه چې الله ﷻ د چا د خیرات کمیت او کیفیت ته نه ګوري، بلکې د انسانانو نیتونو ته ګوري، چې دوی یې په څه نیت صدقه کوي، زما د رضا لپاره یې خیراتوي او که د ځانښودنې لپاره یې کوي، بله دا چې که څوک د لږ څه خیراتولو وس نه لري؛ نو لږ تره لږه په ورین تندي له چا سره مخ کېدل او چا ته خوږه خبره کول هم صدقه ده] همدا راز که د ناروغ پوښتنه وکړئ؛ نو په دې سره به هم الله ﷻ له تاسې نه غمونه او مشکلات سپک کړي، صدقه یوه داسې دوا ده، چې یوازې د اسلام په درملتون کې موندل کېدای شي.

یو چا له عبدالله بن مبارک رحمه الله څخه پوښتنه وکړه، چې ای ابو عبدالرحمانه! له اوو کالو راهیسې مې پر زنګانه یوه دانه راختلې ده، له ډېرو طبیبانو مې پوښتنه وکړه او ډېرې دوا ګانې مې وخوړې؛ خو هیڅ ګټه یې را نه کړه؟!.

عبدالله بن مبارک رحمه الله ورته وویل، چې لاړ شه! په یو داسې ځای کې څا

(c) ketabton.com: The Digital Library

(کوهی) وکنه، چې هلته خلک اوبو ته ډېره اړتیا لري؛ ان شاء الله چې په هغه ځا کې د اوبو په راختلو سره سم به ستا له زنګانه نه د وینې راوتل بند شي او دغه درپېښه ناروغي به دې ښه شي، څنګه چې هغه سړي دغه کار وکړ؛ نو الله ﷻ روغ جوړ کړ.

زما خوږې خورې! دا څه نا اشنا خبره نه ده، ځکه نبي ﷺ فرمایلي دي، چې په صدقه د خپلو ناروغانو درملنه وکړئ!

همدا راز نبي کریم ﷺ فرمايي، چې صدقه د الله ﷻ غوسه سړوي او د بد مرګ مخه نیسي.

رڼا

اندېښنې له وزګارتیا سره ملې دي.

ځلا

حُورٌ مَّقۡصُورَٰتٌ فِي ٱلۡخِيَامِ ۝

ژباړه:

(په جنت کې) داسې حورې دي، چې په خیمو کې بندې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیکمرغه بنځې د

لا نیکمرغې لپاره

لس

نایابه

مرغلرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم عقیق:

ښاېسته روحې شه، ځکه ښاېسته پیدا یې

ولا تجزع لحادثة الليالي - فما لحوادث الدنيا بقاءُ

ژباړه:

له مصیبتونو څخه ډېر فریادونه مه کوه! ځکه د د نیا حوادث نه پاتې کېږي.

په اسمان کې ستوري دومره ښکلي ښکاري، چې زړونه د ځان په لور راکاږي او ښکلا یې ورځ په ورځ زیاتېږي، همدا راز اسمان هم بېلابېلې بڼې بدلوي، لکه د لمر له پرېوتو نه تر راختو پورې یو ډول حالت وي، د سپوږمۍ په شپه ستوري او اسمان یو ډول، په تکه توره شپه یې بیا بڼه بل ډول وي، همدا راز شین اسمان یو ډول او د ورېځې په ورځ بیا اسمان بل ډول وي، چې دغه هر څه یې په خپل ځای زړه راښکون لري.

همدغه ستوري دي، چې په تکه توره شپه کې له اسمانه ستر ګکونه وهي او په ټول اسمان کې خواره واره پاشل شوي دي او دغې ښکلې سپوږمۍ ته وګورئ، چې په تکه توره شپه کې موږ ته خوږه تته رڼا راکوي او دغې خلاصې فضا ته وګورئ، چې ورته په کتلو له سره د سړي زړه نه تنګېږي، دغه په زړه پورې ښکلا په الفاظو کې نشي رانغښتل کېدای، لنډه دا چې انسان د دغې ښکلا په لیدو ژوندی وي.

رڼا

له کومې بلا نه چې نه خلاصېږې، هغې بلا ته دوه ځله خانده، ځکه خپګان څه ګټه نه لري.

ځلا

وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ

ژباړه:

د جاهلیت د زمانې په څېر پردیو سړیو ته خپل سینګار مه ښکاره کوئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم عقيق:

خپل تاريخ ليکونکې عظيمه ښځه.

أترى الشوك في الورود وتعمى - أنْ ترى فوقه الندى إكليلا

ژباړه:
ته په ګلانو کې اغزي وينې؛ خو د ګلانو په سرونو د تاج په څېر پرته پرخه نه وينې!
عثمان بن عفانؓ د روميانو د مقابلې کولو لپاره حبيب بن مسلمة الفهري د يوه لښکر امير وټاکه، روميانو هم خپل خلک د مسلمانانو مقابلې ته راپارولي وو، د حبيب ښځه هم د دې لښکر يوه عسکره وه، د جنګ تر پيل کېدو مخکې حبيب پر خپل لښکر راګرځېده، په دې لړ کې يې پر خپله ښځه سترګې ولګېدې، ښځې خپل مېړه، يانې حبيب بن مسلمة وپوښت، چې کله جنګ تود شي او صفونه يو په بل کې ننوځي؛ نو په دغه وخت کې دې زه چېرته ولټوم؟ حبيب ورته په ځواب کې وويل، چې په دغسې وخت کې ما د روم د پاچا په خېمه کې لټوه، که هلته دې ونه موندلم؛ نو بيا به مې په جنت کې وينې، کله چې د جنګ ميدان تود شو، حبيب او د هغه ملګريو په بې ساري زړورتيا او مېړانه وجنګېدل ان تر دې چې الله تعالی پر روميانو لاسبري کړل؛ نو حبيب د روم د پاچا د کېږدۍ پر لور منډه واخيسته، چې هلته د خپلې ښځې انتظار وکړي؛ خو کله چې د کېږدۍ دروازې ته ورسېده؛ نو هک پک حېران دريان ودرېد، ځکه چې ښځه يې تر ده مخکې هغې خېمې ته ننوتې وه او هلته شهيده شوې پرته وه!!!
که ښځې داسې وای؛ نو تر سړيو به هم غوره وای.

رڼا

په ژوند کې هيڅ داسې سخت کار نشته، چې هواری ونه لري؛ خو په دې شرط، چې په انسان کې د کار کولو وړتيا وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ مرغلره:

خپل وختونه په هوا کې مه لګوه!

نزداد هماً كلما ازددنا غنىً - والحزن كل الحزن في الإكثار

ژباړه:

کله چې مو مالداري زیاته شي؛ نو غمونه ډېر شي، ځکه چې د مال له ډېرښت سره غمونه تړلي دي.

نبي ﷺ عائشې رضي الله عنها ته فرمایلي وو ((که تا ګناه کړي وي؛ نو له الله ﷻ نه بښنه وغواړه او توبه وباسه، ځکه کله چې بنده پر خپله ګناه اقرار وکړي (او توبه ترې وباسي) نو الله تعالی ورته ګناه ببښي)).

تاسې فکر وکړئ فرض کړئ، چې تاسې ته د خپلې خوښې ژوند در په برخه شو او څه چې مو غوښتل هغه مو تر لاسه کړل؛ خو ناڅاپه دغه هرڅه ستاسې له لاسه بېرته ووځي، په داسې حال کې چې هیڅ ګټه مو ترې نه وي پورته کړې؛ نو په دغه وخت کې به تاسې څومره خوابدې او دردمنې شئ، افسوس به کوئ او لاسونه به مږئ او له ډېرې خواشینۍ نه به پر خپلو لاسونو چکونه لګوئ، همدغه مثال د ژوند دی، چې دا دومره ارزښتناک شی له تاسې نه خوشې په خوشې تېرېږي او تاسې ترې هیڅ ګټه نه پورته کوئ؛ نو سبا د قیامت په ورځ به همدغسې خپه او پښېمانه یاستئ، چې ولې مو په دنیا کې له ژوند څخه ګټه نه پورته کوله؟.

دغه عمر یوه داسې ارزښتمنه مرغلره ده، چې په مادیاتو نه اندازه کېږي، ستا عمر له ډېرو قیمتي شیانو عبارت دی؛ خو دغه قیمتي شیان ستا له لاسه وځي او بېرته نه راګرځي، او دغه قیمتي شیان په دنیا کې ستا راس

(c) ketabton.com: The Digital Library

المال دی، چې د جنت هر نعمت پرې اخيستل کېدای شي؛ نو بيا دغه ژوند له توبې پرته ولې ضائع کوې؟

رڼا

د نېکمرغۍ يوازينۍ لار دا ده، چې له هغو چارو ځان وساتل شي، چې پرې لاسبري نه ياست.

ځلا

فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ

ژباړه:

ستا لپاره به الله ﷻ پوره شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويمه مرغلره:

نېکمرغي په پيسو نه اخستل کېږي

والنفس راغبةٌ إذا رغبتها – وإذا تُردُّ إلى قليل تقنعُ

ژباړه:

نفس پر هر څه لاسبرى کېداى شي؛ خو که څوک يې هغه لور ته وهڅوي؛ خو که خپله يې خواهشاتو ته هڅوې؛ نو بيا ډېر لږ خواهشات دي، چې ښايي نفس ترې منع شي.

ډېرو خلکو خپله ځواني او روغتيا د مال ګټلو په لړ کې له لاسه ور کړه، بيا يې دغه مالونه د نېکمرغۍ د ترلاسه کولو په لړ کې وکارول؛ خو د نېکمرغۍ پر ځاى يې بدبختي په برخه شوه، ځکه دغو خلکو خپل مال د ځوانۍ د راستنولو لپاره ولګاوه؛ خو زړښت راونيول،شتمني يې د روغتيا لپاره ولګوله؛ نو نه رغېدونکي ناروغۍ لا پسې کمزوري کړل.

يو پوه کس وايي چې د ژوند ټوله ارزو مې د مال ګټل دي، دا ګومان يې کاوه، چې د سلو کلو لپاره دې د دې مال له امله نېکبخته شي او پر مال باوري و، چې ټولې ارزوګانې به يې پوره کړي، خوبونه، ارزوګانې او دنيا به يې مخې ته ذليله سجدې کوي، تر شلو کلونو وروسته ورته له خپلې ارزو نه څو چنده ډېر مال ورکړل شو؛ خو خوب، روغتيا او ځواني ترې لاړه، داسې ويل کېږي، چې ده به ويل: کاش! چې له الله ﷻ څخه مې مال نه وى غوښتلاى، کاش! چې له الله ﷻ څخه مې سل کاله غريبې غوښتې واى، پيتي مې خوړلى، ان تر دې چې د کرايه ورکولو وس مې هم نه درلوداى!

دغه کس د روغتيا قدر تر هغې نه پېژانده، چې ترې لاړه او مخکې پر دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبره نه پوهېده، چې نېکمرغي په پيسو نه اخيستل کېږي، ځکه اوس خپله
لوله شتمني ولګوي؛ نو تېره شوې يوه ورځ پرې نشي راستنولای.

رڼا

له انسان سره نه ښايي، چې خپل نېم ژوند په شخړو کې تېر کړي.

ځلا

وَ اسْتَعِيْنُوْا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلٰوةِ

ژباړه:

په صبر او لمانځه مرسته وغواړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دريیمه مرغلره:

توندي او غوسه د بدبختۍ د اور لرګي دي

منىً إن تكن حقاً تكن أحسن المنى - وإلا فقد عشنا بها زمناً رغداً

ژباړه:

اى زما ارمانونو! كه تر سره شوئ؛ نو ډېر خوند به وكړي؛ خو كه تر سره نشوئ؛ نو تر تاسې پرته هم ژوند ښه تېرېږي.

صبر او نرمي د لوړې هوښيارتيا نښه ده او په دې سره انسان پر خپله غوسه او كم عقلۍ لاسبرى كېږي "اناة" توندي نه كولو، كلک هوډ لرلو او په عقل او پوهې سره د چارو تر سره كولو ته وايي، دغه دوه خويونه دي، چې له اندېښنو سره ډغرې وهي او دغه دوه خويونه ياني صبر او اناة، كه په چا كې نه وي؛ نو له ډېرو ښېګړو بې برخې كېږي او د اندېښنو په مېچن له دل كېدو سره مخ كېږي، ځكه صبرناک په خپل صبر ډېر شرونه ستنوي، او توند خويه سړى وړوكى شر هم غټوي، د اندېښنو لاملونه زياتوي او د اناة والا انسان ډېر كم پښېمانه كېږي او ډېر لږ داسې كار كوي، چې له پايلې يې ناخبره وي، همداراز نرم خويه كس خپلو اعصابو ته ګټه رسوي، ځكه تل يې اعصاب نورمال او زړه ډاډمن وي.

زموږ د اسلام خالص دين په نرمۍ، صبر او اناة ډېر ټينګار كوي، لكه چې نبي ﷺ فرمايلي دي:

په كوم شي كې چې نرمي وي؛ نو نرمي هغه شي ته ښكلا وربښي او په كوم شي كې چې نرمي نه وي؛ نو هغه عيبجن وي.

رڼا

موږ د خپل ژوند ارزښتمنې شېبې په بې ارزښته شيانو خرابوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورمه مرغلره:

د مال د راټولولو لوبه پای نه لري

خذوا كلَّ دنياكمُ واتركوا - فؤادي حراً طليقاً غريبا

ژباړه:

تاسې خپله ټوله دنیا واخلئ؛ خو زما زړه خپلواک، خلاص او غریب پرېږدئ!

بیفر بروک وایي: ما ډېره شتمني وګټله؛ خو پر دې پوه شوم، چې د مال د راټولولو سیالي یوه داسې خطرناکه لوبه ده، چې هیڅ پای نه لري، ټول ژوند له منځه وړي او نېکمرغي ختموي؛ نو ځکه مې خپل لوری بدل کړ او بلې خوا ته مې مخه کړه،یانې د مال ګټلو هڅه مې پرېښوده او د ټولنې په خدمت کې د نېکمرغۍ په لټه کې شوم.

زه هر سړي ته دا نصیحت کوم، چې د مال راټولو لوبه پرېږدي او له دغه کاره له واره لاس واخلي او چې څه یې کړي وي ، له هغې ګټه واخلي او د ټولنې د خدمت لپاره خپلې متې راونغاړي، ځکه چې د مال راټولونکی له ډېر مال څخه خپله لږه ګټه پورته کوي او نور هرڅه یې وارثانو ته پاتې وي.

رڼا

ځان پر دې ښه پوه او ډاډمن کړه، چې هر کار اسان دی او هیڅ کار درته ناشونی نه دی!

څلا

يَٰنَارُ كُونِي بَرۡدٗا وَسَلَٰمًا عَلَىٰٓ إِبۡرَٰهِيمَ ﴿٦٩﴾

ژباړه:

ای اوره! پر ابراهیم ﷺ یخ او سلامتیا وګرځه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځمه مرغلره:

وزګارتیا بدګنې رازېږوي

ما كلُّ ما يتمنى المرء يدركه - تجري الرياح بما لا تشتهي السفنُ

ژباړه:

د انسان ټول ارمانونه نه پوره کېږي، ځکه چې هواګانې د بېړۍ وان په خوښه نه چلېږي.

د وزګارتیا په غېږ کې په زرګونو رذالتونه رازېږېږي، که محنت او خواري د ژوندیو صفت وګڼل شي؛ نو وزګار خلک په مړو حساب دي، د دنیا دا ژوند د یوه وروستني لوی ژوند لپاره د کروندې په څېر دی، وزګار خلک باید بیا بې پیسو او بې فصله راپاڅول شي او له هلاکت او تاوان پرته هیڅ شی ورسره نه وي.

نبي ﷺ د زرګونو خلکو غفلت او بې پروایۍ ته اشاره کړې، چې دوی ته د روغتیا او وخت نعمتونه ورکړل شوي نبي ﷺ فرمایلي دي «دوه داسې نعمتونه دي، چې ډېر خلک پکې تاوانیان دي، یوه روغتیا او بله وزګارتیا».

هو! ډېر داسې روغ بدن والا خلک شته، چې په دې ژوند کې له کوم امید او مشغولتیا پرته پرېشانه وي او داسې پیغام هم ورسره نه وي، چې دا یې په ژوند کې د کامیابولو لپاره هڅه وکړي، ایا خلک د دې لپاره پیدا شوي؟

نه!

الله تعالی فرمایلي دي:

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾ فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ

ژباړه:

ایا تاسې ګومان کوئ، چې موږ بېکاره پیدا کړي یاستئ او موږ ته به نه راستنېږئ، الله تعالی چې په حق بادشاه دی اوچت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند د یوه حق لپاره پیدا شوی دی؛ نو پر ځمکه، اسمان، انسان او پر هغه څه چې د ځمکې او اسمان ترمنځ دي، پرې لازم ده، چې دغه حق وپېژني او د همدې برابر ژوند سر ته ورسوي.

که یو انسان د شهوتونو په بېړۍ کې سپور شي او د هغې په پوره کولو کې له هر څه نه بې پروا شي؛ نو دغسې انسان د ځان لپاره په اوسني او راتلونکي وخت کې ډېر بد ځای تیار کړ.

رڼا

د تل لپاره په خیال کې د کامیابۍ انځور کښنوه او په ذهن کې یې کلک کړه!.

ځلا

﴿وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ﴾

ژباړه:

الله ﷻ ورته له داسې ځایه رزق ورکوي، چې د ده ګومان هم نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږمه مرغلره:

له غوسې، شور او سترړيا نه خوندي کور

والفتى الحازمُ اللبيبُ إذا ما – خانه الصبرُ لم يخنه العزاءُ

ژباړه:

له هوښيار او عقلمن ځوان سره، که صبر خيانت وکړي؛ نو کلکوالى ورسره خيانت نه کوي.

خپل پلار ته يې د ژړا په حال کې وويل: ((اى پلاره! زما او د مېړه ترمنځ بېګاه څه شخړه رامنځته شوه؛ نو زما د يوې خبرې له امله غوسه شو، چې کله زه د هغه پر غوسه پوه شوم؛ نو پر خپلو کړو پښېمانه شوم او هغه ته مې عذر وړاندې کړ؛ خو هغه زما عذر ونه مانه او مخ يې راڅخه واړاوه؛ نو زه يې تر هغې تر خوا تاوېدم راتاوېدم، چې ويې خندل او له ما خوشحاله شو؛ خو زه بيا هم له خپل رب نه وېرېدم، هسې نه، چې ما په هغه وخت راونه نيسې، چې د مېړه د خپګان پر مهال مې د هغه وينه پکې سېځلې ده؛ نو پلار يې ورته وويل، چې اى لورې! که ته د مېړه تر خوشحالولو مخکې مړه واى؛ نو زه به هم له تا خوشحاله نه واى، ته نه پوهېږې، چې له کومې ښځې څخه مېړه خپه وي؛ نو په قرآن، تورات، انجيل او زبور کې پرې لعنت ويل شوى او د مرګ چېې پرې سختېږي، قبر پرې تنګېږي او د هغې ښځې لپاره خوشحالي ده، چې خاوند ترې خوشحاله وي.

نېکمرغه ښځه تل په دې هڅه کې وي، چې د خپل مېړه خوښه وي او داسې کار ترې و نشي، چې د دې او د مېړه ترمنځ ژوند پرې داغجن کړي.

يوه سړي خپلې ښځې ته د نصيحت پر مهال داسې وويل:

خذي العفو مني تستديمي مودتي – ولا تنطقي في سورتي حين أغضبُ

ولا تنقريني نقركِ الدفَّ مرةً – فإنك لا تدرين كيف المُغيَّبُ

ولا تُكثري الشكوى فتذهب بالهوى – ويأباكِ قلبي والقلوب تقلّبُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

فإني رأيت الحبَّ في القلب والأذى - إذا اجتمعا لم يلبث الحبُّ يذهبُ

ژباړه:

له ما نه ښښنه وغواړه، چې دوستي مو تل پاتې شي او چې زه غوسه شم؛ نو ته خبرې مه کوه! او ما د چمبې په څېر مه ډنګوه، ځکه ته نه پوهېږې، چې پټ څه شی دي.

ډېرې ګیلې مه کوه! هسې نه چې مینه مې درسره ختمه شي او زما زړه له تا انکار وکړي، ځکه زړه اوښتونکی راوښتونکی شی دی او ما ولیدل، چې کله محبت او تکلیف دواړه په یوه زړه کې راټول شي؛ نو محبت ترې کډه کوي.

رڼا

د کمزورتیا انځور پرېږده او له ذهنه يې وباسه!

ځلا

لا امان لمن لا ايمان لها.

ژباړه:

د هغه چا لپاره امن نشته، چې ایمان پکې نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوومه مرغلره:

پاکلمني او حيا د ښايسته وو ښکلا ډېروي

ولما قسا قلبي وضاقت مذاهبي – جعلتُ الرجا مني لعفوك سُلماً

ژباړه:

کله چې مې زړه کلک او لارې مې تنګې شوې؛ نو خپل اميد مې ستا ببښنې ته زينه کړ.

تاسې د ام سلمې ﷺ دغه حديث اورېدلی دی، چې کله يې له نبي ﷺ څخه دغه ګلمات واورېدل ((چا چې خپله جامه د تکبر له امله ښکته کړه؛ نو الله ﷻ به ورته د قيامت پر ورځ ونه ګوري؛ نو ام سلمې عرض وکړ، چې دا ښځې به له خپلو لمنو سره څه کوي؟ نبي ﷺ ورته وويل: يوه لوېشت دې يې ښکته کړي، ام سلمې بيا عرض وکړ، چې په دې سره به يې پښې ښکارې؟ نبي ﷺ ورته وفرمايل، چې يو ګز دې يې ښکته کړي او له دې څخه ډېر دې يې نه ښکته کوي)).

ای د مؤمنانو مورې الله ﷻ دې ډېر خير درکړي!! ای ام سلمې ﷺ الله دې ډېر خير درکړي! ام سلمة متکبره او د ناز خاونده نه وه؛ خو د مسلمانانو ښځې حياناکې، پاک لمنې او پتمنې وي، نه غواړي چې پښې يې ښکاره شي او جامې يې لمن دارې وي په ځان پسې يې پر ځمکه راکاږي؛ خو زموږ د اوسني پېر ښځې (إِلَّا مَن رَّحِمَ رَبُّكَ) خپلې لمنې له لمدېدو او خاورو نه د ساتلو په موخه تر خپله وسه پورته راکاږي او پر دې سربېره، که وس يې وشي؛ نو د کافرو او زناکارو ښځو د تابعدارۍ له امله يې وباسي هم او د بربندېدو او بې حيا کېدو لپاره (ولاحول و لاقوة الا بالله) په زرګونو لارې چارې ګوري او په سړيو کې هم د سړيتوب فقط نوم پاتې دی، د دوی خوا ته ورځي او هيڅ باک يې نه ګڼي، حيا لاړه:

يعيش المرء ما استحيا بخيرٍ – ويبقى العودُ ما بقي اللحاءُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

فلا والله ما في العيش خيرٌ – ولا الدنيا إذا ذهب الحياءُ

ژباړه:

کله چې په سړي کې حيا وي، ژوند به يې له خيره ډک وي او لرګی تر هغې پاتې کيږي، چې پوستکی پرې وي، پر ژوند غرور نه دی پکار، قسم پر الله ﷻ، چې په ژوند او دنيا کې له حيا پرته هيڅ خير نشته.

رڼا

راحة الجسم في قلة الطعام .. وراحة النفس في قلة الآثام ..

وراحة القلب في قلة الاهتمام .. وراحة اللسان في قلة الكلام.

ژباړه:

د بدن روغتيا په لږو خوړو کې ده او د روح روغتيا د ګناهونو په کم والي کې ده او د زړه روغتيا د غمونو په کموالي کې ده او د ژبې روغتيا د خبرو په کموالي کې ده.

ځلا

صبرناک، ښه کارونه لاسته راوړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتمه مرغلره:

کله الله ﷺ پټ شیان هم راښکاره کوي

یا ربّ أول شيءٍ قاله خلدي - أني ذكرتك في سري وإعلاني

ژباړه:

ای ربه تر ټولو لومړی شی، چې زما زړه یې وایي هغه دا دی، چې زه دې ښکاره او پټ یادوم.

تر شلن کلن بېلتانه وروسته الله تعالی مقرره کړه، چې مور له خپلې (۲۵) پنځه ویشت کلنې پېغلې لور سره (په یوه همداسې نا اشنا کیسه کې) مخ کړي.

مور یې د خپل مخکنې مېړه تر جدا والي وروسته له بل مېړه سره نکاح وکړه، په داسې حال کې، چې لور یې درې کلنه وه...د مور او لور تر منځ یو اوږد بېلتون رامنځته شو...کلونه پس تر ډېرې پلټنې وروسته د اوړي په یوه ښکلې ورځ د سودة په غرونو کې یې د دغه ښځې هماغه ورکه لور د چکر لپاره سېل ځای ته راوتې وه، ناڅاپه له یوې سردارې سره مخ شوه، په مشغولتیا سره بوختې شوې، قدرت ته ګوره، چې مور او لور سره مخامخ ولاړې دي؛ خو سره نه پېژني، په دې جریان کې ناڅاپه یې مور د لور په پړسېدلې ګوته سترګې ولګېدې، چې دا یې د لور بېلوونکې نښه وه، مور یې دغه پېغله وپوښتله، چې لورې مور دې شته که نه؟ نو هغې پېغلې ورته د خپل ژوند پوره کیسه وکړه، د نجلۍ د کیسې په اورېدو ښځه پوه شوه، چې دا هماغه له شلو کالو راهیسې ورکه لور ده، چې نن الله ﷺ راسره په ناڅاپي ډول په دې سېل ځای کې مخ کړه، مور یې همداسې په غېږ کې راونیوله او په ښکلولو یې سر شوه.

رڼا

نېکمرغي هله تر لاسه کېدای شي، چې انسان په خپل تېر او راتلونکي فکر وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهمه مرغلره:

یوه داسې کلمه ده، چې ځای او وخت نه پېژني

يا منْ إليه المشتكى والمفزعُ - أنت المعدُّ لكلِّ ما يُتوقعُ

ژباړه:

ای هغه ذاته! چې د فریاد او ګیلې ځای یې او ته د هر هغه شي وعده کوې، چې امید یې کېږي.

موسی ﷺ فرمایلي وو: «ای الله! داسې یوه دعا راته وښییه! چې تا پرې راغواړم او جرګه درسره پرې کوم» الله تعالی ورته وفرمایل: « ای موسی! «لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ» وایه!.

موسی ﷺ وویل: دا خو ټول خلک وایي، الله تعالی ورته وفرمایل، که دا اووه اسمانونه او ځمکې د تلې په یوه چابړې کې کېښودل شي او دا کلمه په بل کې؛ نو لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ کلمه به پرې درنه شي».

د لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ پړقېدونکي رڼاګانې او شغلې د ګناهونو وریځ له منځه وړي، د لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ کلمې ویونکي له ډېرې رڼا څخه برخمن دي، چې یوازې الله تعالی پرې پوهېږي.

دغه رڼا د ځینو خلکو په زړونو کې د لمر په څېر روښانه وي، د چا په زړه کې د پړقېدونکي ستوري په څېر وي، د ځینو په زړونو کې د یوې سترې شغلې په ځلانده څېر وي او د ځینو په زړونو کې د تېزې ډیوې په څېر وي او په زړونو کې بېخي تته وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چا په زړه کې چې د دغې کلمې رڼا خومره ډېره ؛ نو په هماغه کچه د انسان په ذهن کې شبهې او شهوتونه سېځي.

رڼا

د مؤمن نیکمرغي د الله ﷻ په مینه کې ده او د الله ﷻ لپاره مینه داسې نیکمرغي ده، چې تر هر شي ډېره ژوره ده، چې په خوند یې رښتیني مؤمنان پوهېږي او هغوی د دغې خوند په مقابل کې بل هیڅ شی نه قبلوي.

څلا

ښځه تر ټولو خزانو ډېره لوړ بیه او تر ټولو شتمنیو ستره شتمني ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مسلمانۍ ښځې د نیکمرغۍ د لاډېرولو لپاره لس

ګاڼې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسمه مرغلره:

جنت ته لېوال زړونه

اسعدي بالحياة قبل المماتِ – واقطفي الزهر قبل ريح الشتاتِ

ژباړه:

تر مرګ مخکې په ژوند نېکمرغه شه او د خزان له بادونو څخه مخکې ګلان راوشکوه.

تاسې د صالح بن حيي د ښځې هغه کيسه اورېدلې ده؟ چې په ځوانۍ کونډه شوه او دوه غېږې ماشومان ورته پاتې شو، کله چې دغه يتيمان بچي يې پر ښه او بد پوه شول؛ نو دغې کونډې مور يې تر هر څه له مخه ورته د الله ﷻ عبادت او د شپې تهجد وروښوول او ورته يې وويل، چې بچيو ښه به دا وي، چې زموږ په کور کې د شپې هيڅ يوه شېبه هم د الله ﷻ له ذکر پرته تېره ،ياني موږ بايد ټوله شپه د الله ﷻ په ياد روڼه کړو، بچيو يې ورسره ومنله؛ نو مور يې شپه پر درېو برخو ووېشله او بچيو ته يې وويل، پلانکيه! چې د شپې په لومړۍ برخه کې به ته عبادت کوئ او په دويمه برخه کې به دې دغه بل ورور عبادت کوي او وروستۍ برخه به زه د الله ﷻ په عبادت روڼوم ، ځکه چې د سهار لمانځه ته مو راپاڅوم.

زامنو يې ورسره په ورين تندي دغه خبره ومنله او عبادت يې ملا وتړله؛ خو کله چې يې مور مړه شوه؛ نو زامنو يې بيا هم د شپې هغه عبادت پرې نه ښود. ځکه چې په زړونو کې يې د عبادت مينې ځای نيولی و او تر هرڅه ورته هماغه شپېې خوندورې ښکارېدې، چې دوی پکې د شپې عبادت کاوه، همدا لامل و، چې د مور تر مړينې وروسته يې په خپلو کې سره سلا وکړه، چې مور؛ خو مړه شوه، چې د شپې درېيمه برخه به يې راسره په عبادت

(c) ketabton.com: The Digital Library

روڼوله؛ نو اوس باید شپه په دوو برخو وویشو، چې نیمه شپه به زه عبادت کوم او بل ورور ته یې وویل، چې پاتې شپه یې ته کوه... که کله به له دغو دواړو نه کوم یو ډېر ناروغ شو؛ نو هغه بل به ټوله شپه په عبادت روڼوله..

رڼا

په ښه طریقه ژوند د نېکمرغۍ صحیح بلنه ده.

ځلا

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللهِ لَا تُحْصُوهَا

ژباړه:

که د الله ﷻ نعمتونه شمېرئ؛ نو نه یې شئ شمېرلای، یانې په شمېر کې یې رابندولای نه شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ، ګوتمه:

د تقدير په ښو او بدو ايمان لرل

كنز القناعة لا يخشى عليه ولا - يحتاج فيه إلى الحراس والدولِ

ژباړه:

قناعت يوه داسې خزانه ده، چې نه يې د غلا کېدو ويره وي او نه ساتونکي ته څه اړتيا لري.

الله تعالی فرمايي:

مَآ اَصَابَ مِنۡ مُّصِیۡبَةٍ فِی الۡاَرۡضِ وَلَا فِیۡۤ اَنۡفُسِکُمۡ اِلَّا فِیۡ کِتٰبٍ مِّنۡ قَبۡلِ اَنۡ نَّبۡرَاَهَا ؕ اِنَّ ذٰلِکَ عَلَی اللّٰهِ یَسِیۡرٌ ﴿ۚ۲۲﴾ لِّکَیۡلَا تَاۡسَوۡا عَلٰی مَا فَاتَکُمۡ وَلَا تَفۡرَحُوۡا بِمَاۤ اٰتٰىکُمۡ ؕ وَاللّٰهُ لَا یُحِبُّ کُلَّ مُخۡتَالٍ فَخُوۡرِ ﴿ۙ۲۳﴾

ژباړه:

هغه چې په ځمکه او ستاسې په نفسونو کې کوم مصيبت رسېږي؛ نو له واقع کېدو دمخه په يو کتاب کې ليکل شوي دي او دا کار پر الله تعالی اسان دی، دې لپاره، چې تاسې پر هغه شي خپه نه شئ، چې له لاسه مو ورکړ او پر هغه شي تکبر ونه کړئ، چې الله تعالی درکړی دی او الله تعالی متکبران او فخر کوونکي نه خوښوي.

په بل ځای کې فرمايي:

وَعَسٰۤی اَنۡ تَکۡرَهُوۡا شَیۡـًٔا وَّهُوَ خَیۡرٌ لَّکُمۡ ۚ وَعَسٰۤی اَنۡ تُحِبُّوۡا شَیۡـًٔا وَّهُوَ شَرٌّ لَّکُمۡ ؕ وَاللّٰهُ یَعۡلَمُ وَاَنۡتُمۡ لَا تَعۡلَمُوۡنَ ﴿۲۱۶﴾

ژباړه:

کېدای شي تاسې يو شی بد بولئ او هغه تاسې لره غوره وي او کېدای شي، چې تاسې يو شی خوښوئ او هغه تاسې لره بد وي، الله ﷻ پوهېږي او تاسې نه پوهېږئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مصيبتونو پر مهال پر تقدير ايمان زړونه ډاډمنوي، په ځانګړې توګه هله چې انسان پر دې خبره پوره باور وکړي، چې الله تعالى پر بنده ګانو ډېر مهربان دى، د دوى لپاره اساني غواړي او الله حكيم او خبرېدونكى دى، په اخرت كې ورته اجر ذخيره كوي، صبر كوونكيو ته بې حسابه اجر وركوي، كله چې انسان په دې كې فكر وكړي او عمل پرې وكړي؛ نو د مصيبت غم او درد يې په خوشحالۍ او نېكمرغۍ بدلېږي؛ خو هر كس د دې وس نه لري.

كه غواړئ چې له غمونو او مصيبتونو نه خلاصى ومومئ او د روح پېټى مو سپک شي؛ نو په لاندينيو لارو چارو كې فكر وكړئ

- كه له كوم مصيبت سره مخ شې؛ نو داسې فكر وكړه، چې له بدو بدتر شته.
- د هغه چا په حال فكر وكړه، چې ستا له مصيبت څخه يې مصيبت لوى او سخت وي.
- په شته نعمت شكر وكړه او هغو خلكو ته فكر وكړه، چې له دغه نعمت څخه هم بې برخې دي.

هغه زړورتيا ته غاړه مه ږده، چې مصيبت ورسره مل وي.

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝

ژباړه:

نو حقيقت دا دى، چې له سختۍ سره اساني مله وي، بېشكه له سختۍ سره اساني مله وي.

رڼا

نورو ته د نېكمرغۍ تر ټولو چټک استازى د زړه له تله موسكا ده.

ځلا

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ۝

ژباړه:

له الله ﷻ پرته څوک د هغه ايسته كوونكى نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویمه والی:

منځنۍ چارې، غوره چارې

ولكل حالٍ مُعقِبٌ ولربما - أجلى لك المكروه عما يحمدُ

ژباړه:

ډېر ځل يو پايله وي؛ خو ډېر ځل تا ته يو ناخوښ شی، خوښ ښکاره کړي

مصطفی محمود ویلي دي:

زه پر نېکمرغۍ پوهېږم، ځکه زه د منځنۍ طبقې سړی یم، روغتیا او ژوند مې منځني دي، له هر شي نه لږ برخه ده را سره ده؛ خو د دې مانا دا ده، چې له ما سره ډېر دفع کوونکي شته او همدغه دفع کوونکی ژوند دی، زموږ په زړونو کې دفع کوونکي د حقیقي ژوند تودوښه ده او د نېکمرغۍ د برابرولو لپاره لاربښود دی.

زه د دې کربښو د لوستونکیو لپاره له الله تعالی ځخه غوښتنه کوم، چې الله تعالی ورته منځنی ژوند وروبښي... او له هر شي ځخه ورته لږې لږې برخې ورکړي.. او قسم په الله ﷻ! چې دا یوه ډېره ښه دعا ده!.

زما مور پر فلسفه نه پوهېده؛ خو روغ فطرت يې درلوده او کلک ستر به يې کاوه.

رڼا

د دروغو موسکا د منافقت له انځورونو يو ځلېدلی انځور دی.

ځلا

و جعلت قرة عيني في الصلاة

ژباړه:

لمونځ زما د سترګو يخ والی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درېيمه امېل:

بدپالي غمونه رازېږوي

رُبَّ أمرٍ سَرَّ آخرُه – بعد ما ساءتْ أوائلُهُ

ژباړه:

کله نا کله د یوه کار پیل سخت او غمجنوونکی وي؛ خو پای یې، بیا ډېره په زړه پورې او خوشحالوونکې وي

یو ملګری د بل ملګري پر مزاج او اخلاقو اغېز کوي، که یو ملګری د نرمو اخلاقو خاوند وي، خوره ټنډه او خوشحال طبعه وي، له ژوند څخه نېکې هیلې لري؛ نو دغه خویونه یې پر ملګري هم اثر کوي، یانې هغه هم ترې دغه ښه خویونه راخپلوي؛ خو که دغه ملګری تریو مخی، بدبخته، بدغونی، زړه تنګی او بدپال وي؛ نو د ناوړه مزاج میکروب (جراثیم) یې ملګری هم اغېزمنوي او دغه بد او ناوړه خویونه کرار په کرار یې په ملګري کې هم ور سره راټوکېږي.

که څه هم ملګرتیا یوازې په انسانانو پورې تړلې نه ده، بلکې کتاب، تلویزیون، راډیو او داسې نور هم د ملګرتیا وړ دي او پورتنۍ دواړه طبقې په دې شیانو کې هم شته، چې ښه یې ښه او بد یې پر انسان بد اغېز کوي، یانې که ښه کتاب او ښه خپرونه څوک اورېده؛ نو ښه اغېز به پرې کوي او که څوک بده خپرونه او ناوړه کتاب مطالعه کاوه؛ نو طبعاً به برې بد اثر کوي.

رڼا

نېکمرغي ستاسې په مخکې ده، په علم، نېک عمل او ښو اخلاقو یې ولټئ! او په منځلارۍ کې نېکمرغي نغښتې.

څلا

فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ

ژباړه:

پر تاسې یې سکینه (ارام) راولېږه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورمه پېژوان:

له کینې، غوسې او خپګان څخه ځان وساته!

ومن يتهيَّبْ صعود الجبالِ - يعشْ أبدَ الدهرِ بين الحفرْ

ژباړه:

څوک چې د غرونو سرته له ختلو وېرېږي؛ نو هغه تل په ژورو کندو کې پاتې وي.

یو کس وایي:

تر دېرش کلنۍ پورې زه ډېر توند خویه او غوسه ناک وم، تل به له خلکو سره په لانجه وم، له نښتو او لانجو نه به مې خوند اخیسته، ځکه ما خپله نېکمرغي نه پېژنده؛ نو له نېکمرغۍ به مې کمه څه اخیستی وای؛ خو دا چې اوس زه شپېته کلن یم «چې د شپېتو شي، د ویشتو شي» نو پر دې پوه شوم، چې هغه وخت زه څومره نېکمرغه وم، ځکه چې زلمی وم، لاس، پښو، غوږونو او سترګو مې ښه کار کاوه؛ خو بیا مې هم له هغه زلمیتوبه هیڅ ګټه پورته نه کړه، ټوله ځواني خوشې په خوشې رانه تېره شوه او فقط یادونه او افسوس یې راته پاتې دي؛ خو هغه د پښتو متل چې «چې وروستی فکر لومړی وای» که زه هغه وخت پوهېدلای؛ نو ډېر په زړه پورې ژوند به مې کړی وای او خپل دغه ګلورین ژوند کې به مې په غوسو او خپګانونو نه تریخولای او د خپل نېکمرغه ژوندانه نورسه غوټۍ به مې نه مړاوی کېدای؛ خو اوس چې مې د ژوند دغه مړاوې غوټۍ وینم؛ نو زه ورسره نور هم مړاوی شم

ګرانه لوستونکیه!

ته باید خپله نېکمرغي محسوسه کړې او د نېکمرغۍ په محسوسولو له ژونده خوند واخلې.

رڼا

ښځه له کور نه جنت جوړولای شي، لکه چې دوزخ کولای یې شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځمه نتکۍ

جنګونه، له بې ځایه خبرو راولاړېږي!

ألم تر أني كلما زرتُ دارها - وجدتُ بها طيباً وإن لم تطيّبِ

ژباړه:

ته نه پوهېږې زه چې کله هم د هغې د کور ملاقات کوم؛ نو خوشبويي ترې مومم، که څه هم خوشبويه نه وي.

د غم وړ خبره دا ده، چې ډېر بېکاره شيان د زرګونو خلکو پر زړونو منګولې ښخې کړې دي، د خلکو کورونه يې تنګ کړي دي او زړې دوستانې يې ورړنګې کړې دي او په دې دنيا کې يې خوابدي او حيران کړل.

(ديل کارنيګي) پر دې لاملونو رڼا اچوي وايي: «د ښځېتوب او مېړه توب په ژوند کې ډېرې داسې وړې خبرې شته، چې د مېړونو او ښځو عقلونه له منځه وړي او د زړه د نيمايي دردونو لامل کېږي».

جوزيف ساباث، چې د شيکاګو له قاضيانو څخه دی هم د همدغې خبرې په ملاتړ کې په خپله هغه وينا کې په ډاګه دا خبره وروسته تر هغې کړې، چې د طلاقو په څلوېښت زره پېښنو کې يې په دې خبره پرېکړه کړې ده او ښځو ته يې ويلي دي، چې: «تل د ښځې او مېړه د ژوند د خرابېدو او بدبختۍ تر شا ډېر کوچني او بېکاره لاملونه وي».

فرانک هوجان، چې په نيو يارک کې نائب عالم دی وايي: «جنايي محکمو ته نيمايي داسې قضيې راځي، چې په د ډېرو وړو لاملونو له امله منځته راغلې وي، لکه د کورنۍ د غړيو ترمنځ، د يوه کار د سپکولو له امله، د يوې زخمي کوونکې خبرې له امله او يا د يوې نا اشنا اشارې له امله شخړه.

زموږ ډېر لږ خلک سخت طبيعته دي؛ خو زموږ ذات، لويۍ او عزت ته د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځیر شویو ضربو د پرلپسې والي له امله نیمایي هغه ستونزې راځي، چې نړۍ ورسره مخ کیږي.

رڼا

تر ټولو هغه لوی نعمت، چې پاملرنه يې پکار ده، دا دی، چې د انسان نفس له خیره ډک او د انسان حال پرې بختور شي.

ځلا

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ

ژباړه:

کله چې تاسې الله ﷻ ته فریادونه کول؛ نو درله قبول يې کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږمه چارګل:

د ژبې ساتنه

إن ألمَتْ ملمّةٌ بي فإني - في الملمّات صخرةٌ صمّاءُ

ژباړه:

که یو مصیبت راشي؛ نو څه ورته لکه د کاڼي کلک یم.

تاریخپوهان داسې لیکي، چې د یزید بن معاویه زوی خالد یوه ورځ د عبدالله بن زبیر په اړه لګیا شو. ویل یې چې دا بخیل دی، په دغه ځای کې د عبدالله خور رملة بنت الزبیر، چې د خالد ښځه وه ناسته وه؛ نو دې سر ښکته کړ او ښځې یوه خبره یې هم ونکړه، خالد ورته وویل: ولې خبرې نه کوې؟ زما پر دې خبرو خوښه شوې او که ځواب راکول نه خوښوې؟ هغې ورته وویل: دغه یوه خبره هم نشته، بلکې خبره دا ده، چې ښځه د سړیو تر منځ په خبرو کې د ننوتو لپاره پیدا نه ده، موږ ښځې؛ خو د کشمالو په څېر یو، چې خلک مو بوی کړي او ځان ته مو نږدې کړي، زموږ ستاسې په خبرو کې څه کار نشته! خالد، چې د دې ښځې هوښیارتیا ولیده؛ نو ډېر خوښ شو او د سترګو ترمنځ یې ښکل کړه.

نبيﷺ د ښځې او مېړه ترمنځ د رازونو له خورولو څخه سخته منع کړې ده.

امام احمد بن حنبل له اسماء بنت یزیدؓ څخه نقل کوي وایي، چې زه د نبيﷺ په خوا کې ناسته وم او نورې ښځې ا و سړي هم ناست وو؛ نو نبيﷺ وفرمایل: «کېدای شي ځینې سړي د خپلو ښځو او ځینې ښځې د خپلو مېړونو د کورني حالاتو کیسې کوي؟ نو صحابه وو خپل سرونه ښکته کړل او ځواب یې ورنکړ؛ نو نبيﷺ وویل: پر الله ﷻ مې دې قسم وي، چې ښځې هم دا کار کوي او سړي هم دا کار کوي؛ نو بیا یې وویل: دا کار مه کوئ، ځکه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې کار داسې مثال دی، لکه چې يو شيطان له بلې شيطانې سره په لاره کې ملاو شي او ټول خلک ورته ګوري)).

ځينو مفسرينو د دغه آيت (فَالصَّلِحَٰتُ قَٰنِتَٰتٌ حَٰفِظَٰتٌ لِّلۡغَيۡبِ بِمَا حَفِظَ ٱللَّهُ) په تفسير کې فرمايلي دي: چې د دې آيت مانا دا ده، چې نېکانې ښځې هغه دي، چې د دې او مېړه ترمنځ د جنسي اړيکو پر مهال څه تېرېږي هغه پټ ساتي.

رڼا

د خپلو سترګو په بدل کې د الله تعالی نعمتونه وشمېره!.

ځلا

ژوند لنډ دی؛ نو په غمونو يې لا پسې مه لنډوه!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوومه ټکه:

له اندېښنو سره په لمانځه ډغره ووهه!

تعاظمني ذنبي فلما قرنته - بعفوك ربي كان عفوك أعظما

ژباړه:

ما ته خپله ګناه ډېره لويه ښکاره شوه؛ خو کله چې مې ستا له ښښنې سره وکتله؛ نو ستا ښښنه ډېره لويه وه.

پخوانۍ مسلمانانې ښځې پر دې پوهېدلې وې، چې لمونځ د الله ﷻ او بنده ترمنځ د ملاقات وسيله ده او پر دې هم پوه وې، چې په لمانځه کې خشوع کوونکي پوره کامياب دي «قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾» بېشکه هغه مؤمنان کامياب شول، چې په خپلو لمونځونو کې خشوع کوي؛ نو هغوی به د شپې په ډېرې عاجزۍ او خشوع ودرېدې، ځکه هغوی ته يې قدر او ارزښت معلوم و، چې دا د اخرت لپاره غوره توښه ده او خلکو ته د دعوت رسولو لپاره تر ټولو ښه لامل لمونځ دی، ځکه لمونځ، لمونځ کوونکي ته داسې يو قوت وربښي، چې په هغې سره د سختيو مقابله کولای شي او دغه مسلمانې ښځې پر دې هم پوهېدې، چې د شپې په عبادت سره انسان الله ﷻ ته ډېر نږدې کېږي، ځکه الله تعالی د بلندويانو سردار رسول الله ﷺ ته فرمايلې دي:

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾

ژباړه:

د شپې تهجد کوه! دا به ستا لپاره زياتی عبادت وي، نږدې ده، چې الله ﷻ دې ستايلی شوي ځای ته ورسوي.

او الله تعالی د تهجد کوونکيو په ستاينه کې فرمايي:

كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ نېکمرغه ښځه

ژباړه:

دوی به په شپو کې ډېر لږ خوب کاوه.

انس ﷺ وايي چې نبي ﷺ يو ځل جومات ته ننوت؛ نو د جومات د دوه ستنو ترمنځ يې يوه تړل شوې رسۍ وليده، ويې فرمايل: ((دا رسۍ دلته څه کوي؟)) صحابه وو ورته وويل دا خو د زينب ﷺ رسۍ ده، چې کله په عبادت کولو ستړې شي؛ نو په دې پورې ځان ځوړندوي؛ نو نبي ﷺ وفرمايل: ((دا پرانيزئ، ترڅو چې څوک دمه وي لمونځ دې کوي او چې کله ستړی شي؛ نو ويده دې شي))

مؤمنانو ښځو به پر خپلو ځانونو د الله تعالی د رضا حاصلولو لپاره سختنه راوسته؛ خو نبي ﷺ ورته امر کړی، چې پر ځان تر خپلې وسې تکليف راولئ او غوره عبادت هماغه دی، چې تل وي که څه هم لږ وي؛ خو د اوسني پېر ښځو خپل ټول وختونه شپه او ورځ په دنيوي چارو بوخت کړي دي، ان تر دې چې په شپه کې يې شيطان دوه رکعته لمانځه ته هم نه پرېږدي.

تر ټولو غوره کارونه منځني دي او ((زياتی کوونکي هلاک دي)) دا خبره نبي ﷺ درې ځل کړې ده.

رڼا

پر الله ﷻ باور وکړه، که ته ريښتينې وې؛ نو سبا ورځې ته خوشحاله شه.

ځلا

صبر د پراخۍ کلي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتمه پانزېب:

د بریالۍ ښځې خواخوږي

یا رب حمد لیس غیرك یُحمدُ - یا من له کل الخلائق تصمدُ

ژباړه:

ای ربه! تا لره ستاینې دي له تا پرته څوک نه ستایل کېږي، ای هغه ذاته! چې ټول مخلوق درته اړتیا لري.

د اوسني وخت یوې مور خپلې لور ته په لاندینو ټکو نصیحت کړی:

ای لورې! ستا یوه نوي ژوند ته مخه ده او هغه داسې ژوند دی، چې ستا موروپلار او وروڼه پکې هیڅ ځای نه لري، ته به په دغه نوي ژوند کې فقط له خپل مېړه سره ملګرې یې او هغه نه غواړي، چې په دغه ژوند کې له هغه پرته له تا سره بل څوک شریک شي، هغه که ستا له غوښې او وینې څخه هم ولې نه وي.

ته باید په خپل دغه نوي ژوند کې د خپل مېړه لپاره ښځه او مور دواړه شه او خپل مېړه ته دومره مینه ورکړه، چې بس هم ته یې هر څه شې، او په دې لړ کې دا خبره له یاده مه باسه، چې هر سړی یو لوی ماشوم دی، پر یوه وړه خوږه خبره هم خوشحالېږي او بل دا کوښښ کوه، چې کله دې هم مېړه ته دا خبره ورمحسوسه نه کړې چې ما ستا په خاطر موروپلار پرېښي دي، ځکه هغه هم ستا له امله خپل موروپلار او خپله کورنۍ پرېښې ده؛ خو ستا او د هغه ترمنځ توپیر یوازې د سړي او ښځې توپیر دی، ښځه تل خپلې کورنۍ او هغه کور ته ډېر ارزښت ورکوي، چې پکې پیدا شوې، لویه شوې وي؛ خو د ښځې لپاره له دې ژوند نه رغون نشته، هرومرو به ودېږي؛ نو باید ځان له دغه ژوند سره عادت کړي او له هغه سړي خویونه زده کړي، چې هم یې مېړه او هم یې د بچیو پلار دی...

لورې دغه ستا نوې دنیا ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای لورې! دا ستا اوسنی او راتلونکی حال دی، او دا ستا هغه کورنۍ ده، چې ته او مېړه دواړه به یې په ګډه سره جوړوئ، زه دا هم درته نه وایم، چې ته بېخي خپل موروپلار، ورونه او خویندې هېرې کړه، ځکه چې دوی هم تا نه هېروي، مور به د خپل زړه ټوټه څنګه هېره کړي؟! خو زه له تا دا غواړم، چې له خپل مېړه سره مینه وکړه له هغه سره ښه ژوند تېر کړه او له هغه سره په ژوند تېرولو کې بختوره شه!.

رڼا

له اسیه بي بي نه صبر، له خدیجې بي بي نه وفا، له عائشې بي بي نه ریښتینولي او له فاطمې بي بي نه ثبات او کلکوالی زده کړه!.

څلا

لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ۞

ژباړه:

له دې جنتیانو مخکې پېریانو او انسانانو پرې لاسونه نه دي لګولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهمه غاړه کې:

څوک که له الله ﷻ سره اشنا نشو؛ نو هغه له هېچا سره نه اشنا کېږي

هي الأيامُ والغِيَرُ – وأمرُ اللهِ ينتظرُ

ژباړه:

دغه ورځې او لږ شان د ګتې شيان دي او د الله تعالی د امر انتظار کېدای شي.

الله تعالی د مؤمن ملګری دی او له عبادت کوونکي سره مينه کوي، چا که له الله تعالی سره اشنايي پيدا کړه؛ نو ايله به له ژوند سره اشنا شي او په شتو شيانو به نېکمرغه شي، له ورځو به خوند واخلي، زړه به يې ډاډمن وي، ځيګر به يې روښانه وي، سينه به يې پراخه وي د الله تعالی د محبت کرښې به يې پر زړه راښکل شوې وي او د الله تعالی صفات به يې په زړه کې ځای پر ځای شوي وي، د الله تعالی ښايسته نومونه به يې تر سترګو کېږي؛ نو د هغه نومونه به يادوي او د هغه په صفتونو کې به فکر کوي، په زړه کې به الرحمن، الرحيم، الحميد، الحليم، اللطيف، المحسن، الودود، الکريم، العظيم.... راولي نو له "باري" څخه به يې اشنايي پيدا کېږي او له "عظيم" څخه به يې محبت پيدا کېږي او له "عليم" څخه به يې نږدېکت پيدا کېږي.

کله چې بنده پر دې پوه شي، چې الله تعالی ما ته نږدې دی؛ نو د بنده ورسره اشنايي پيدا کېږي او د هغه لور ته په مخ کولو خوښېږي او د هغه په لحاظ کولو سره يې خوښي ډېرېږي:

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ۖ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ

ژباړه:

کله چې ستا نه زما بندګان زما په اړه پوښتنه کوي؛ نو ورته وايه، چې زه نږدې يم او دعاکوونکي، چې کله له ما غوښتنه کوي؛ نو ورته يې ورکوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مسلمانې ښځې د نیکبختیا د ډېرولو لپاره لس

ځانګړې مرغلرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له الله ﷻ سره اشنايي له يوه لامل او ستړي والي پرته لاسته نه راوړل کېږي، له الله تعالی سره اشنايي د هغه د حکمونو د منلو پايله ده، او له هغه سره د محبت نتيجه ده، څوک چې د الله تعالی اطاعت وکړي، د هغه امر ومني او له نهې يې ځان وساتي. ريښتينې محبت ورسره وکړي؛ نو له الله ﷻ سره د اشنايۍ خوند به بيامومي او الله ﷻ ته د نږديکت خوږوالی به وڅکي او له الله ﷻ سره د جرګې کولو نېکبختيا به معلومه کړي.

رڼا

ښکلا ښه اخلاق او ښه ادب دی.

ځلا

د ښځو په اړه له ما نه ښې خبرې يادې کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسمه بنګړې:

دوه کمر بندونو والا دوه ژونده تېروي

والذي نفسُه بغيرِ جمالٍ – لا يرى في الوجودِ شيئاً جميلا

ژباړه:

د چا چې زړه ښایسته نه وي؛ نو په دې شتو شیانو کې ورته هیڅ شی ښایسته نه ښکاري.

اسماء بنت ابي بکر رضی الله عنهما د ژوند پر سختیو د صبر په کولو، د مېړه د خبرې په منلو او د هغه د خوښې د چارو په ترسره کولو کې یوه ژوندۍ بېلګه شوه.

په صحیح حدیث کې د هغې دغه وینا راغلې: ((تزوجني ا لزبیر و ماله شيئ غیر فرسه..........)) ما سره زبیر نکاح وکړه، په داسې حال کې، چې له یوه آس پرته یې هیڅ نه درلودل؛ نو ما به د دې آس تربیت کاوه. واښه به مې ورته اچول، د هغه د سپرلۍ لپاره به مې د خرماوو زړي ټکول، اوبه به مې ورته راوړې، وړه به مې هم اغږل او د زبیر له ځمکې نه به مې د ده د آس لپاره زړي (د مېوو تخمونه) هم راوړل، یوه ورځ نبي ﷺ او د هغه ملګریو ولیدلم، چې پلې راروانه وم؛ نو نبي ﷺ راوغوښتم، چې له ځان سره مې پر سپرلۍ سپره کړي؛ خو ما ته د زبیر غیرت رایاد شو او حیا مې وکړه؛ نو له هغه سره سپره نه شوم، نبي ﷺ لاړ، چې کله کور ته راغلم؛ نو زبیر ته مې د دې پېښې خبر ورکړ، هغه راته وویل، چې ته دا د خرما زړي راوړې دا پر ما له نبي علیه ا لسلام سره تر سپرېدو ډېر سخت دي، اسماء وايي، دا کار ما تر هغې کاوه، چې ابو بکر ﷺ را ته خادم راولېږه؛ نو د آس خدمت به هغه کاوه او زه داسې شوم، لکه چې له مریيتوب نه یې خلاصه کړم.

تر دې صبر وروسته پایله دا وه، چې پر دې او د دې پر مېړه نعمتونه راوورېدل؛ خو بیا هم دغه اسماء ﷺ په شتمنۍ تکبر ونه کړ، بلکې ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

سخي او عزتمنه وه، د سبا لپاره به يې شی نه ذخيره کاوه، کله چې به ناروغه شوه؛ نو تر روغتيا به يې انتظار ويسته او بيا به يې خپل مريې ازاداوه او د خپلې کورنۍ غړيو او لورګانو ته به يې ويل: خرچ کوئ، صدقې کوئ او د زيات شي انتظار مه کوئ، يانې دې ته انتظار مه کوئ، چې که څه شی زموږ له اړتيا زيات شي؛ نو صدقه به يې کړو.

رڼا

د مؤمنانو ژوند ښايسته او اخرت يې خوښ دی؛ نو يوازې هم دوی بختور دي.

ځلا

وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ

ژباړه:

د دوی له مکرونو مه تنګيږه!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ مرغلره:

څوک ډېر خوښ دوست دی؟

وما النفس إلا حيث يجعلها الفتى - فإن أطمعت تاقت وإلا تسلّتِ

ژباړه:

نفس په کړنو کې ستا تابع دی که تمه ورکوې شوق یې پیدا کېږي او که نه؛ نو ډاډمنېږي.

تر ټولو خلکو ډېره مینه ورسره وکړه...!

تا له خپل ځانه پوښتنه کړې، چې ته له رسول الله ﷺ سره څومره مینه لرې؟ او ایا ته پوهېږې، چې دغه مینه د هغه د امرونو منل او له منعو یې ځان ساتل دي؟ په خپلو اړخونو کې بیا وګوره او خپل د مینې اړخونه لومړی د الله تعالی لوري ته واړوه، او بیا یې د هغه چا لوري ته واړوه، چې الله تعالی موږ د هغه له امله له اور څخه بچ کړي یو او کله چې په جنت کې د خپلې مرتبې لوړوالی غواړې؛ نو د نبي ﷺ دغه وینا رایاده کړه «المرء مع من احب» په اخرت کې به هر کس له هغه چا سره وي، چې په دنیا کې یې ورسره مینه وه.

له نبي ﷺ سره د مینې لرلو تر ټولو لومړۍ نښه دا ده، چې څه وایي ویې کړې او چې له څه دې منع کوي ترې بنده شې، که یو څوک وایي، چې زما له نبي ﷺ سره مینه ده او چې نبي ﷺ ورته څه وایي هغه نه کوي او د هغه په سنت پسې نه ځي؛ نو دا څنګه دهغه محبت کوونکی کېدای شي؟ د نبي ﷺ سیرت راواخله ویې لوله او پام وکړه، چې د هغه ښایسته اخلاق، خوږې خبرې، پوره سخا، له الله تعالی وېره او له دنیا بې رغبتي په څومره مرتبه کې وه، خپل ځینې اخلاق له هغه سره د یوشان والي لپاره بدل کړه...

رڼا

د نوح او لوط علیهما السلام ښځو خیانت وکړ؛ نو سپکې شوې او اسیة او مریم ایمان راوړه؛ نو عزتمنې شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویمه مرغلره:

نېکمرغي په مالدارۍ او غریبۍ کې نشته

تخوفني ظروف الدهر سلمی – وکم من خائفٍ ما لا یکونُ

ژباړه:

د زمانې له حالاتو سلمې وویرولم؛ خو ډېر ځل یو سړی له هغه څه ویرېږي چې ناشونې وي.

د "برنارد شا" په نامه یو لوېدیزوال ویلي دي:

کله چې زه تر غریبۍ وروسته شتمن شوم، سره له دې چې ما په غریبۍ کې هم ځان غریب نه و ګڼلی، ځکه په هغه په غریبۍ کې هم زه د یوه غټ کتابتون خاوند وم او کرۍ ورځ به مې په خپل کتابتون کې له کتابونو سره په مشغولا تېروله؛ خو که اوس شتمن یم؛ نو پرې څه؟ ځکه زه به په پیسو څه وکړم، سګرټ او شراب زه نه څښم(جامې هماغسې یو جوړ اغوندم، ځکه د پیسو په ډېروالي څوک دوه او یا درې جوړه نه اغوندي، ډوډۍ هماغومره خورم، لکه چې یو عادي انسان یې خوړلای شي) او اوس هم ټوله ورځ په کتابتون کې له کتابونو سره تېروم؛ نو شتمنۍ ما ته نوي څه رانه کړل؛ خو که راکړي یې دي، هغه سودا، وېره او غم دی، چې پخوا راسره نه وو او هغه چې پخوا، یانې په غریبۍ کې راسره و، هغه اوس نه لرم، که یې اخیستل وغواړم؛ نو هم اخیستلای یې نشم، چې هغه ارام خوب دی؛ نو په داسې شتمنۍ دې اور پورې شي.

رڼا

خپل کور دجنت په څېر په ارام کړه او د لوبغالي په څېر زوږ پکې مه کوه، ځکه ارامي نعمت دی.

ځلا

رَبِّ ابْنِ لِي عِندَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ

ژباړه: ای ربه! ما لره ستا په خوا کې په جنت کې کور جوړ کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درېيمه مرغلره:

ایا د الله تعالی شکر تر ټولو ښه نه دی؟

ولا همّ إلا سوف يفتح قفلهُ - ولا حال إلا للفتى بعدها حالُ

ژباړه:

د هر غم قلف خلاصېږي او په ځوانانو ډول ډول حالات راځي

د الله تعالی شکر تر ټولو ښه او اسان دی او د نېکمرغۍ او ذهني سکون لامل دی، ځکه کله چې ته د الله تعالی شکر کوې؛ نو الله تعالی، چې کوم نعمتونه پر تا کړي را يادوې به يې؛ نو چې له څومره نعمتونو ته ګټه پورته کوې د هغې په کچه به د الله تعالی شکر کوې.

له مشرانو نه یوه بزرګ ویلي دي:

((که غواړې، چې پر ځان د الله تعالی نعمتونه وپېژنې؛ نو سترګې پټې کړه او په دې نعمتونو کې ښه فکر وکړه، له الله ﷻ درته غوږونه، سترګه، عقل، دین، بچي، روزي او ښکلي سامانونو درکړي دي، سره له دې چې ډېرې ښځې هغه نعمتونه ډېر سپک ګڼي چې پر دې شوي وي؛ خو که په خوا و شا کې نورو نېسمنو، بېوزلو، ناروغانو، دردمنو او بې کوره ښځو ته وګوري؛ نو پر خپلو نعمتونو به د الله تعالی شکر وکړي، که څه هم د په کوم ختمين کور، کېږدۍ او يا په شاړه کې د يوې ونې لاندې ولې نه وي.

پر شتو نعمتونو د الله ﷻ شکر وکړه او پر ځان سربېره هغو ښځو ته ځير شه، چې پر اندامونو، عقلونو، غوږونو او زامنو نيمګړې دي او په دې نړۍ کې داسې ډېرې ښځې شته.

رڼا

د بورو زړونه په ښو خبرو يخ کړه او د غريبانو اوښکې په نېکو صدقو وچې کړه.

ځلا

پر يوه حال پاتې کېدل ناشوني دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورمه مرغلره:

بختوره له ځان سره نورې هم بختورې کوي

علاءٌ في الحياة وفي المماتِ - لحقٌّ أنت إحدى المعجزاتِ

ژباړه:

په ژوند او مرګ دواړو کې لوړه یې او ته خامخا یوه معجزه یې!

اورېزون سویت وایي:

د ناپلیون بخت ښه و، ځکه هغه د"جوزفین" په نامه له یوې دکتاتورې سره مخامخ له دې واده کړی و، چې دا لا کوم لوړپوړه چارواکی نه و او دغه ښځه د ډېر ښا اشنا او خوږ شخصیت خاونده وه او ښېګړې یې له لسو ناروینه و سره هم نشوې پرتله کېدای، نوموړې داسې عجیبه ښځه وه، چې نېکمرغي به یې له خوا خورېده او تر خادمانو به یې چا ته په ډاګیزه توګه د یوه کار کولو امر نه کاوه او دغه خبره یې په خپله یوې ملګرې داسې کړې وه او ورته یې ویلي و، چې زه یوازې په یوه ځای کې د «ارید» کلمه کاروم او هغه دا، چې زه وایم: غواړم، چې زما تر خوا ټول خلک نېکمرغه شي»

یوه انګریز شاعر دغه ښځه په خپله یوه وینا کې یاده کړې، وایي «یو ځل په یوه نېکبخته تازه سهار کې تېرېده؛ نو د دغه سبا د شرافت له امله ټوله ورځ شرینه شوه» زما دوسته! ریښتیا خبره دا ده، چې په موږ کې بلکې په ټولو شیانو کې نېکبختیا د نرمۍ له امله راځي، نرمي یوه مانوي ښکلا ده، چې ځانګړې نښې نه لري او د سړي لپاره د ښځې د ښکلا په بدل کې دی؛ خو ښځه په دې سره خپله ښکلا لاپسې زیاتوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رڼا

ایا هغه ښځه نېکمرغه کېدای شي، چې خپل ښایست سپیو انسانانو ته په مخ کې ږدي او خپله ښکلا شرمښانو ته ورسپاري؟!.

ځلا

تعرّفي على الله في الرخاء يعرفْك في الشدة.

ژباړه:

الله ﷻ ته په پراخۍ کې ځان وروپېژنه، په سختۍ کې به دې خپله وپېژني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځمه مرغلره:

وېرېږه مه! هر څه د تقدیر له مخې کېږي

فلا یُدیم سروراً ما سُررت به - ولا یردُّ علیك الغائب الحزنُ

ژباړه:

نه ستا دغه خوشحالي تلپاتې ده او نه هغه تېر شوی غم بیا راځي

دیل کارنیګي دا خبره یادوي، چې پر تقدیر له ایمان څخه موخه دا ده، چې سړی د مصیبتونو پر وړاندې لکه د مېښو د کنډک یا د ونو د تنو په څېر کلک شي!! خو دغه سړی په دې خبره کې معذور دی، ځکه داسې کار په هغه دواګانو سره نه کېږي، چې زموږ مخې ته دي، راځئ چې دغه شخص ته غوږ کېږدو، چې څه وایي: ما یو ځل خپل یو ډېر ضروري کار پرېښود؛ خو زه کم عقل وم؛ نو غوسه شوم په جوش کې راغلم او ډېرې ورځې مې ځان د بې خوبۍ دوزخ ته وغورځاوه، تر یو کال تعذیب وروسته بیا هم هماغه کار ته ورستون شوم، چې زه له پیله پرې پوهېدم، چې دا کار د بدلون وړ نه دی او زما لپاره د "والت هویتمان" شاعر دغه وینا څه ډېره ښه ده، چې ورسره یې ووایم:

((ما اجمل ان اواجه الظلام و الانواء و الجوع،))

((والمصائب والمآسي واللوم والتقریع،))

((کما یواجهها الحیوان و تواجهها من الاشجار الجذوع!))

ژباړه:

څومره به ښه وی، چې له تیارو، مصیبتونو، ولږو، ستونزو، غمونو، ملامتیاوو او تنګسو سره، لکه د څارویو او یا د ونو د تنو په څېر مخامخ شم (یانې د ونو تنې او څاروي له دغه مصیبتونو څخه فریاد نه کوي، صبر کوي؛ نو زه هم باید همداسې وای)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما دولس کاله څاروي څرولي؛ خو د هيڅ يوې غوا له خولې مې دا خبره نه ده اورېدلې، چې څرځای وسوځېد او واښه وچ شول. يا زما دوست غوايي له بلې کومې غوا سره خبرې وکړې او نه کومې ونې دا خبره وکړه، چې له تندې وچه شوم او باران نه کېږي . حيوان د تيارو، سختتو او ولږو سره په ارام او عاجزۍ سره مخامخ کېږي، له همدې امله په عصبي او د معدې په ناروغۍ ډېر کم اخته کېږي!!.

رڼا

کاميابوونکی او خوشحالوونکی ذات راپه زړه کړه!.

څلا

وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا

ژباړه:

د الله ﷻ ذمه واري بس ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږمه مرغلره:

دام عماره له خولې!

عالمٌ أن كل خيرٍ وشرٍّ – لهما حدُّ مدةٍ وانقضاءُ

ژباړه:

پر دې پوهېږي، چې د هر خير و شر د پیل او پای لپاره وخت معلوم وي.

نسیبة بنت کعب "ام عمارة" د احد د غزا کیسه داسې کوي:

زه د ورځې په لومړۍ برخه کې راووتم، د خلکو کړنې مې څارلې او د اوبو يو مشک راسره وه؛ نو په دې کې د نبي ﷺ خوا ته ورسېدم او هغه له خپلو ملګريو سره ناست و، مسلمانان غالبه شوي وو، کله چې مسلمانان کمزوري شول؛ نو زه رسول الله ﷺ ته راغلم او په خپله مې جنګ پیل کړ، په توره مې دفاع کوله او تر هغه وخته پورې مې غشي ویشتل، چې ټپي شوم، کله چې خلک ستانه شول؛ نو ابن قمئة راروان و او ويل يې، چې ما ته محمد وښایاست، ځکه که هغه نن ژوندی خلاص شو؛ نو بیا ترې زه نشم خلاصېدای؛ نو زه او مصعب بن عمیر دواړه وروړاندې شو، هغه زما پر څټ وار وکړ، ما هم يو څو ګوزاره پرې وکړل؛ خو هغه بې غیرته دوه زغرې په تن کړې وې؛ نو څه زیان يې ورته ونه رساوه.

د دغې ام عمارة په اړه نبي ﷺ داسې فرمايلي دي:

ما چې ښي او چپ لور ته کتلې؛ نو دا به مې په جنګ بوخته لیدله.

رڼا

له شور ووېرېږه، ځکه دا ستومانتيا ده او له کنځلو ځان ساته، ځکه چې دا عذاب دی.

ځلا

د اخلاقو په لسو کې نهه برخې ښکلا په دې کې ده، چې له پردیو ګناهونو ځان نا خبره وساتې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوومه مرغلره:

له خلکو سره نېکي غمونه ختموي

فهبك ملكتَ أهل الأرض طُرًّا - ودان لك العباد فكان ماذا ؟!

ژباړه:

څه ؛ ټوله ځمکه ستا شوه او ټول بندګان دې تابع شول ؛ نو پرې څه؟!.

د ښځې د کرامت په اړه د نبيﷺ ډېر حديثونه شته، چې په ځينو کې ورته په سخا او انفاق تيزې ورکړل شوې او په ځينو کې ورته د مدح او ثنا بيان شوی او په ځينو کې پر خپل ځان ورته د نورو دوستانو د غوره کولو امر کړی.

له عائشېﷺ څخه روايت دی، چې دوی يو ځل يوه ګډه حلاله کړه؛ نو نبيﷺ ورته وفرمايل: ((څومره پاتې ده؟)) عائشېﷺ وفرمايل، چې يوازې اوږه يې پاتې ده؛ نو نبيﷺ ورته وفرمايل: ((له ولي پرته ټوله پاتې ده)).

نبيﷺ خپل د کور غړيو ته دا خبره په ډاګه کړه، چې دوی کوم شی صدقه کړي؛ نو د هغې ثواب د قيامت ورځې ته پاتې شو او کوم، چې په دنيا کې پاتې شي او دوی يې خپله وخوري؛ نو په اخرت کې به د هغې له اجر څخه کومه ګټه وانه خلي، په دې سره د اللهﷻ د رضا لپاره د صدقو پر کولو تېزي په نا اشنا طريقې سره کېږي.

د عائشېﷺ خور اسماءﷺ ته نبيﷺ د صدقو کولو، څکه نصيحت کاوه چې غوره والی يې يو پر دوه شي او په دې لړ کې يې ورته وفرمايل: ((لا توكي فيوكى عليك)) د ګوډي خوله مه تړه، چې خرچه تري نه کوې، څکه بيا به يې الله تعالی پر تا هم بند کړي.

په بل روايت کې راغلي دي:

((أنفقي أو انفحي ، أو انضحي ولا تُحصي الله عليك ، ولا توعي فيوعي الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

علیك)).

ژباړه:

لګښت کوه، صدقې او عطیې ورکوه (چې څه صدقه کوې، هغه) له ځان سره مه شمېره، ځکه بیا به یې الله تعالی تا ته هم په شمېر درکوي او له ځان سره یې ساته هم مه، ځکه بیا به یې الله تعالی له تا نه هم وساتي.

رڼا

شپې تل سبا کېږي، درد به ختم شي، وچکالي به تېره شي او سختي به لاړه شي.

ځلا

نعمت ناوې ده او مهر یې شکر کول دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتمه مرغلره:

خپل تاوانونه پر ګټو بدل کړئ!

أرواحنا يا رب فوق أكفنا - نرجو ثوابك مغنماً وجوارا

ژباړه:

ای ربه! موږ روحونه په ورغوي کې ايښي دي، له تا نه ثواب، غنيمت او ستا ګاونډ غواړو.

کله چې دې پښې وښويېږي او په يوه ژوره کنده کې ور پرېوځې؛ نو مه نهيلې کېږه، ځکه که په کنده کې پرېوتې؛ نو صبر پرې وکړه، ژر ده چې بېرته ترې راووځې او اجر به هم ترلاسه کړې، ځکه چې الله ﷻ فرمايي:

وَاللَّهُ مَعَ الصَّٰبِرِينَ

((الله له صبر کوونکيو سره ملګری دی)).

که له ډېر نږدې خپل نه دې زړه ته يو وژونکی غشی هم راشي؛ نو خپه کېږه مه! ځکه داسې څوک به راشي، چې له تا به غشی وباسي، د زخم علاج به دې وکړي او ښه ژوند او خوشحالي به درته راستنه کړي.

په ډېر کيو ډېره مه ودرېږه او په ځانګړي ډول هغه ډېر کی، چې ښاپېر کي پکې اوسېدلې وي او تشو سورو يې لار پېژندلې وي، بلکې د هغه چنچنې غبږ وپلټه، چې د نوي سبا له رڼا سره تر کنارو راخېژي.

هغه کاغذ ته مه ګوره، چې رنګ يې بدل شوی، توري يې خړ پړ شوي دي او کربښې يې د نفرت او درد ترمنځ حيرانې دي او ته به ډېر ژر پر دې پوهه شې، چې دغه کربښې که تر ټولو ليکنو ښکلې نه دي او پر دې پاڼو تر ټولو وروسته کربښې نه دي شوې. ته بايد چې د هغه چا، چې ستا په سترګو کې کربښې اچوي او د هغه چا چې په هوا کې کربښې اچوي تر منځ توپير وکړې، دغه کربښې يوازې ښايسته خبرې نه وې، بلکې دا د يوه داسې زړه نبښې وې، چې هر توري يې پکې ژوند کړی و او د انسان رګ و، چې په صبر يې بار

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړی و او د درد له امله يې په اور داغ لګولی و. ته د مالک الحزين مارغه په څېر مه کېږه. دا يو داسې مارغه دی، چې په ډېر خوږ غږ سندرې وايي او مستي کوي، په دنيا کې داسې يو شی نشته، چې ستا د يو څاڅکي وينې حقدار وي.

رڼا

څوک چې هوا کړي؛ نو ماتونکې هوا به لو کوي!

خلا

كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿٤٩﴾

ژباړه:

دغه حورې د پټو ساتل شويو هګيو په څېر دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهمه مرغلره:

وفا ډېره ګرانه ده، وفا چېرته ده؟

وإنما المرء حديث بعده - فكن حديث حسناً لمن وعى

ژباړه:

تېر خلک د وروستنيو خلکو لپاره د خبرو موضوع وي؛ نو ته د وروستنيو لپاره يوه ښه خبره شه، ياني وروستني خلک د لومړنو کيسې کوي؛ نو داسې جوړه شه، چې خلک دې ښې کيسې کوي.

د الله تعالی تقدير ته غاړه ايښودونکی او د هغه خوښ بنده "ايوب" د ځان، مال او بدن له پلوه له ازمېښت سره مخ شو ان تر دې، چې په بدن کې يې له زړه پرته د ستنې د سر هومره ځای هم روغ پاتې نه و او په دنيا کې ورته داسې شی پاتې نه وو، چې د ناروغتيا په حال کې ترې ګټه واخلي؛ خو يوازې ښځې يې پر الله تعالی د ايمان له امله له ده سره خپله مينه وساتله؛ نو د ده لپاره به يې مزدوران نيول، ده ته به يې خواړه ورکول او تر (۱۸) کلونو پورې يې ورته خدمت کاوه، سبا او بېګاه به ترې نه جلا کېده، کله چې يې حال سخت شو، ناروغي يې اوږده شوه او د هغه تقدير وخت پوره شه؛ نو الله ته په زاريو شو او په دې غږ يې خپل رب راوباله:

أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٨٣﴾

ژباړه:

ما ته مصيبت رسېدلی دی او ته تر ټولو رحم کوونکيو ډېر رحم کوونکی يې!.
نو الله تعالی ورله دعا قبوله کړه؛ نو امر يې ورته وکړ، چې له خپله ځايه پاڅېږي او پر خپله پښه ځمکه ووهي، چې کله ايوب دغه کار وکړ؛ نو الله تعالی ورته چينه راوويسته او په هغې کې يې د غسل کولو امر ورته وکړ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کله يې غسل وکړ؛ نو له بدن نه يې ټول تکليفونه ختم شو، بيا يې ورته امر وکړ، چې بل ځای په پښه ووهي؛ نو هلته هم ورته الله تعالی چينه رابرسېره کړه او امر يې ورته وکړ، چې له دې څخه اوبه وڅښه!، چې کله يې اوبه وڅښلې؛ نو له باطني بدن څخه يې هم ټول تکليفونه ختم شول او دا ټولې د صبر مېوې وې.

رڼا

انسان کله په خبرو پښېمانه شي؛ خو په چپ کېدو هېڅکله نه پښېمانه کېږي.

ځلا

ښځه د خوشحالۍ فابريکه او د تازه ګۍ چينه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مسلمانې ښځې د نیکبختیا د لارښوونو لپاره لس

مرجانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسمه مرغلره:

څڅکي .... څڅکي

اغنمي بسمة الصباح وقولي - مرحباً إننا لرؤياك عطشى

ژباړه:

د سبا موسکا غنیمت وبوله او په هر کلي ورته ووایه، چې موږ خو ستا لیدو ته سم تږي وو.

خپل کارونه، لکه د بچو پالنه، د یوه ګټور کار سر ته رسول، ښه لوستنه، په خشوع تلاوت، په عاجزۍ لمونځ، په ویښ زړه ذکر، صدقه، د کور برابرول، د کتابتون ترتیببول په څڅکي سر ته رسوه، د دې لپاره، چې په دې څڅکي سره له تا نه د غم او خپګان وختونه ختم شي.

ځینو کافرو ښځو ته وګوره، چې سره له کفره هم په نورو ښځو کې ممتازې شوي دي، د اسرائیلو د پخوانۍ وزیرې "ګولډا مائیر" یادېدونکې کیسې شته، چې د لښکر په نظم، ضبط او له عربو سره په جنګونو کې د هغې څڅکي څرګندوي، ان تر دې چې دغسې کار یو کافر سړي هم نه دی کړی.

رڼا

نېکمرغي د جادو کوم ډول نه دی که نه؛ نو دومره به قیمتي نه وای.

ځلا

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَّالَّذِينَ هُمْ مُّحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

ژباړه:

الله ﷻ له متقیانو او نېکانو سره مل دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی مرجان:

له نفس سره په زړورتیا ودرېږه

الجوع يدفع بالرغيف اليابسِ - فعلامَ أُكثِرُ حسرتي ووساوسي

ژباړه:

ولږه خو په یوه وچه مړۍ هم ختمېږي؛ نو ولې خپلې اندېښنې او وسوسې ډېرې کړم.

ته پوهېږې، چې په نه ختمېدونکې سفر تلونکې یې؟ تا د سفر لپاره څه تیار کړي دي؟ په قبر کې د تا اشنا والي ختمولو لپاره دې له دې ختمېدونکې دنیا نه د نېک عمل کومه توښه له ځان سره تیاره کړې ده؟ څوکلنه یې؟ څومره به نوره ژوندۍ یې؟ ته نه پوهېږې، چې هر پیل پای لري او د دې دنیا پای جنت یا دوزخ دی؟ تا فکر کړی، چې کله ستا نه د ساه ویستلو لپاره له اسمان څخه ملائک راکوز شي او ته همداسې غافله یې؟ تا د خپل ژوند د وروستۍ ورځې په اړه فکر کړی، چې په کومه ورځ له کور، بچو، دوستانو او ملګریو څخه جدا کېږې؟ مرګ ګوره له خپلو، سختیو، چپو او غمونو سره راځي. مرګ... مرګ...!!

کله چې ستا له بدن څخه روح لاړ شي؛ نو د نورو مړو په څېر به د لمبا ځای ته وړل کېږې، غسل او کفن به درکول کېږي، د لمانځه لپاره به دې جنازګاه ته وړي او تر دې وروسته به دې خلک په اوږو پورته کوي.... چېرته؟ قبر ته به دې وړي، چې هغه د اخرت لومړنی کور دی او ستا لپاره به دغه قبر یا د جنت باغچه وي او یا به د جهنم یوه کنده وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

رڼا

خپل سر ښکته کول، د ځان لپاره درس وګرځوه.

ځلا

وَهُوَ الَّذِیْ یُنَزِّلُ الْغَیْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوْا

ژباړه:

الله تعالی هغه ذات دی، چې د خلکو تر نهیلۍ وروسته باران ورو ي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم مرجان:

وویرېږه!

لا یملأ الأمر صدري قبل موقعه - ولا أضیق به ذرعاً إذا وقعا

ژباړه:

یو کار تر کېدو مخکې زما سینه نه ډکوي او تر کېدو وروسته پرې تنګېږې نه.

د کافرو او بې حیا ښځو له یو شان والي ځخه ځان وساته، ځکه په حدیث کې راغلي دي:

((لعن الله المتشبهین من الرجال بالنساء، والمتشبهات من النساء بالرجال))

ژباړه:

الله تعالی پر هغو سړیو لعنت کړی، چې ځانونه لکه د ښځو جوړوي او پر هغه ښځو یې هم لعنت کړی، چې ځان د سړیو په څېر جوړوي.

په کوم شي، چې الله تعالی خپه کېږي له هغې ځان وساته، لکه له هغه شیانو نه په حدیثونو کې هم منع راغلې ده، لکه د سړیو په شان ځان کول، له پردي سړي سره یوازې کېدل، له نامحرمه خلکو سره سفر کول، حیا ختمول، غټې ځادرې لرې کول او الله تعالی هېرول، دغه ټول کارونه زړه خرابوي، سینه تنګوي او په دنیا او اخرت کې تور تمونه راپیدا کوي او دغه کارونه په مسلمانانو ښځو کې ډېر خواره شوي دي (اِلَّا مَنْ رَّحِمَ اللّٰهُ)

رڼا

دې لیواره، چې ښایسته شې، باید ښایسته فکر ولرې.

ځلا

رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا وَاِسْرَافَنَا فِیْٓ اَمْرِنَا

ژباړه: ای ربه! موږ ته په کارونو کې زیاتی او ګناهونه وبښه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درېیم مرجان:

د نېکي کوونکي شکر واجب دی

اكذبِ النفس إذا حدثتها - إن صدق النفسِ يُزري بالأملْ

ژباړه:

له نفس سره د خبرو پر مهال ورته دروغ وایه، ځکه نفس ته رښتیا ویل امیدونه عیبجن کوي.

هارون رشید پاچا له نخاس نه د "خیزران" په نامه یوه وینځه واخیسته، ازاده یې کړه، امرونه یې ورله تنفیذ کړه او د هغې له موروپلار سره د دغه وخت د یو څه مشرۍ په اړه تړون وکړ؛ نو دغه خیزران، چې په کله غوسه شوه؛ نو خپل مېړه ته به یې مخامخ ویل: ((ما رأيت منك خيراً قط)) ما خو کله هم له تا خیر ونه لید!

د همدې په څېر د "برمکیه" په نامه یوه بله وینځه هم وه دا به هم اخیستل کېده او خرڅېده، چې په دې لړ کې معتمد بن عباد (د مغرب له پاچایانو و) واخیسته او ازاده یې کړه او څه قدرې اختیار یې هم ورکړ؛ خو دې چې به کله نورې نجونې ولیدې، چې په ختو کې به یې لوبې کولې، تېر وخت ته به یې شوق پیدا شو او غوښتل به یې، چې د همدوی په څېر په ختو کې ولوبېږي؛ نو د دې لپاره یې د ختو په څېر خوشبویي راوغوښته او په هغې کې یې لوبې کولې؛ خو بیا چې به هم کله غوسه شوه ویل به یې: ((إني لم أر منك خيراً قط)) ما خو له تا کله هم خیر ونه لید؛ نو معتمد به ورته په موسکا شو او ورته به یې وویل، چې د ختو په ورځ مې هم درسره ښه نه دي کړي؛ نو هغه به یې خجالته کړه.

د ښځو طبیعت دا دی، چې د خطایۍ او کمي په وخت کې ترې ټول ښه هېر وي، له همدې امله په یوه حدیث کې راغلي دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

((يا معشر النساء تصدقن فاني رايتكن اكثر اهل النار، قلن: و بم يارسول الله؟ قال: تسرعن اللعن و تكثرن الطعن، و تكفرن العشير)).

ژباړه:

ای د ښځو ډلې! صدقې وکړئ ځکه ما تاسې په اور کې ډېرې ولېدئ، ښځو پوښتنه وکړه، ای د الله ﷺ رسوله! زموږ ګناه څه ده؟ نبي ﷺ ورته وويل: لعنتونه زر وايئ، طعنونه ډېر وايئ او د خاوندانو شکر نه کوئ.

نبي ﷺ په بل ځای کې فرمايلي دي:

أُريت النار فإذا أكثر أهلها النساء ، لأنهن يكفرن العشير ويكفرن الإحسان ، لو أحسنت إلى إحداهن الدهر ثم رأت منك شيئاً قالت : ما رأيت منك خيراً قط.

ژباړه:

ما ته په اور کې ښځې ډېرې وښودل شوې، ځکه دوی د مېړه شکر نه وباسي، د ښېګړې ناشکري کوي، که له يوې سره ټول عمر ښه وکړې؛ خو يوه ورځ درڅخه لږ تکليف ومومي؛ نو وايي: ما خو کله هم له تا ښه ونه ليدل.

رڼا

د کاميابې ښځې لپاره دعاګانې کېږي، مېړه يې ښه ستايي، ګاونډيان ورسره مينه کوي او دوستان يې درناوی کوي.

ځلا

وَرَحْمَتِيْ وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ

ژباړه:

زما رحمت ټولو شيانو ته پراخه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورم مرجان:

باید روح ته له بدن نه ډېره پاملرنه وشي

أتاك الربيع الطلق يختال ضاحكاً - من الحسن حتى كاد أن يتبسَّما

ژباړه:

تا ته ربيع راغی، چې د ښکلا له امله يې په ناز خندل، نږدې وه، چې موسکی وای.

عمر بن عبدالعزيز د خپلې پاچاهۍ په وخت کې په اتو روپو د يوه څادر په اخيستو امر وکړ؛ نو خادمانو ورته واخيسته او ورته يې راوړ، کله چې عمر پرې لاس کېښود ويې ويل، چې دا څومره نرم او ښکلی دی! چا چې راوړی و هغه وخندل؛ نو عمربن عبدالعزيز وپوښته، چې ولې دې وخندل؟ هغه سړي ورته وويل، چې د مؤمنانو اميره! تا تر خلافت له مخه ما ته ويلي وو، چې زما لپاره يو د مشکنو څادر په زر روپۍ واخله، چې ما درله واخست او تا پرې لاس کېښود؛ نو ودې ويل، چې دا څومره زيږ دی! او نن د اتو روپو څادر نرم بولې.

عمر بن عبدالعزيز ورته وويل، چې زه ګومان نه کوم، چې يو کس په زر روپۍ څادر واخلي او بيا دې هغه له الله وېرېږي، بيا يې وويل: زما نفس لوړو مرتبو ته ډېر شوقمن دی، چې يوه مرتبه ترلاسه کړم؛ نو تر هغې لوړې ته مې زړه کېږي، امارت مې ترلاسه کړ؛ نو خلافت ته مې شوق وشو، چې خلافت مې ترلاسه کړ؛ نو اوس مې زړه له دې نه هم لوړې مرتبې ته کېږي، چې جنت دی.

رڼا

د خلکو فيصلې خو زموږ په څټونو نه کېږي او پر موږ لازم هم نه دي، چې پردۍ پايلې ته فکر وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم مرجان:

مستقبل تر راتلو پرېږده

سینقشع الظلامُ فلا تخافي - ویأتي الفجر في حُللٍ بهيَّة

د شعر ژباړه:

تاسې مه وېرېږئ! د اندېښنو تیارې به لاړې شي او سبانۍ ورځ به د رڼاګانو او خوشحالیو ځولۍ راپرانیزي.

چټکي مه کوئ! ایا تاسې له پیدایښت نه مخکې کوچنی غواړئ؟ مېوه تر پخېدو مخکې خوړل خوښوئ؟ سبا راتلونکی دی؛ خو څه حقیقت لري؟ ځکه نه یې وجود شته او نه یې څه خوند.

موږ باید په حال کې ځانونه بوخت کړو، نه دا چې له راتلونکیو ستونزو وډار شو، ځکه الله ﷻ پوهېږي، چې هغه مهال رالاندې کولای شو، که نه؟

ځکه معلومه نه ده، چې سبانۍ ورځ لیدلای شو که نه؟! نېکمرغي او بدمرغي یې ترلاسه کولای شو او که نه؟!

مهمه دا ده چې سبانۍ ورځ په یوه غیبي نړۍ کې پرته ده؛ پله ته تر رسېدو له مخه پر پله تلل ناپوهي ده، ښایي پله ته تر رسېدو له مخه پل ونړېږي او یا موږ ورته ونه رسېږو او دا هم کېدای شي چې ورته ورسېږو او روغ جوړ پرې پورې نه وځو!!

د راتلونکې په اړه ذهن ته پراخه ځای ورکول او د یو غیبي کتاب پرانستل شرعاً او عقلاً ناوړه کار دی، ځکه دا له سوري سره پهلواني ده.

په دې نړۍ کې ډېری خلک د خپل راتلونکي په اړه د لوږې او تندې، فقر او نېستۍ، غم او درد اټکلونه کوي، چې دا ټولې شیطاني دسیسې دي.

اَلشَّيْطٰنُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَ يَاْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَآءِ ۚ وَ اللّٰهُ يَعِدُكُمْ مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَ فَضْلًا ؕ وَ اللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ۟ۙ﴿۲۶۸﴾

ژباړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیطان تاسې له بېوزلۍ نه وېروي او شرمناک چلن غوره کولو ته مو هڅوي؛ خو الله ﷻ خپل بخشش او پېرزوینې ته تاسې هیله من کوي، الله ﷻ د ډېر پراخ لاس خاوند او پوه دی.

ډېر خلک پر دې ژاړي، چې سبا به وږی او تږی او یا په غمونو کې ښکېل شي، د چا د عمر واک چې د بل ذات په واک کې وي، هغه ته نه ښايي چې خپل ځان د یوه نامعلوم سبا په اړه ګرو کړي.

سبا تر هغې پرېږده، چې راشي، د سبا د حوادثو په اړه مه پوښته، ځکه چې ته همدا نن ورځ بوخت یې! نننۍ ورځ نغده ده او سبانۍ ورځ نسیه؛ نو تعجب پر هغه چا چې نغده پر نسیه اړوي او هغه هم د داسې ورځې په اړه، چې لمر یې لا نه دی راختلی.

رڼا

باور ولرئ! چې خوښۍ هغې نورسې غوټۍ ته ورته ده، چې لا ګل شوې نه وي؛ خو ګل کېدل یې یقیني وي.

ځلا

وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا

ژباړه:

او څوک چې زما له «ذکر» د نصیحت له درس، نه مخ واړوي، په دنیا کې به یې ژوند تنګ وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم مرجان:

ډېر ارمانونه، ډېر مصيبتونه

انظري للروض بسّاماً غدا- ينشد الطيرُ به ما يطربُ

ژباړه:

شنو باغونو ته ګورئ، چې په موسکا راروان دي او د مرغانو غږونه ترې راځي.

ام علاء ﷺ فرمايي، چې يو ځل ناروغه وم؛ نو رسول الله ﷺ مې پوښتنې ته راغی او ويې فرمايل، چې:

ای ام علاء! ستا لپاره زېری دی (هغه دا چې) ناروغي د مسلمان ګناهونه داسې رژوي، لکه چې اور له سپينو زرو څخه خيری او ګرد پاکوي.

د دې مانا دا نه ده، چې ناروغي ګناهونه رژوي؛ نو انسان به روغ ځان ناروغه کوي، يا به په ځان کې د ناروغۍ ميکروبونه (جراثيم) پيدا کوي او دارو درمل به ګوندې نه کاروي، بلکې انسان ته د روغتيا لټون او د ناروغۍ درمل لټول پکار دي؛ خو که ناروغ شي؛ نو د درملو ترڅنګ پر خپله ناروغۍ صبر او له الله ﷻ نه يې د غوره بدلې تمه پکار ده، چې د دې ناروغۍ له امله به مې په اعمالنامه کې نېکۍ ليکل کېږي.

همدا راز ښځې بايد د خپلو خپلوانو، مېړه او د بچيو پر بېلتانه صبر وکړي، يانې که په دوی کې يې څوک مړ شي؛ نو ښځې ته صبر پکار دی. ځکه چې په حديث شريف کې راځي، چې که د چا خپل خپلوان مړ شي او دا پرې د صبر ترڅنګ له الله ﷻ نه د ثواب تمه ولري؛ نو الله ﷻ دغسې بنده ته له جنت پرته د بل ځای په ورکولو نه راضي کېږي، يانې ارومرو به جنت ورکوي.

که د کومې ښځې مېړه مړ شي؛ نو دا څه نوې خبره نه ده، ځکه چې خلک همدغسې مري، الله ﷻ انسان د مرګ لپاره پيدا کړی دی (نو له دې امله ښځې بايد په دغسې وخت کې بېواکه نشي، هسې نه چې مېړه؛ خو يې مړ دی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله ﷻ هم ترې خپه شي، ځکه د مېړه مرګ دومره لويه خبره نه ده؛ خو که الله ﷻ له چا نه خپه شي، دا لويه خبره ده) که يو څوک د خپل مېړه او زوی پر مړينه صبر وکړي او دا ووايي، چې الله ﷻ زما خالق دی؛ نو الله ﷻ فرمايي، چې دغه زما بنده دی او د نورو خلکو په پرتله زه د خپل بنده ډېر حقدار يم.

د يوه شاعر په وينا:

وما المال والأهلون إلا ودائعُ - ولا بد يوماً أن تُردَّ الودائعُ

ژباړه:

دا مال، ښځې او بچي له موږ سره د امانت په توګه دي، چې يوه ورځ به يې بېرته ورسپارو.

رڼا

له ستغو سپورو او کنځاوو کولو نه داسې وتښتئ، لکه چې څوک د طاعون له مرګونې ناروغۍ نه لرې تښتئ.

ځلا

که څوک پر خلکو شفقت کوي؛ نو الله ﷻ پر ده شفقت کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم مرجان:

که پر ځمکوالو ولورېږئ؛ نو د اسمانونو خاوند به پر تاسې ولورېږي!

أما علمتِ بأن العسر يتبعه- يسرٌ كما الصبر مقرونٌ به الفرجُ ؟

ژباړه:

ولې تاسې څه نه پوهېږئ، چې په تنګسه پسې اساني وي، لکه چې په صبر پسې پراخي وي؟.

په احاديثو کې پر بچيو د مور شفقت روښانه دی او مور د شفقت او لورينې بېلګه او د پېرزوينې يوه داسې سرچينه ده، چې خپل بچی پرې خړوبوي، ځان وږی ساتي؛ خو خپل بچی مړوي.

د مور د مينې او پېرزوينې په اړه د رسول اللهﷺ دې حديث ته ځير شئ؛ نو تاسې ته به د مور مينه معلومه شي.

عمرﷺ فرمايي، چې ما يو غلام نبي کريمﷺ ته راوست، په داسې حال کې چې له نبي کريمﷺ سره څه وينزې ناستې وې، يوه وينزه پاڅېده (لږ په ځنګ شوه) خپل بچي ته يې تی ورکاوه؛ نو رسول اللهﷺ وفرمايل، چې څه فکر کوئ، دغه ښځه خپل بچی اور ته غورځولای شي؟ صحابه وو عرض وکړ، چې قسم په اللهﷻ که دغسې وکړای شي؛ نو رسول اللهﷺ وفرمايل، چې دغه ښځه چې پر خپل بچي څومره مهربانه ده، اللهﷻ تر دغې ډېر پر خپلو بنده ګانو مهربان دی.

سره له دې چې هغه د خپلې قبيلې د مشر ښځه وه؛ خو بيا هم د وينزې په پنجو کې ښکېل شوې وه؛ نو ډېره اندېښمنه وه، دغه حالت څوک هم نشي زغملای، چې بچی دې يې له درده زګېروی کوي، يا دې ژاړي او مور دې پرې څه پروا ونکړي، بلکې د مور زړه د بچي له زګېروي سره سم اره کېږي؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو څکه دغه ښځې هم د خپل بچي په اړه ونه زغملای شوه، د غلامانو په کتار کې يې خپل بچی ولټاوه ان تر دې، چې ویې موند او بیا يې خپلې سینې ته واچاوه.

رڼا

بد ژبي د نورو په پرتله خپله ویونکي ته ډېر زیان رسوي.

څلا

شکر د نعمتونو ساتندوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم مرجان:

په خوښۍ کې د الله ﷻ معرفت ترلاسه کړه، چې په خپګان کې درې پکار شي

أيها اليائس مت قبل المماتِ- أو إذا شئت حياةً فالرَّجا

ژباړه:

ای نهیلی انسانه! له مرګ نه مخکې مړ شې، که ژوند غواړې؛ نو د هیلو واګې راونیسه!

کله چې د ماهي په ګېډه کې د یونس ﷺ زړه راتنګ شو او ولې به نه راتنګېده، ځکه چې یو خو شپه وه، بله د دریاب تیاره او لادپاسه پسې د ماهي په ګېډه کې و؛ نو یونس ﷺ ژر د هغه الله ﷻ لور ته متوجه شو، چې د بېوسو دعاګانې اوري او د هغه یاد د هر دارېدلي کس لپاره د خوښۍ زېری دی، ډېر ښښونکی او لوراند ذات دی، کله چې یونس ﷺ د دریاب په تل کې له خپلې مبارکې خولې دغه کلمې راوایستې:

فَنَادٰى فِي الظُّلُمٰتِ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنْتَ سُبْحٰنَكَ ۖ اِنِّيْ كُنْتُ مِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٨٧﴾

ژباړه:

په پای کې هغه په تررږمیو کې اواز وکړ چې: نشته بل الله ﷻ مګر ته یې، پاک دی ستا ذات، بېشکه ما لنډون وکړ.

د الله ﷻ له درباره د یونس ﷺ د دغې دعا د قبلېدو ځواب نازل شو:

فَاسْتَجَبْنَا لَهٗ ۙ وَنَجَّيْنٰهُ مِنَ الْغَمِّ ۗ وَكَذٰلِكَ نُـْۨجِي الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٨٨﴾

ژباړه:

هله نو موږ د هغه دعا قبوله کړه او له غم نه مو هغه وژغوره او په دغه شان موږ مؤمنان ژغورو.

الله ﷻ ماهي ته امر وکړ، چې زما بنده د دریاب څنډې ته راوباسه، کله چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یونس ﷺ د ناروغۍ او کمزورتیا په حال کې د دریاب په څنډه د ماهي له ګېډې راووت؛ نو له واره یې الله ﷻ ترڅنګ یوه داسې ونه راوخېژوله، چې د روغتیا له مادې ډکه وه، یانې ټوله روغتیا روغتیا وه، څنګه چې یونس ﷺ د دغې ونې مېوه وخوړه؛ نو روغ شو.

همدغه حال د هر هغه چا دی، چې په خوښۍ کې یې د الله ﷻ معرفت ترلاسه کړی وي، په سختو او خپګان کې به یې پکار شي.

رڼا

تاسې تر هغې ځان نشئ سمولای، چې خپل ژوند مو ښه کړی نه وي.

ځلا

هغه کس بېچاره او مسکین دی، چې ښځه یې نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم مرجان:

نړۍ ډېره ښکلې ده

نړۍ ډېره ښکلې او ژوند ډېر په زړه پورې دی؛ خو یوازې هغه څوک ښکلا او خوند څکلای شي، چې ښه فال نیسي.

صلى عليك الله يا علم الهدى- واستبشرت بقدومك الأيامُ

ژباړه:

ای د الله ﷺ استازیه! پر تا دې رحمتونه وي، ته د هدایت علمبردار یې او ستا په راتګ زمانې زېری ترلاسه کړ.

که د یخنۍ سختوالی ستاسې دروازې درټولي وي او شا و خوا مو د واورو غرونه جوړ شوي وي؛ نو د پسرلي د رنګینیو انتظار وکړئ، ځکه چې په ژمي پسې پسرلی راځي، لږ خو کړکۍ خلاصه کړئ، چې تازه هوا درباندې ولګېږي او د مرغانو اوازونه به هم واورئ، د لمر هغه زرینې وړانګې به ووینئ، چې د ونو پر پاڼو ګلکاري کوي، د دې لپاره چې تاسې ته نوی ژوند، نېکې هیلې او ښه خوبونه دروښیي.

د ښکلیو باغونو په لټون پسې صحرا ته مه وځئ، ځکه چې په صحرا کې باغونه نه، بلکې وحشت او ترهه وي؛ نو که تاسې د باغ په لټه کې یاست؛ نو خپلو شا و خوا ونو ته ځیر شئ! له سیوري او مېوو یې ګټه پورته کړئ.

د تېرې زمانې په حساب، کتاب او فکرونو کې مه ډوبېږه، ځکه پخوا چې دې کوم زیان لیده، هغه دې ولید، اوس یې یادول او په اړه یې فکر کول کومه ګټه نه لري، لکه چې د ونې رژېدلې پاڼې، چې بېرته نه شنې کېږي او دغو غورځېدلو پاڼو ځای په پسرلي کې نورې نوې پاڼې نیسي، یانې د هغوی پر ځای نورې راټوکېږي؛ نو تاسې باید هغو پاڼو ته وګورئ، چې پر تاسې یې سیوری کړی دی، نه هغو پاڼو ته چې په ځمکه پرتې دي.

ستاسې تېر شوی وخت د همدغو پرتو پاڼو په څېر دی، چې د ژوند له کتابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرېوتي او نن مو د دغو پاڼو په څېر دی، چې پر تاسې يې سيوری کړی، ياني پرون مو تېر شوی او راروانه ورځ او یا راتلونکې په يوه غيبي نړۍ کې پټ دی، فقط ننني ورځ زموږ په واک کې ده او د همدې ورځې په اړه فکر زموږ لپاره گټور دی، په تېر ژړا او د راتلونکي په اړه اندېښني بې ځايه دي.

رڼا

تاسې د دې خبرې اټکل نشئ کولای چې کنځاوې پر زړونو څومره ژور نقش پرې باسي.

ځلا

ښځه د سړي برخه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیکمرغۍ په لور

کې لس

لوړیه

الماس

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم مرجان:

د سړي لپاره ښځه هم نېکمرغي ده

كوني أرقَّ من النسيم إذا جرى - وأعزَّ في الدنيا من الجوزاء

ژباړه:

ته د پرخې په څېر پسته، سپکه، نازکه او ښکلې شه او په نړۍ کې تر جوزاء هم قدرمنه شه!

ابوطلحهؓ له ایمان راوړلو نه مخکې ام سلیم بن ملحانؓ ته د وادہ وړاندیز وکړ او د ډېر مهر ورکولو ژمنه یې ورسره وکړه؛ خو د نجلۍ کورنۍ بیا هم له خپلوۍ انکار وکړ؛ نو ابوطلحهؓ هک پک شو، چې د دومره ډېر مهر ورکولو سره هم د نجلۍ کورنۍ انکار وکړ او دا یې وویل، چې موږ یوه کافر ته خپله خور، لور نشو ورکولای او د دې ترڅنګ یې دا هم وویل:

ای ابوطلحه! ولې ته خبر نه یې، چې ستاسې خدایان پلانکي، پلانکي کس په خپلو لاسونو جوړوي؟ که ستاسې دغه خدایان اور ته واچول شي؛ نو سوځي.

د دغو خبرو په اورېدو د ابوطلحهؓ زړه راتنګ شو او بېرته په راغلې لار روان شو؛ خو بیا یې هم خبره زړه ته نه کوزېده، چې له دومره مهر سره سره هم د نجلۍ کورنۍ له خپلوۍ انکار وکړ، دا کله کېدای شي؟.

دا چې ابوطلحهؓ پر ام سلیمؓ باندې له زړه نه مئین و، بله ورځ بیا ورغی او د مخکې په پرتله یې هم د ډېر مهر وړاندیز وکړ، په دې ګومان چې ښایي دا ځل ورسره خپلوي وکړي؛ خو بیا هم ام سلیمؓ له نکاح نه انکار وکړ اوپه ډېر ادب یې ورته وویل:

ای ابوطلحه! ستا غوندې سړی څوک نشي ردولای، (یانې ته د دې وړ یې، چې هر څوک درسره د نکاح هیله ولري)؛ خو ته نامسلمان او زه مسلمانه یم، زه د نکاح لپاره له تا نه نور هیڅ نه غواړم، فقط ته د اسلام دین ومنه او ایمان راوړه.

ابوطلحه: د ایمان راوړلو لپاره چا ته ورشم؟.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ام سلیمؓ: محمد رسول اللهﷺ ته ورشه!.

ابوطلحه د نبي کریمﷺ لور ته په منډو منډو ورغی؛ نو رسول اللهﷺ یې له صحابه وو سره ناست ولید، چې د رسول اللهﷺ سترګې پر ابوطلحه ولګېدې؛ نو خپلو ملګریو ته یې وویل، چې ابوطلحه راروان دی او د اسلام نور یې د دواړو سترګو ترمنځ، یانې د تندي په منځ کې ځلېږي.

ابوطلحهؓ رسول اللهﷺ ته د ام سلیمؓ خبره وکړه او بیا یې ایمان راووړ؛ نو رسول اللهﷺ یې له ام سلیمؓ سره نکاح وتړله.

خوږو لوستونکیو! ام سلیمؓ د ټولې نړۍ د ښځو لپاره یوه غوره بېلګه ده، څکه چې تاسې ولیدل، چې د څومره شتمن سړي له نکاح نه یې یوازې په دې خبره انکار وکړ، چې زه مسلمانه او ته یو نامسلمان شخص یې او که له ما سره نکاح کول غواړې؛ نو ته باید لومړی ایمان راوړې؛ نو وګورئ، چې ام سلیمؓ قرباني ورکړه؛ نو اللهﷻ د دې په برکت ابوطلحهؓ مسلمان کړ او دا یې په نکاح کې هم ورکړه، یانې څو ګټې یې وکړې، هم یې له هماغه ابوطلحهؓ سره نکاح وشوه، چې پرې مئین و او د قربانۍ اجر؛ خو به یې اللهﷻ ته معلوم وي، چې په اعمالنامه کې به یې څومره اجر لیکل شوی، یانې دنیا او اخرت یې دواړه ښاېسته شوي (نو تاسې هم بې واده خویندې باید له څان سره دا پرېکړه وکړئ، چې موږ به هم له هغه چا سره نکاح کوو، چې مسلمان او پرهېزګار وي، نه شتمن او بې دینه وي).

رڼا

که غواړې، چې خلک درسره په موسکا مخ شي؛ نو ته هم ورسره په موسکا مخ کېږه!.

څلا

وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ

ژباړه:

او هر مصیبت چې دربادنې راشي صبر پرې وکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی الماس:

د بریالیتوب کیلي

دارٌ متى ما أضحكت في يومها- أبكت غداً قبحاً لها من دارِ

ژباړه:

دا دنیا څومره مکاره ده، څکه که یوه ورځ مو خندوي؛ نو په سبا له مو پسې ژړوي هم.

د عزت کیلي: د الله ﷻ او د هغه د رسول اطاعت دی.

د روزۍ کیلي: د استغفار او توبې تر څنګ هڅه او کوښښ دی.

د جنت کیلي: توحید (فقط د یو الله ﷻ عبادت کول، له هغه ﷻ پرته له بل چا نه مرسته نه غوښتل او نه چا ته سر ټیټول، نه د بل چا په نامه نذرونه او منښتې کول).

د ایمان کیلي: د الله ﷻ په نښانو او د هغه په مخلوق کې فکر کول دي.

د خیر کیلي: ریښتینولي ده.

د زړه کیلي: په فکر او تدبر سره د قرآن کریم لوستل، د تهجدو په وخت کې الله ﷻ ته عذر، زاري او پرهېزګاري ده.

د علم کیلي: ښې پوښتنې او ښه غوږ کېښودل.

د مرستې کیلي: صبر.

د بریالیتوب کیلي: پرهېزګاري.

د نعمت کیلي: شکر.

د اخرت د فکر کیلي: په دنیا کې زهد.

د قبولتیا کیلي: دعا.

رڼا

د انسان موسکا د لمر له وړانګو نه یوه وړانګه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم الماس:

تر تنگسې وروسته د پراخۍ خوند

تسلَّ عن الهموم فليس شيءٌ - يقيم ، وما همومك بالمقيمه

ژباړه:

ځان پر خپلو اندېښنو بوختوه، ځکه چې هیڅ یوه اندېښنه تل نه وي؛ نو ستا اندېښنې هم له منځه تلونکې دي.

یوه ناوې خپلې مور ته په یوه لیک کې داسې لیکي:

مور جانې! موږ د واده له چکر نه راستانه شو او له خواږه مېړه سره مې په کوډله کې یم؛ خو کاش! چې ته مې خوا ته وای او ما درته د دې نوي ژوند د تجربو په اړه څه ویلي وای، زما مېړه ډېر ښه سړی دی او موږ دواړه په خپلو کې ښه خواږه یو، له یو بل سره ډېره مینه کوو او زه تل د هغه کار کولو په هڅه کې یم، چې مېړه مې پرې خوشحالېږي.

مور جانې! زه پر هماغو نصیحتونو او سپارښتنو عمل کوم، چې د رخصتۍ پر مهال دې راته کړي دي او ستا هغه خبرې مې په ذهن کې اوړي راوړي، چې تا کله په سینې پورې ونیول او د نوي کور او نوي ژوند په اړه دې راته وکړې او همدا لامل دی، چې زه مې خپل ژوند ته ستا په سترگو گورم، ته زما لپاره ډېره غوره لارښوده وې.

مور جانې! زما د ژوند تر ټولو ستر هدف همدا دی، چې ستا پر پله پل کېږدم او هسې وخت تېر کړم، نکه تا چې زما له پلار، ورونو او خوېندو سره تېر کړی او تا چې له موږ سره څومره مینه کړې، زه هم غواړم، چې له خپلې دې نوې کورنۍ سره هماغسې مینه وکړم.

ای مور جانې! د دروازې د پرانستل کېدو غږ مې تر غوږ شو، ښایي مېړه مې راغلی وي، هغه به زما لیک لوستل غواړي، چې ما مې مور ته په لیک کې څه لیکلي دي، کېدای شي چې هغه هم له ما سره په دې لیک کې خپل شعور

(c) ketabton.com: The Digital Library

او انګېرنې شریکول وغواړي.

مور جانې! مېړه مې له ما نه قلم او کاغذ غواړي، چې تا ته خپل احساسات دروانګېري.

ستا او د پلار جان د لاسونو ښکلولو په هیله.

ستا خوږه لور ......

رنا

پر موسکا هیڅ لګښت نه راځي؛ خو اغېز یې ډېر ژور وي.

ځلا

رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا ۖ إِنَّكَ أَنتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾

ژباړه:

ای زموږ ربه! له موږ نه دا خدمت قبول کړه، ته د هر څه اورېدونکی او په ټولو شیانو پوهېدونکی یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درېیم الماس:

اندېښنې

اندېښنې پر زړه تنګۍ سربېره داسې عصبي ناروغۍ رازېږوي، چې ذهن او بدن دواړه ښکار کوي.

د يوه شاعر په وينا:

قال : الحياةُ كئيبة و تجهَّما - قلت ابتسم يكفي التجهُّمُ في السما !

ژباړه:

هغه وويل، چې ژوند څومره تنګلاسي او اندېښنو نه ډک دی؛ نو ما ورته وويل، چې غم يې مکوه، زموږ لپاره د اسمان برېښنا هم بس ده.

ټولې عصبي ناروغۍ د اندېښنو زېږنده دي، ځکه د اندېښنو له امله ذهني تشويش رامنځته کېږي او د ذهني تشويش په رامنځته کېدو ټولې سوکالۍ او هوساينې له منځه ځي؛ نو خپله ډول ډول ناروغيو ته لار هوارېږي؛ خو کله چې موږ ځان د لويو مصيبتونو مقابلې ته چمتو کوو؛ نو زموږ لومړی کار به دا وي، چې په ستونزمن وخت کې له سختيو او مصيبتونو نه د راوتو لپاره ذهن په کار واچوو، ځکه چې دغه دواړه کاره نشي کېدای، چې هم دې له زړه تنګۍ او عصبي ناروغيو سره لاس او ګرېوان يو او هم د څه کار لپاره زړه را لوی کړو، ځکه چې دغه دواړه شيان يو د بل ضد دي، چې يو بل نه پرېږدي.

که تاسې له کومې ستونزې سره مخ شئ او وېرېږئ، چې دغه ستونزه به ستاسې د ذهني تشويش لامل شي؛ نو تاسې پر خپل تېر ژوند يو ځغلنده نظر راتېر کړئ او د تېر ژوند تر ټولو ستونزمن او سخت حالات راپه زړه کړئ، چې له امله يې درته اوسنۍ ستونزه وړه ښکاره شي؛ نو هله به له اندېښنو او عصبي ناروغيو خلاصی ومومئ، ځکه چې ستاسې هاغه تېره سخته او ستونزه تر اوسنۍ ډېره سخته وه؛ نو هغه چې څنګه هواره او تېره شي؛ نو دا به هم هماغسې هواره، تېره او هېره شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خبره له ياده مه وباسئ، چې اندېښنې فقط پر تاسې لاسبري کېږي، نه ستاسې پر وختونو او چارو، بلکې تاسې چې کله وزګار شئ؛ نو اندېښنې مو ذهن ته لار کوي او له اندېښنو څخه د خلاصون غوره لار دا ده، چې وزګار مه کېنئ، بلکې ځان په څه کار کې بوخت ساتئ.

رڼا

کله نا کله ډېرې وړې خبرې هم انسان د لېونتوب تر پولې رسوي.

څلا

ژوند فقط يو څو دقيقې او څو ثانيې دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورم الماس:

د لغړتوب پایلې

صبراً على شدة الأيام إنَّ لها – عُقْبى ، وما الصبر إلا عند ذي حسبِ

ژباړه:

د ورځو پر سختیو او اندېښنو صبر کول پکار دي، ځکه چې ټولې سختۍ پای لري او صبر د هوښیارو خلکو کار دی.

زموږ تنکي ځوانان ورونه په دې فکر کې دي، چې د ښځو ستر مات شي او ښځې له پردې پرته میدان ته راووځي؛ خو قسم په الله ﷻ که دغه ستر مات شو؛ نو بیا به خپل سر ټکوئ او ژاړئ، که څه هم په ځینو خلکو کې شپه او ورځ دغسې پېښې رامنځته کېږي؛ خو هغوی یې باک نه ګڼي، ځکه چې هغوی څه شرم او حیا نه لري، تاسې خو غیرتي خلک یاست، د شرم او حیا درس درکړ شوی، له بې حیایۍ منع شوي یاست؛ نو تاسې کله لغړتوب زغملای شئ، الله ﷻ مه کړه! که پرده له منځه لاړه؛ نو بیا به پرې پښېمانه یاستئ؛ خو پښېمانتیا به مو ګټه نلري، بیا به د پردې د دودولو هڅه کوئ او هلې ځلې به مو هیڅ ځای نه نیسي، ځکه چې اوس ښځې د دود له مخې هم پرده کوي، دوی له نورې نړۍ نه لا تراوسه نه دي خبرې، ځکه پرده کول ورته ګران نه دي؛ خو که یو ځل دې ښځو پرده لرې کړه او څو ورځې پرې دغه ازاده هوا ولګېده؛ نو بیا به پرده ورته سم زندان ښکاري.

دا خو زموږ مشرانو د دې ښځو په مغزو کې په ډېره خوارۍ دا خبره کېنولې، چې د ښځې قدر او عزت د هغې په پرده کې دی؛ نو ځکه ښځې په خوښۍ پرده کوي؛ خو که دغه تعلیم د ښځو له زړونو ووځي او دا ورته وویل شي، چې د ښځې عزت په دې کې دی، چې بې پردې په بازارونو کې ګرځي؛ نو بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

به تر قیامته پرې پرده ونه کړای شئ.

قدرمنو!

د ښځو جوهر په دې کې دی، چې له بهرنۍ نړۍ نه ناخبره په کور پاتې شي.

رڼا

د سړي نیکمرغي د ښځې له دوا،و شونډو د یوې خبرې راوتل دي. (؟)

ځلا

وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾

ژباړه:

او کله چې ناروغېږم هماغه مې روغوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم الماس:

قوت په علم کې وي، نه په بدن کې

لكلِّ من الأيام عندي عادةٌ – فإن ساءني صبرٌ، وإن سرني شكرُ

ژباړه:

زما عادت دا دی، چې هره ورځ پر يوه ناوړه خبر صبر کوم او کله شکر کوم.

يوه عيسوۍ (نامسلمانه) ښځه، چې په خپل ژوند کې يې له بېوزلۍ، نېستۍ او ناروغۍ پرته هيڅ نه پېژندل، ځکه چې تر لومړي واده څو ورځې وروسته يې مېړه مړ شو، چې بل واده يې وکړ؛ نو څه موده پس يې مېړه بله ښځه وکړه او دا يې پرېښوده، ترې لاړ، څو ورځې پس يې د دغه دويمني مېړه جسد په يوه کوډله کې موندل شو.

دغې نامسلمانې ښځې يو زوی هم درلود؛ خو د فقر او نېستۍ له امله يې چېرته پرېښی و، بله ورځ دغه ښځه په ښار کې روانه وه، ناڅاپه د پښې په ښوېدلو راپرېوته او بې سده شوه.

د راپرېوتو له امله يې ملا ماته شوې وه او ډاکټرانو ځوابه کړې وه، چې ته د رغېدو نه يې او بله دا چې ډېر ژر به ګوزن (فالج) درباندې برید کوي، دغه خواره چې د ډاکټرانو له درملنې نهيلې شوه؛ نو خپل سپېڅلی کتاب انجيل يې راوخيست او د پاڼو په اړولو يې لاس پورې کړ، ناڅاپه يې په هغه کيسه سترګې ميخ شوې، چې يو ګوزن وهلی عيسیﷺ ته راوستل شو؛ نو عيسیﷺ ورته وفرمايل، چې د اللهﷻ په امر پاڅه او بستره دې اخله کور ته ځه؛ نو هغه ناروغ رک روغ کور ته په خپلو پښو روان شو.[1]

ښځې چې په خپل سپېڅلي کتاب کې دغه پېښه ولوسته؛ نو ايماني ځواب يې په څپو شو، يو ناڅاپه راولاړه شوه او پر خپلو پښو روانه شوه.

---

[1] پتمنو خويندو دا خبره له ياده مه باسئ، چې هغه دين اوس منسوخ شوی، که اوس څوک د هغه پيرو شي؛ نو هغه به کافر او نامسلمان بلل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوږو لوستونکيو!

تاسې ولوستل، چې د دغې ښځې ټول بدن ګوزن داسې وهلی و، چې له سره د خوځېدو نه وه؛ خو چې په خپل سپېڅلي کتاب کې يې د ګوزن وهلي کس پېښه ولوسته، چې عيسی ﷺ ورته هغه دوه جملې وويلې؛ نو ګوزن وهلی کس رک روغ شو او بېرته په خپلو پښو کور ته روان شو؛ نو د دغې ښځې ايماني قوت هم د دې جوګه شو، چې ګوزن وهلې بوډۍ يې پر خپلو پښو ودروله، ناروغي يې ښه شوه او د نورو لپاره نمونه هم شوه؛ خو ای مسلمانې خورې! تا څه وکړل؟.

رڼا

نېکه ښځه د يوې مضبوطې کلا په څېر ده، چې هېڅوک يې نشي ړنګولای.

ځلا

قناعت يوه داسې زېرمه ده، چې کله هم نه تشېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم الماس:

زړوره ښځه د اندېښنو له اور نه هم ګلزار جوړولای شي

وعاقبةُ الصبر الجميل جميلةٌ- وأفضل أخلاق الرجال التفضُّلُ

د شعر ژباړه:

د ښه صبر پایله هم ښه وي او د سړیو تر ټولو ښه اخلاق ښېګړه ده.

د ابوطلحه ﷺ ښځې ام سلیم ﷺ، چې خپل زوی خاورو ته وسپاره؛ نو د صبر ډېره غوره نمونه یې وړاندې کړه؛ نو ځکه الله ﷻ ورته غوره بدله هم ورکړه.

انس ﷺ وايي، چې د طلحه ﷺ زوی ډېر ناروغ و، په داسې حال کې، چې طلحه ﷺ په کور کې نه و (چېرته تللی و) نو زوی یې مړ شو، د شپې چې ابوطلحه ﷺ کور ته راغی، ښځه یې د زوی د ناروغۍ په اړه وپوښتله، چې هلک اوس څنګه دی؟ ام سلیم ﷺ یانې ښځې یې ورته وویل، چې اوس ارام دی، بیا یې مېړه ته خواړه کېښودل، تر خوراک، څښاک وروسته یې ورسره کوروالي وکړ، چې له کوروالي نه وزګار شول؛ نو هله یې مېړه ته د زوی کیسه وکړه، چې هغه په حق ورسېد او خاورو ته مې وسپاره.

سهار ابوطلحه ﷺ رسول الله ﷺ ته دغه کیسه وکړه؛ نو رسول الله ورته دعا وکړه، چې ای الله ﷻ په دې ښځه او مېړه دواړو کې برکت واچوه؛ نو تر هغې وروسته له ام سلیم ﷺ کره بل زوی پیدا شو؛ نو انس ﷺ وايي، چې ما ته ابوطلحه ﷺ خپل زوی او یو څه خرماوې راکړې، چې رسول الله ﷺ ته یې یوسه.

انس ﷺ چې ماشوم رسول الله ﷺ ته ور ووړ؛ نو رسول الله ﷺ وپوښت، چې له دې ماشوم سره نور څه شته؟ انس ﷺ هغه دوه دانې خرما هم راواخیستې او رسول الله ﷺ ته یې ورکړې، رسول د خرما یوه دانه په خوله کې وژووله او بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې د ماشوم په خوله کې ور کړه او عبدالله نوم يې پرې کېښود.

وګورئ د ام سليمؓ صبر ته، چې د زوی پر مړينه يې نه چيغې او نه واويلا کوله، بلکې له صبر نه يې کار واخيست.

رڼا

له حيا او پاکلمنۍ پر ته بل هيڅ شی د ښځې قدر نشي ډېرولای.

ځلا

د شپې تياري ته د سباوون زېری ور کړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم الماس:

له صبر نه کار واخلئ

فصبراً على حلو الزمان ومرّه- فإن اعتياد الصبر أدعى إلى الرشدِ

د شعر ژباړه:

د زمانې پر خوږو او ترخو دواړو خبرو باندې صبر کوئ، چې په صبر کولو انسان قدرمن کېږي.

ام ربیع بنت براء، چې د حارثه بن سراقه مور وه، کله چې حارثه ﷺ د بدر په غزا کې شهید شو، تر هجرت وروسته ام ربیع رسول الله ﷺ ته په دې تمه راغله، چې د رسول الله ﷺ له خولې ښايي د خپل شهيد زوی په اړه داسې خبره واورم، چې زړه مې پرې یخ شي؛ نو په دې لړ کې يې رسول الله ﷺ وپوښت، چې ای د الله ﷺ رسوله! ما د حارثه ﷺ له حاله خبره کړه، که هغه په جنت کې وي، چې زه (يې پر بېلتانه) صبر وکړم او که بله څه خبره وي (یانې الله ﷺ مه کړه که په دوزخ کې وي، چې) ښه وژاړم.

نبي کریم ﷺ ورته وفرمايل، چې ای د حارثه مورې! جنتونه ډېر دی؛ خو ستا زوی په جنت الفردوس کې هم د لوړ مقام خاوند دی.

مور کله هم د زوی بېلتون نشي زغملای او بیا لا داسې بېلتون، چې نازولی يې د تورو خاورو خوراک شي؛ نو ځکه دغې ښځې له رسول الله ﷺ نه د خپل نازولي زوی د حال پوښتنه وکړه، چې زوی مې که په جنت کې وي، چې پر بېلتانه يې صبر وکړم او په جنت کې يې د لیدو تمه ولرم؛ خو دا چې د هغې ښځې زړه د ایمان په پلوشو روښانه و؛ نو د رسول الله ﷺ له خولې يې چې د خپل زوی د جنتي کېدو زېری واورېد؛ نو صبر يې وظیفه کړ.

رڼا

که ښکلې ښځه جوهر وي؛ نو شریفه ښځه خزانه ده.

ځلا

ښځه یو داسې لمر دی، چې له سره نه پرېوځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم الماس:

په سخته کې له الله ﷻ پرته بل څوک پکار نه راځي

فليتك تحلو والحياة مريرةٌ- وليتك ترضى والأنام غِضابُ

د شعر ژباړه:

کاش! ای الله ﷻ! چې ته خوږ او ژوند تريخ وای، ته رانه خوشحاله او ستا مخلوق را څخه خپه وای (؟)

که غم درباندې خپل تور څادر وغوړوي، اندېښنې دې لمن راونيسي، له هر لوري درباندې د مصيبتونو دروازې راپرانيستل شي او د خلاصون لار درڅخه ورکه شي؛ نو دا دعا ووايه:

«لاَ إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ العَظِيمُ الحَلِيمُ، لاَ إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ العَرْشِ العَظِيمِ، لاَ إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الأَرْضِ، وَرَبُّ العَرْشِ الكَرِيمِ»

صحيح البخاري (٨ / ٧٥)

نو د دغې دعا په لوستو به مو ټولې اندېښنې او مصيبتونه لرې شي.

الله ﷻ فرمايي:

فَاسْتَجَبْنَا لَهُۥ وَنَجَّيْنَٰهُ مِنَ الْغَمِّ ۚ وَكَذَٰلِكَ نُـۨجِى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

ژباړه:

هله نو موږ د هغه دعا قبوله کړه او له غم نه مو هغه وژغوره او په دغه شان موږ مؤمنان ژغورو.

همدا راز که د ناروغ ناروغي سخته شي، بدن يې له درد څخه لړزېږي، رنګ يې ژېړ واوړي، ټول طبيبان يې ځواب کړي او نهيلی پر بستره پرېوځي؛ نو د الله رب العزت دروازه دې وټکوي او هغه الله ﷻ دې راوبلي، الله ﷻ به يې ناروغي ښه کړي، په وينه کې به يې روغتيا په ځغاسته شي، ځکه چې الله ﷻ دعا قبلونکی ذات دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله ﷻ فرمايي:

وَ اَيُّوْبَ اِذْ نَادٰى رَبَّهٗۤ اَنِّيْ مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَ اَنْتَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿۸۳﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهٗ فَكَشَفْنَا مَا بِهٖ مِنْ ضُرٍّ وَّ اٰتَيْنٰهُ اَهْلَهٗ وَ مِثْلَهُمْ مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَ ذِكْرٰى لِلْعٰبِدِيْنَ ﴿۸۴﴾

ژباړه:

او همدغه (د څیر کې حکم او علم نعمت) موږ ایوب ﷺ ته ورکړی و، کله چې هغه له خپل رب نه غوښتنه وکړه چې ((زه ناروغ یم او ته ارحم الراحمین یې)) موږ د هغه دعا قبوله کړه او له هغه څخه مو د هغه تکلیف ایسته کړ او یوازې د هغه د کورنۍ غړي مو هغه ته ورنه کړل، بلکې پر هغو سربېره مو هماغومره نور هم ورکړل، د خپل ځانګړي رحمت په ډول او د دې لپاره چې دا د عبادت کوونکیو لپاره یو درس وي.

رڼا

د سړي تر ټولو ستره خزانه ښځه ده

ځلا

ښځې ښیښې ته ورته وي؛ نو له نرمۍ ورسره کار واخلئ (الحدیث)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم الماس:

د بېوسه دعا

اَمَّنْ يُّجِيْبُ الْمُضْطَرَّ اِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوْٓءَ

ژباړه:
څوک دی چې د بېکس او بېوس دعا اوري کله چې هغه يې وبلي او څوک د هغه کړاو ايسته کوي؟

لا يضِقْ ذرعُك عند الأزماتِ- إنْ هي اشتدتْ فأمِّل فَرَجَا

د شعر ژباړه:
په سخته کې لاس مه تنګوئ، که سخته ډېره شي؛ نو د الهي مرستې په تمه شئ.

د الله ﷻ رحم او پېرزو ته ګوره، چې سوالګر بې نوا نه ستنوي او نه يې دعا ضائع کوي، څوک چې ترې څه او څومره غواړي، هماغومره يې ورکوي او دا لا څه چې الله ﷻ دومره لوراند (رحمن) ذات دی، چې کفارو ته يې هم ورکوي، سره له دې، چې هغوی يې له سره مني هم نه؛ خو بيا هم الله ﷻ هغوی ته په دنيا کې ټول دنيوي شيان ورکوي، چې ښايي په دې ډول هغوی د اسلام منلو ته غاړه کېږدي او ځانونه الله ﷻ ته رانږدې کړي؛ خو بيا هم ډېرو خلکو د الله ﷻ دغه احسان او ښېګڼې شاته غورځولې دي او د هغه د ښېګړو تکذيب يې کړی دی، لکه چې الله ﷻ فرمايي:

فَاِذَا رَكِبُوْا فِى الْفُلْكِ دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۚ فَلَمَّا نَجّٰىهُمْ اِلَى الْبَرِّ اِذَا هُمْ يُشْرِكُوْنَ ﴿٦٥﴾

ژباړه:
کله چې دغه خلک په بېړۍ کې سپرېږي؛ نو له الله ﷻ نه په خالصې عقيدې سره دعا غواړي، بيا کله چې الله ﷻ دوی وژغوري، وچې ته يې راولي؛ نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناڅاپه دوی بیا په شرک کولو لاس پورې کړي.
الله ﷻ پر خپلو بنده ګانو ډېر مهربانه دی، ان تر دې، چې د هر بېوسه او بېکسه دعا اوري او ستونزې يې هواروي؛ خو بیا هم ډېر لږ خلک ترې پند اخلي، لکه چې الله ﷻ فرمايي:

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۗ أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ ۚ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

ژباړه:
څوک دی، چې د بېکس او بېوس دعا اوري، کله چې هغه يې وبلي او څوک د هغه کړاو ايسته کوي؟ او (څوک دی چې) تاسې د ځمکې خلفاء ګرځوي؟ ايا له الله ﷻ سره کوم بل خدای هم (د دې کارکوونکی) دی؟ تاسې بېخي لږ غور کوئ.

رڼا

ښځې بايد په کور کېني، ځکه چې ښځه ډېر نازک لوښی دی او ډېر ژر ماتېږي.

ځلا

پام کوئ! نورو ته ستونزې مه راولاړوئ، ځکه چې نورو ته ستونزې راولاړول د بېلارۍ دليل دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیکمرغي بنځې
لپاره د
گلانو
گیډۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم الماس:

بخیلتوب

وَمَنْ يَّبْخَلْ فَاِنَّمَا يَبْخَلُ عَنْ نَّفْسِهٖ

ژباړه:

په تاسې کې ځینې کسان داسې دي، چې بخیلي کوي، هغه په حقیقت کې خپله له خپل ځان سره بخیلي کوي.

د یوه عربي شعر ژباړه ده چې:

د تیارې له راخپرېدو مه ډارېږئ، بلکې په تیاره کې، لکه د ستورو وځلېږئ!

د عمر بن عبدالعزیز د یوې خور په اړه ویل کېږي، چې هغې به ښځې خپل کاله ته راټولولې، پر ښکلیو جامو سربېره به یې یو څه نغدې پیسې هم ورکولې او بیا به یې ورته ویل، چې دغه جامې تاسې اغوندئ او دغه پیسې پر اړو کسانو وېشئ، یانې په دې ډول به یې په ښځو کې د سخا ماده پیدا کوله او ښځې به یې له سخا سره اشنا کولې او بیا به یې ویل، چې که بخیلي جامه وای؛ نو قسم په الله که ما کله هم اغوستې وای او که لار وای؛ نو زه به پرې کله هم نه تلای.

د سخا په اړه به یې ویل، چې د هر اولس لپاره یوه بېلونکې نښه وي؛ خو زما نښه سخا ده، همدا راز وایي، چې قسم په الله ﷻ په ملاقات کې ډاډینه (؟) ما ته په ډېره ولږه کې تر خوندورو خوړو او په سخته تنده کې تر یخو اوبو هم غوره ده.

نوموړې ښځه وایي، چې:

«ما له نېکانو پرته کله هم له چا سره حسد نه دی کړی او له هغوی سره مې فقط داسې حسد کړی، چې ما ورسره په نېکۍ کې ګډون غوښتی، چې کاش! زه هم ورسره په دغه نېکۍ کې شریکه وای»

اوس د دې دور په ښځو کې دغه صفتونه کوم دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

رڼا

د ځان غوښتنې له ناروغۍ نه خلاصون ریښتینې نیکمرغي ده.

ځلا

اِنَّمَا يُوَفَّى الصّٰبِرُوْنَ اَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ۝

ژباړه:

چا چې په دې دنیا کې نېک چلند غوره کړی دی د هغو لپاره ښېګڼه ده او د الله ﷻ ځمکه پراخه ده، صبر کوونکیو ته به خپل اجر بې حسابه ورکړ شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلاب:

ته نه خيځواله او نه لوېديځواله يې، بلکې ته يوه مسلمانه ښځه يې!

عسی فرجٌ يکون عسی- نعلّل نفسنا بعسی

ژباړه:

مرسته نږدې ده، بېخي نږدې ده او موږ په نږدې رسۍ پورې نښتي يو.

ده يوې جرمنۍ مسلمانې وينا ده چې:

((ای مسلمانې خورې! د لوېديزوالو ښځو په ليدو د هغوی په مود او فيشن تېر نه وځې، ځکه هغوی موږ د مود او فيشن په نامه تېر باسي او زموږ پر هېواد له دغې لارې يرغل کول غواړي.))

يوازې اسلام او اسلامي نظام دی، چې د ښځو ساتنه کوي، بل د ښځو په ختم کې دا خبره اغښل شوې، چې هغه په کور کې اوسېدل خوښوي؛ خو کېدای شي، چې ستاسې په ذهن کې دغه پوښتنه راولاړه شي، چې دا کله کېدای شي، چې ښځه دې فقط په کور کې پاتې شي او له بهرنۍ نړۍ سره دې خپلې اړيکې وشلوي؟ نو د دې ځواب دا دی، چې الله ﷻ سړيو ته د ښځو په پرتله ډېر ځواک، قوت، پوهه او زغم وربښلی دی او په ښځو کې يې د نرمۍ او شفقت ماده ايښې ده او دا چې د ښځې مزاج ډېر ژر اوړي راوړي؛ نو ځکه ښځو ته په کور ناسته ښه ده.

کومه ښځه، چې له خپل مېړه او بچيو سره مينه کوي؛ نو هغه له اړتيا پرته له کوره وتل له سره نه خوښوي او پاتې شوې لوېديزوالې ښځې؛ نو هغوی؛ خو نهه نوي برخې خپل عزت پلورلی دی، ځکه چې هغوی له الله ﷻ څخه نه وېرېږي، بل دا چې لوېديزوالې ښځې که له کوره وځي؛ نو مېړونه يې په کور کې د ښځو کار کوي، يانې جامې سړي مينځي، ماشومان سړي کراروي، دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلا خبره ده، چې سړی له خپلې ښځې سره په کورنیو چارو کې مرسته کولای شي او خپله اسلام هم دې لور ته خلک هڅولي دي؛ خو دومره هم نه ده پکار، چې سړی دې د ښځې او ښځه دې د سړي ځای ونیسي.

رڼا

که تاسې ښکلې شوئ؛ نو ټوله نړۍ به درته ښکلې ښکاره شي.

ځلا

وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَىٰ ﴿٨﴾

ژباړه:

او موږ به تا ته د اسانې لارې اسانتیا درکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نرګس:

غمونه شاته وغورځوئ او په نیکو چارو کې بوختې شئ!

توکّلْنا على الرحمن إنا–وجدنا الفوز للمتوکّلينا

ژباړه:

موږ پر رحمن ذات توکل وکړ؛ نو موږ په همدغه توکل کې کامیابي وموندە

که تاسې تر خپلې وسې د کومې ستونزې د هوارولو کوښښ کړی وي؛ نو ورپسې ځانونه د قرآن کریم په تلاوت او یا د کوم بل ګټور کتاب په مطالعه بوختې کړئ، ځکه چې دوه متضاد شیان په یوه لوښي کې نه ځایېږي. لکه چې الله ﷻ فرمايي:

مَا جَعَلَ اللهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جَوْفِهٖ

ژباړه:

الله ﷻ د چا په ګوګل کې دوه زړونه نه دي ایښي.

فرض کړئ، چې ستاسې بچی ناروغ دی؛ نو پکار ده، چې د درملنې پيل يې په دعا او خيرات وکړئ. یانې لومړی یو څه خیرات کړئ او بیا د خپل بچي د ښه کېدو دعا وکړئ او تر هغې وروسته یې ډاکټري درملنه پيل کړئ.

د غم د سپکولو یوه لار دا هم ده، چې انسان تېرې سختې راپه زړه کړي او دا فکر وکړي، چې هغه سختې الله ﷻ لرې کړې؛ نو دا خو د هغو په پرتله ډېرې وړې دي، دا به هم لرې شي. ان شاء الله.

علامه ابن جوزي رحمه الله فرمايي:

((...که څوک له کومې سختې سره مخ شي؛ نو هغه باید داسې فکر وکړي، چې که تر دې هم ډېره سخته راغلې وای؛ نو ما څه کولای شو، هيڅ مې نشو کولای؛ نو په دې حال شکر پکار دی، ځکه چې له بدو بدترې شته؛ نو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې حال کې انسان باید د ښه ساعت انتظار وکړي او که سخته نه وای؛ نو د انسان دعا ته کله فکر کېږي او که فکر یې شي؛ نو څه به وغواړي»

رښا

یو حکیم وایي، چې زه کله هم پر چوپتیا نه یم پښېمانه شوی؛ خو پر خبرو کولو ډېر ځل پښېمانه شوی یم.

ځلا

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا

ژباړه:

ای زموږ پالونکیه! تر هدایت موندنې وروسته زموږ زړونه مه کږوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رامبېل:

د نیکمرغۍ په اړه څو اړینې لارښوونې

وإذا أتتك مذمتي من ناقصٍ- فهي الشهادة لي بأني كاملُ

ژباړه:

که کوم ناپوه کس په ما پسې خبرې کوي؛ نو دا په اصل کې زما د بشپړتیا ګواهي ورکوي!

حرص او تمه ډېر زیانمنونکی شی دی؛ خو درمل یې په دغه نسخه کې شته

۱: په لګښت کې منځلاري کول:

ځکه چې بد خرڅه خلک کله هم قناعت نه کوي؛ نو ځکه حرص او تمه پرې لاسبرې کېږي او په لګښت کې منځلاري د قناعت بنسټي ماده ده او ښه تدبیر نیم اقتصاد دی.

۲: له راتلونکي مه ډارېږئ:

اوږده امیدونه پرېږدئ او لنډ امیدونه راخپل کړئ، پر الله ﷻ توکل وکړئ، ځکه کومه روزي یې چې ستاسې لپاره لیکلې ده، هغه په هر حال در رسوي.

۳: پرهېزګاري راخپله کړئ:

ځکه چې د پرهېزګارۍ په اړه الله ﷻ فرمايي:

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۝

ژباړه:

څوک چې له الله ﷻ نه په وېرېدو کار وکړي؛ نو الله ﷻ به د هغه لپاره له ستونزو څخه د وتلو کومه لاره پیدا کړي.

۴: قناعت پېژندل:

څوک چې د قناعت پر خوند پوه شي؛ نو هغه بیا د حرص او تمې پر بې خوندۍ هم پوهېږئ؛ نو ځکه بیا نورو ته له اړ کېدو نه هم ځان ساتي.

۵: د پیغمبرانو او اصحابو ژوند ته فکر وکړئ، چې په هغوی کې څومره

(c) ketabton.com: The Digital Library

قناعت او عاجزي وه، هغوی به د اخرت لپاره څنګه نیکۍ زېرمه کولې؛ نو تاسې هم باید د هغوی پر پله پل کېږدئ.

٦: په دنیوي چارو کې تر ځان ښکته خلکو ته ګورئ.

رڼا

هوښیاره ښځه هغه ده، چې د مشورې ګټې له پامه نه غورځوي، نه له خپل حال څخه نهیلې کېږي او نه پر مشورې سربېره خپلې هلې ځلې نه پرېږدي.

ځلا

اِنَّ اللّٰهَ يُدٰفِعُ عَنِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

ژباړه:

بېشکه الله ﷻ له مؤمنانو څخه دفاع کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چامبېل:

چې ټولې لارې وتړل شي؛ نو د الله ﷻ رسۍ راکلکه کړه!

لولا المشقة ساد الناس كلهمُ- الجود يُفقر والإقدام قتّالُ

ژباړه:

که بریالیتوب ګران نه وای؛ نو بیا به ټول خلک بریالي کېدلای او هېڅوک به هم نه ناکامېدلای؛ خو هسې نه ده، څکه چې په یوه کار کې مخکې کېدل د مرګ په څېر ګران دي (لکه په پښتو کې متل دی، چې که د خوړو کانې وراسته وای؛ نو له ګیدړانو څخه به یو هم نه وای پاتې شوی)

د نېکو چارو په بدل کې الله ﷻ انسان ته ښه ژوند ور په برخه کوي او دا اړینه نه ده، چې له ښه ژوند څخه موخه شتمني ده، کېدای شي، چې کله نا کله الله ﷻ د نېکو چارو په بدل کې انسان ته پر ښه ژوند سربېره شتمني هم ور په برخه کړي؛ خو په هر صورت ښه ژوند په شتمنۍ پورې نه دی تړلی، چې یو څوک شتمن دی؛ نو هغه دې د ښه ژوند خاوند وي، بلکې ډېره څله یو نېستمن سړی د ښه ژوند خاوند وي او په خپل ژوند کې ښه خوشحاله وي، څکه چې له الله ﷻ سره یې جوړه وي او همدغه جوړه یې د خوشحاله ژوند لامل وي او ډېر څله به تاسې لیدلي وي، چې یو څوک ډېر شتمن وي؛ خو له ډېرې شتمنۍ سره هم پر خپل ژوند تنګ وي، څکه چې له الله ﷻ سره یې ورانه وي؛ خو که یو څوک شتمن هم وي او له الله ﷻ سره یې جوړه هم وي؛ نو دا خو بیا ډېره اوچته خبره ده.

که غواړئ، چې ښه ژوند ولرئ؛ نو پر الله ﷻ تکیا وکړئ، د نورو په زړونو کې د ځان لپاره مینه وکرئ، د کور چاپېریال راجوړ کړئ، د نېکو چارو په ترسره کولو خوشحاله شئ او د نېکو چارو اغېز په خپل ژوند کې رابښکاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړئ، که دغه کار مو وکړ؛ نو بیا د لږ مال په درلودلو هم تاسې د ښه ژوند خاوندان کېدلای شئ.

رڼا

ټول ستر خلک د مور په دعاګانو داسې ستر شوي دي او دا خبره هر څوک مني، چې د سترتوب لپاره د مور دعاګانې ډېرې اړینې دي.

خلا

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ

ژباړه:

له الله ﷻ پرته بل هېڅوک د عبادت او بنده ګۍ وړ نه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غاټول:

فقط مؤمنان نېکمرغه کېدای شي

سهِّلْ على نفسك الأمورا-وكنْ على مُرِّها صبورا

ژباړه:

خپل مصیبتونه سپک وګڼه او د ستونزو پر تریخوالي صبر کوه!

ما د نړۍ د ډېرو نامسلمانو شتمنو خلکو تاریخونه لوستي دي، له هغې نه ما ته څرګنده شوې ده، چې د ژوند انتهایي بدمرغي، راتلونکی یې لعنتي او بریا یې له ذلت نه ډکه وي، ځکه چې اوس هغوی چېرته دي؟ د هغوی راټوله کړې شتمني او دنګې ماڼۍ څه شوې؟ تاسې که د نامسلمانو شتمنو تاریخونه وګورئ؛ نو درته په ډاګه شي، چې په هغوی کې چا خپله ځان وژلی، څوک د بل له لاسه وژل شوي او څوک زندان ته اچول شوي دي او ډېر پکې قضاء ته راښکل شوي دي، چې د خپلو تېروتنو او دوکو پایله ویني؛ نو دغه ډول خلک په بدمرغه خلکو کې شمېرل کېږي، ځکه هغوی؛ خو دا فکر کړی و، چې ګوندې هغوی پر خپله شتمنۍ نېکمرغي، روغتیا، ځواني، مینه او داسې نور هر څه پېرلای شي؛ خو د وخت په تېرېدو ورته په ډاګه شوه، چې دغه شیان په پیسو نشي پېرل کېدای، هو! پر پیسو باندې په بازار کې اسانتیاوې پېرلای شي؛ خو ارام او خوند نه، دارو درمل اخیستلای شي؛ خو روغتیا نه، عیاشي پرې کولای شي؛ خو مینه نه!

نېکمرغي یوازې مسلمانان ترلاسه کولای شي، ځکه چې له دوی سره ایماني نور وي، دوی تل له ځان سره د ښو او بدو حساب کوي او د الله ﷻ پر حکمونو عمل کوي، په دې لړ کې تاسې د الله ﷻ دې وینا ته ځیر شئ، چې د مؤمنانو په اړه فرمایي:

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً ۚ وَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لَنَجۡزِيَنَّهُمۡ أَجۡرَهُم بِأَحۡسَنِ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ۝٩٧

ژباړه:

هرڅوک چې ښه عمل وکړي، هغه نارینه وي او که ښځه وي؛ خو په دې شرط چې مؤمن وي، پر هغه به موږ په دنیا کې سپیڅلی ژوند تېر کړو او (په اخرت کې به) دغسې خلکو ته د هغو اجر له ډېرو ښو عملونو سره سم ورکړو.

رڼا

څوک چې نیکمرغي نه غواړي، هغه کله هم نشي نیکمرغه کېدلای.

خلا

هر څه په تقدیر کې مخکې له مخکې لیکل شوي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنبل:

له بد خرڅۍ پرته ژوند

خليليَّ لا والله ما من ملمَّةٍ- تدوم على حيٍّ وإنْ هي جلتِ

ژباړه:

خوږه دوسته! قسم په الله که له غمې نه غمه ستونزه هم همېشه پاتې کېدونکې وي، اخر به هواريږي.

مسلمانه ښځه دومره پخلی کوي، چې د کور خلک پرې ماړه شي، نه دا چې هسې ډک شکور پاتې شي او ښځه پرې بدخرڅه ښکاره شي، په دې لړ کې تاسې د عايشې رضي الله عنها دغه وينا ته ځير شئ، چې فرمايي:

((له رسول الله ﷺ نه به پر دسترخوان هيڅ يوه غمه يا وړه مړۍ نه پاتې کېده))
همدا راز په يوه بل روايت کې دي، عايشه رضي الله عنها فرمايي چې:

((کله هم داسې نه دي شوي، چې ما د رسول الله ﷺ له مخې نه دسترخوان پورته کړی وي او په دسترخوان دې ترې څه پاتې وي.))

همدا راز د سرو او سپينو په لوښو کې له خوراک کولو نه هم اسلام منع فرمايلې ده او دغه کار يې په بد خرڅيو کې شمېرلی دی، لکه په حديث شريف کې راځي:

((د سرو او سپينو زرو په لوښي کې خوراک کوونکي په خپلو ګېډو کې د دوزخ اور اچوي.))

حقيقت خو دا دی، چې اسلام په ډېر حکمت سره له بدخرڅۍ نه منع فرمايلې ده، ځکه اسلام غواړي، چې مسلمانان عاجزي راخپله کړي او د تل لپاره له بدخرڅۍ نه ځان وساتي.

نبي کريم ﷺ چې کله معاذ رضي الله عنه يمن ته لېږه؛ نو ورته يې و فرمايل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

اى معاذه! د پرېمانۍ له ژوند څخه ځان ساته، ځکه چې د الله ﷻ عبادت کوونکي بنده ګان د پرېمانۍ ژوند نه تېروي.

رڼا

چې نهيلي له ځانه وغورځوې؛ نو هله به خوښي ترلاسه کړې.

ځلا

بې ځايه نيوکې مه کوه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاسمین:

د خیرات په کولو زړه ډاډ منېږي

وإذا تقطعت الحبالُ وأُوصدت- أبوابنا ، فالله يكشف كرْبنا

ژباړه:

کله چې زموږ رسۍ وشلېږي او ټولې دروازې وتړل شي؛ نو الله ﷻ زموږ اندېښنې ختمې کړي.

عائشه ابۍ رضي الله عنها فرمايي، چې يو ځل يوه مسکينه ښځه له خپلو دوو لوڼو سره ما ته راغله، خپلو دواړو لوڼو ته يې د خورما يوه يوه دانه ورکړه او خپله يې هم د يوې خورما دانې په خوړلو پيل وکړ؛ نو په دې کې يې يوې لور ووېل، چې دغه هم ما ته راکړه؛ نو هغې ښځې هغه يوه دانه دوه ځايه کړه، يوه برخه يې خپله وخوړه او بله يې لور ته ورکړه، زه د دغې ښځې پر دې کار ډېره حيرانه شوم؛ نو ما يې رسول الله ﷺ ته کيسه وکړه او رسول الله ﷺ را ته ووېل، چې په دغه کار به الله ﷻ يا د هغې ښځې لپاره جنت واجب کړی وي او يا به يې له دوزخ نه خلاصه کړې وي.

اسلام موږ ته ځکه د ښکو چارو سپارښتنه کوي، چې زموږ ژلمي ښکان شي او ټولنه مو له مينې او محبت نه ډکه شي.

رنا

ښکمرغې شئ!

خلا

ښځه د ګل خوږ بوی او د بلبلې ترانې ته ورته ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشمالی:

الله ﷻ موږ له هرې بلا نه ساتي

وليت الذي بيني وبينك عامرٌ- وبيني وبين العالمين خرابُ

ژباړه:

ای الله ﷻ! کاش! چې زما او ستا تر منځ اړيکې ښې او ستا له مخلوق سره مې شلېدلې وای.

کله نا کله په هوا کې الوتکه خرابه شي؛ نو له سورليو نه مخکې پر پيلوټ (پائلټ) وېره راشي، ځکه چې هغه پرې مخکې پوهېږي او ور پسې سورلۍ هم د الوتکې له خرابېدو خبرې شي؛ نو په چيغو سر کېږي، له وېرې او ترهې يې ژبې له خولو راوځي او ټول الله ﷻ ته د مرستې لپاره چيغې ووهي او د هر چا په خوله د يا الله!... يا الله!... نارې وي؛ نو په دغه وخت کې الله ﷻ پرې ولورېږي او الوتکه بېرته راسازه شي، په کراره پر خپل هوايي ډگر ښکته شي؛ نو زړونه بېرته ډاډمن او تندي خواره شي، پر شونډو موسکا ګانې وغوړېږي.

همدا راز کله چې په لنګوال کې ماشوم ونښلي؛ نو ښځه د مرګ تر خولې ورسېږي او خپل هلاکت په خپلو سترګو ويني؛ نو الله ﷻ ته په زارۍ شي او يا الله!... يا الله!... کوي؛ نو الله ﷻ پرې هغه سخته اسانه کړي او په اسانۍ بچی وزېږوي.

که ښځه له کومې سختې سره مخ شي، يا يې تنګسه تنګسه يې لمن راونيسي او دا سر په سجده شي او دغه دعا وغواړي:

«يا معلم ابراهيم علمني، يا مفهم سليمان فهمني، اللهُمَّ رَبَّ جَبْرَائِيلَ، وَمِيكَائِيلَ، وَإِسْرَافِيلَ، فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ، اهْدِنِي لِمَا اخْتُلِفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ، إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ»

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه:

ای د ابراهیم ﷺ لارښوده! ما ته هم لارښوونه وکړه، ای د سلیمان ﷺ پوهوونکیه! ما هم پوه کړه، ای د جبرائیل، میکائیل او اسرافیل ربه! د ځمکې او اسمانونو پیدا کوونکیه! ای په پټ او ښکاره حالاتو پوهېدونکیه! هم ته به د خپلو بنده ګانو ترمنځ په هغه څه کې پرېکړه کوې، چې دوی پکې اختلاف کوي؛ نو ته په خپله اجازه ما ته په دغه اختلاف کې د حق لارښوونه وکړه، ځکه چې ستا چا ته خوښه شي؛ نو هغه ته سمه لار ورښيې.

نو الله ﷻ بیا له انسان سره مرسته کوي او تړلي قفلونه ورته خلاصوي، ځکه چې هغه ډېر لوراند ذات دی.

رڼا

نېکمرغه انسان تر خپلې وسې پورې نورو ته هم نېکمرغي وربښي.

ځلا

الله ﷻ ته وګورئ، چې له ښځو سره نرمي او ښه چلند کوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګل لاله

له غفلت نه مه بې پروا کېږه!

لا تيأسنَّ في النوبْ–من فرجةٍ تجلو الكربْ

ژباړه:

په سختو او ستونزمنو حالاتو کې مه نهیلې کېږه، ځکه په تنګسه پسې اساني ډېره نږدې وي.

له غفلت نه ځان ساتئ، ځکه چې غفلت او بې پروايي انسان د الله ﷻ له ذکر نه لرې باسي، د لمانځه پرېښودو ته يې اړ کوي او د قرآن کريم تلاوت ترې پاتې کوي او غفلت انسان سخت زړی کوي او زړونه داسې ړندوي، چې بيا انسان نه د ښې او بدې توپير او نه د دين د زده کړې کوښښ کولای شي، چې په دنيا کې د غفلت دغه حال وي؛ نو څه فکر کوئ، چې په اخرت کې به يې پايله څه وي؟

د الله ﷻ لپاره داسې وکړئ، چې خپلې ژبې د الله ﷻ په ذکر لمدې وساتئ، تل په ناسته، ولاړه او ملاسته، يانې هر حال کې ځانونه د الله ﷻ له ذکر سره اموخته کړئ او په وزګارتيا کې ځانونه د سبحان الله، الحمدلله، الله اکبر، استغفر الله او د درود شريف په ذکرونو بوختې کړئ؛ نو هله به تاسې ته معلومه شي، چې نېکمرغۍ پر تاسې د باران په څېر راورېږي، ځکه چې الله ﷻ فرمايي:

أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

ژباړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبردار اوسئ! همدغه د الله ﷻ یاد هغه شی دی، چې په هغې سره زړونو ته ډاډینه ورپه برخه کېږي.

رڼا

د دې خبرې انتظار مه کوئ، چې نېکمرغه شو؛ نو بیا به موسېږو، بلکې د نېکمرغۍ ترلاسه کولو لپاره وموسېږئ.

ځلا

د بدمرغۍ پر ځای د نېکمرغۍ تمه ولرئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنځلې ګل

د ژوند لپاره وموسېږئ

ابني من الکوخ قصراً وانسجي حللاً-من بيتك الطين لا من قصرك العاجي العاجي

ژباړه:

خپله کوډله ماڼۍ وګڼئ او ښکلې يې کړئ............

که تاسې په غم کې ومسېږئ؛ نو ښايي، چې غم مو يو څه سپک شي او د خلاصون څه لار ومومئ او په موسېدو کې هم مه دوه زړي کېږئ، ځکه چې په تاسې کې د موسکا ښه ځواک شته او دغه ځواک مه ښخوئ، ځکه چې د دغه ځواک په ښخولو تاسې خپله په عذاب کې اخته کېږئ او بله دا چې په موسکا کې ستاسې څه تاوان دی، فقط دا چې شونډې به مو ښې ښکاره شي!

يو لوېديزوال وايي، چې موسکا د ټولنې اړتيا ده او دا خبره يې بېخي پر ځای ده، ځکه کله چې تاسې له چا سره خبرې اترې کوئ؛ نو بايد په ښه ډول ورسره وغږېږئ او تاسې پوهېږئ، چې زموږ ټولنيز ژوند انساني هنرونو ته ډېره سخته اړتيا لري؛ نو له دې امله ته هم بايد هغه هنرونه راخپل کړې او موسکا هم له دغو اړينو هنرونو څخه يو هنر دی، چې ټولنه ور ته سخته اړتيا لري، ځکه له نورو سره د موسکا په بدرګه مخ کېدل نورو ته د ژوند ښکلا وربښل دي، چې په دې سره په نورو کې نېکې هيلې راټوکېږي او ته به پر دې خوښه شې، چې ستا د تريو تندي له امله دې د نورو خلکو ژوند تريخ شي؟

رڼا

بريا د هماغه چا په برخه کېږي، چې څوک د بريا ترلاسه کولو کوښښ کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس...

د دې کتاب تر لوستو وروسته له خپلو ټول اندېښنو سره خدای په اماني وکړئ، په فکر او سوچ سره له غمونو، اندېښنو، لټيو او د نهيليو له کلي کډه وکړئ، د ايمان پر لور ور رواني شئ او د الله ﷻ د ميني جومات ته ورننوځئ.

د الله ﷻ پر قضاء او تقدير خوشحاله شئ او بيا له سره ژوند پيل کړئ، يو داسې ښکلی او په زړه پورې ژوند چې د نېکمرغۍ په ګاڼه سمبال وي، يو داسې ژوند، چې زړه تنګي او دوه زړتوب نه لري؛ نو هله به تاسې ته د غره له څوکې د ايمان بلندوی دا زېری در کړي، چې هم ته د نړۍ تر ټولو نېکمرغه ښځه يې!

و صلی الله علی نبينا محمد و علی اله و صحبه اجمعين

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

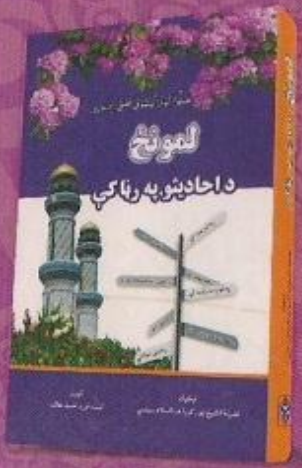

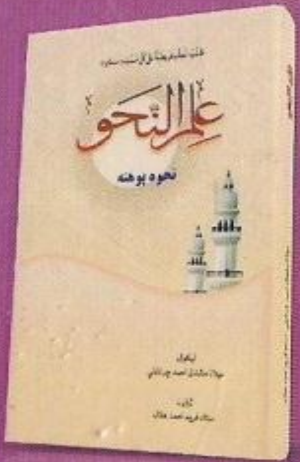

کتاب خرڅوویه ټولنه

جلال کوټ

اړیکشمیرې: 0773370338 - 0786642769

برېښنا لیک: gandharaservices@gmail.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library